Incipit prohemium in medi
tationibus paſſionis dñi nr̄i
ieſu xp̄i ubi miles deuotus
hortatur ad ipſius dñi ieſu
amorem ꝛ ip̄ius bñficia con
tinue recolenda ꝑcipueqꝫ ad
meditañ ipſius ſacraſſimam
paſſionem.

Fideli cuiqꝫ ani
me in uia dei et
ꝟtutibus cupiē
ti proficere atqꝫ
ad ſupernam pa
triam hanelanti qꝫtum cari
tatis uirtus atqꝫ xp̄i dilectio
neceſſaria ſit ꝛ ipſius ſalua
toris nr̄i ſermonibus cōſtat
ꝛ cūctis ſacris edocemur elo
quijs. In hac ſi quidem
ſūma omnium uirtutum ca
ritate finem omnis precepti
conſtitutum. eſſe lumen pre
fulgidum illud omnium ec
cleſiarum paulus affirmat
dicens. Finis omnis precep
ti eſt caritas ꝺ corde puro. cō
ſciētia bona ꝛ fide nō ficta.
In ea quoqꝫ legis plenitudi
nem ſitam eſſe aſſerit cum ĩ
quit. Plenitudo legis eſt di
lectō. Abſqꝫ hac ſupp̄ma uir
tutum omniū dilectione ne
minē mereri poſſe: neminē
in bonum proficere: nullū

ad uirtutum apicē prouehi
nec ad gloriam peruenire
poſſe ꝑſpicuum eſt unde non
īmerito paulus ſic ipſam ex
tulit: ceteris eam ſublimio
rem fore proteſtans. Cum
pluribus ꝛ innumerabilibus
ſupne gratie numeratis do
nis ad ſupexcellentiorem: tā
dem nos caritatis trāſmiſit
uiam. Cūqꝫ alio loco fructus
ſpiritus uellet ennumerare
in ipſis fructibus primatū
eam: tenere deſcripſit dicēs.
Fructus autem ſpiritus. ca
ritas ꝛc̄. Que ꝛ enim alia in
fructibus ſpiritus principa
tum debuit tenere qꝫ ip̄a ca
ritas: ſine qua cetere uirtu
tes: uirtutes minime reputā
tur. Huius ſi quidem carita
tis qui poſſeſſor eſt ille locu
pletior fore probat̄. Hec eſt
illa caritas de qua ſcriptum
eſt. Si dederit homo omnē
ſubſtātiā pro dilectione qꝫſi
nihil deſpiciet eam. At
quia licet caritas in duobus
uideat̄ indiſtincta preceptis
In dei. ſ. ꝛ proximi dilectio
ne unica tamen eſt caritas q̄
in ſolum dirigitur deum: cū
ꝛ in ip̄o ꝛ ꝓpter ipſum dilli
gi proximus debeat. Eſt ita
qꝫ caritas iſta qua de⁹ dilligi

LIVRARIA DE D. FRANC. MANUEL
BIBLIOTHECA NACIONAL DE LISBOA

precipit toto corde tota ani ma totaqꝫ uirtute. hec eſt ex celſa dillectio de qua redẽp tor noſter dulciſſimus ieſus xp̄us in ultima ſua cena: taꝫ ſuaues tãqꝫ ſalubres ſermo nes diſcipulis ſuis fecit ſup omnia itaqꝫ liquet hunc yh̄ꝫ benigniſſimum diligendum huius amore flagrans uas ellectionis paulus omnes q hunc ieſuꝫ amare refugerẽt execrabatur dicens. Qui nõ amat dominum ieſum ana thema ſit uerum cuꝫ ad amo rem ſuum multa nos excitẽt ⁊ q̄ꝫ plurima ipſum nobis di ligendum fore ſuadeant: ue hementer nos incitant ip̄ius redemptionis ⁊ humiliatio nis mirifica opera. hec qui dem ut euꝫ amemus perur gẽt ſi quanta pro nobis fece rit crebra ⁊ cõtinua medita tione penſemus. Que bene apoſtolus ad mentem redu cit dicens. Scitis fratres ꝑ gratiam dn̄i noſtri ieſu chri ſti: quoniaꝫ propter nos ege nus fcãs eſt: cum eſſet di ues exinanuit quoqꝫ ſemet ipſum formaꝫ ſerui accipiẽs Quis digne ualeat ac ſuffici enter penſare quãta fuerit exinanitio illa. Sane non fu it puſilla non ſimplex nõ mo dica. Nam uſqꝫ ad carcerem uſqꝫ ad mortem nec ad mor tem ſolum qualemcūqꝫ: ſed turpiſſimam et horribilem crucis mortem O quãta fuit humilitas tua bone yh̄u quã ta manſuetudo quãta digna tio ut fieres de ſūmo minimꝰ de domino ſeruus de diuite pauper de uerbo caro de filio dei filius hominis Inſuper quis non ſtupeat quãta ſuſti nuerit hūilis iſte yeſus per annos. xxxiij. quibus opera tus eſt ſalutem in medio ter re. homo cum hominibus cõuerſatus eſt Quot neceſſi tates quot incomoda ꝓtulit dum eſſet infantulus quot labores in predicando ſuſti nuit quot fatigationes in diſ currendo q̄tum attritus ĩ ui gilijs in orando quot paſſus tentationes et in ieiunando quot inſidias ĩ colloquendo quot tcõradictiones in predi cãdo. habuit ĩ fcı̄s obſuato res in tormentis illuſores et ĩ morte exprobratores. Quã magna multitudo caritatis tue domine Quis obliuiſcet miſerationes iſtas. Tibi dn̄e yh̄u in omnibus hijs gratias agere debemus hec enim tã

grandia tā𝛛 ſublimia bene fitia mentibꝫ noſtris cōtinuo ī fixa permaneant Memores ſimus tot benefitiorum eius et mirabilium eius que oſtendit nobis uerum cum hijs omnibus īcitemur ymo ex debito ipſuꝫ dilligerē ꝯpellamur precipuum tamen redēptionis benefitiū nos urget Iſtud benefitium p̄ceteris tā largum nequaꝗ̄ a memoria debet excidere de ſe inquit Bernardus: ſuper oīa inꝗ̄ reddit amabilem te mihi bone ieſu calix queꝫ bibiſti opꝰ noſtre redemptiōis: hoc omnino amoreꝫ noſtrum facile uendicat totum ſibi. hoc inꝗ̄ eſt ꝙ noſtram deuotioneꝫ ⁊ blandius allicit ⁊ iuſtius exigit ⁊ artius ſtringit ⁊ afficit uehementius: hec Bernardus. huius igitur tante munificentie adſit iugis frequenſ𝛛 memoria. In hoc totus inſtet totus uerſetur totus occupetur quicunq̄ in ieſu xp̄i amorem optat ꝓficerē hec eſt uia regia per quā ſolam puus eſt inceſus cupienti ad diuinitatis ꝑuenire cognitionem. Iſta neglecta ꝗ̄to quis aſcenderit tanto profundiꝰ cadit. hec eſt uia per quam itur ad deum. Hec eſt uia per quam ad deſideratum finem patet introitus: per fructiferam nā𝛛 ⁊ uenerabilem xp̄i paſſionem cunctorum nobis ſpiritualiuꝫ bonoruꝫ copioſiſſime miniſtratur materia: ibi eſt gloriatō noſtra: ibi ſpes ⁊ leticia cordis nr̄i. Equidem bene id nouerat paulus cum diceret: mihi abſit gloriari niſi ī cruce dn̄i noſtri ieſu xp̄i ꝑ queꝫ mihi mundus crucifixus eſt ⁊ ego mundo: huius paſſionis non modico feruebat affectu idem paulus cum diceret: ego nihil me ſcire inter uos reputaui niſi ſolum ieſū ⁊ hunc crucifixum. Quicun𝛛 igitur eternam ſalutem ⁊ premiorum magnitudinem hēre deſiderat quicūq̄ uirtutū arcem optat cōſcendere ſcientiam at𝛛 ſapientiaꝫ obtinere inter proſpera ⁊ aduerſa equanimiter ſtare et ſecuram uiam incedere in chriſti cruce ſpeculetur eiuſ𝛛 paſſionis potum ſuauiſſimum deguſtet huius paſſionis mirabiliū effectuū minime erat ignarꝰ deuotꝰ ille bernardꝰ q ſup cātica ſic aiebat paſſio tua dn̄e ieſu xp̄e ultimū

ꝛefgimm ſingulare ꝛemediū
defitiente ſapientia iuſtitia
non ſuffitiēte ſanctitate ſub
cumbentibꝫ meritis illa ſuc
cuꝛrit. Quis enim de ſua ſa
piētia uł iuſtitia uel ſanctita
te pꝛeſumat pꝛo ſuffitientia
ad ſalutem. Non ꝙ ſuffitien
tes ſimus cogitere aliquid a
nobis quaſi ex nobis ſed ſuf
fitientia noſtra ex deo eſt ita
ꝙ cum defecerit uirtus mea
non conturbor non diffido
ſcio quid faciam Calicem ſa
lutaris accipiam et nomen
domini īuocabo hec Bernar
dus. Alio quoqꝫ in loco ſic
ait Quid enim tā efficax ad
curanda conſcientie vulne
ra necnon purgandā mentis
aciem ꝗꝫ criſti uulnerum ſe
dula meditatio. huc igitur
ueniat huc feſtinet quicūqꝫ
yeſu xp̄i deuotus fieri miles
optat nihil cupiat nihil ſapi
at niſi yh̄uꝫ crucifixum vul
tum erigat occulos ſubſtol
lat in precioſa vulnera ſal-
uatoꝛis ⁊ timidus ac dimiſ-
ſus animus erigetur ei⁹ exē
plo reddet̄ ad tollerandum
fortior nec ſua ſentiet dum
illius intuetur vulnera unō
deuotus ille Bernardus to
tus in hec vulnera tranſfoꝛ
matus aiebat: ubi tuta fir
maqꝫ infirmis requies niſi ī
vulneribus ſaluatoꝛis. Tan
to illic ſecurior hito quanto
ille potentioꝛ ad ſanandum
eſt: fremit mundus premit
coꝛpus diabolus inſidiatur
non cado fundatus enim ſuꝫ
ſupra firmam petram. Pec
caui peccatum grande tur-
babitur conſcientia ſed non
ꝑturbabit̄: quoniam vulne
rum dn̄i recoꝛdabor. Igitur
dum mecum cōſiderarem
quanta ex eius paſſionis ſe
dula crebraqꝫ memoria bōa
pꝛoueniant: ut hec uia ſit fa
cilioꝛ qua ad dilecti yh̄u amo
rem iſtanter cogitaui hunc
tam precioſum theſaurum ī
cordis archano reponere ut
nemo tollat euꝫ a me: ſed cō
tinuo in cordis mei uiſceri-
bus cōmoꝛetur. In hoc ſolo
meditari propoſui die ac noc
te. In hoc uerſari in hoc cūc
tas diuitias meas conſtitue
re. Et ut inquit bernardus
ut hec mea ſit philoſophia:
ſcire ieſum ⁊ hunc cꝛucifixū
decreui ſtudere pro uirib⁹.

Ut hec ſacratiſſima dn̄i
mei paſſio mihi adſit frequē
ter ī oꝛe ī coꝛde cōtinuo ī ſcri
ptis oīb⁹ ꝑcipua ⁊ affectata

uia ut ſic nil loq̄ nil legere
nil cogitare nil ſcribere ſciā
niſi ſolum ieſum crucifixū
ſemper habeam recurſum
ad uulnera p̄cioſa ad fora-
mina lata ꝛ ſpatioſa: Ingre
diar in petram abſcōdar in
foſſa humo a facie timoris
dn̄i: ꝛ a gloria maieſtatis eiꝰ
ut per ſuauiſſima hec fora-
mina ſugā nil de petra ꝛ ole
um de ſaxo duriſſimo ut gu
ſtare ualeam ꝛ uidere q̄ ſua
uis ſit dn̄s. Naꝫ unde clariꝰ
ſuauitas appere poterat q̄
ex uulneribꝰ maiorem enim
caritatem nemo habet ut
aīam ſuam ponat quis pro
dampnatis. In hoc igitur cō
fidam in hoc ſperabo quia
hic plenitudo gratie miſera
tionum habūdantia plenitu
do dulcedinis uirtutūq; pfec
tio cōcluſa iacet: Ibo igitur
ad illa precioſiſſima vulnera
ꝛ ad prophete admonitionē
relinquā ciuitates ꝛ hītabo
in petra eroq; quaſi colūba
nidificans in ſūmo ore fora
minis: Et quidem non alio
in foramine niſi in foramini
bus petre ꝛ ī cauerna mace
rie hoc ē in uulneribus ieſu
xp̄i: Ibi igit̄ totus uerſari to
tus occupari curabo ut cru
cem ſacratiſſimā dn̄i yh̄u cō
tinue mecū portem ī corde ī
corpore ꝛ in ore: In corde ꝑ
cōtinuā memoriā ꝛ cōpaſſio
neꝫ ut cum apoſtolo dicam.
Nihil ſcio niſi ſolū ieſū cruci
fixū ꝛ eiꝰ pebo mādatis q ait
pone me ut ſignaculum ſuꝑ
cor tuum: In corpore quoq;
aduerſa quelibꝫ ꝓ eiꝰ amor̄
ferendo ut dicere poſſiꝫ: ne
mo mihi moleſtus ſit. Ego
enim ſtigmata dn̄i ieſu ī cor
pore meo porto inſuꝑ ꝛ dicā
xp̄o cōfixus ſū cruci: In ore
etiā ſit mihi ſemꝑ hec ſuauiſ
ſima paſſio ut ei gr̄as cūctis
horis exhibeam q uulneratꝰ
eſt ꝓpter iniq̄tates meas ue
rūtn̄ o dn̄e ieſu qꝛ ſine te ni-
hil facer̄ pōt fragilitas mea
nō enim q̄ uolo bonū hoc ꝑ
ficere ualeo trahe me pꝰ te
ut curram in odorem unguē
torū tuoꝝ in odorem inq̄ tue
ſuauiſſime paſſionis ut non
paſſim feſtinanter nō ardenti
corde ſed ardenti affectu et
flebili cōpaſſione ipam medi
tari ualeam die ac nocte. Cō
ſiderans ꝛ deuote ītuens fla
gella illuſiones ꝛ opprobria
Iaceat ꝛ geſeat cōtinue mēſ
mea in foraminibus tuis in
uulneribus ꝛ clauis tuis q

fodert man⁹ tuas ⁊ pedes tu
os i corona ſpinea in lancea
cuius ferrũ ꝑtrãſiuit aĩaꝫ tu
aꝫ ⁊ appropĩquauit cordi tuo
ita ut cũctis momentis cõfi-
xus ſiꝫ cruci: nec mihi libeat
gloriari niſi ĩ cruce dñi mei
ieſu xp̃i. Sicq; meditando re
reſoluat tota liquefiat ani
ma mea et tota cõuertat in
te dñm meum yħum crucifi
xũ Nihilq; uideat nihil ſenti
at itra ſe niſi yħuꝫ crucifixũ
illuſum exprobratum et pro
me paſum Tuo igitur fultus
patrocinio et de tua miſera
tione cõfidens cuius miſeri
cordie ſũt multe et ab eterno
uſq; in eternũ aggrediar quõ
cõcupiſcit anima mea hanc
tuam meditando paſſionem
ſacratiſſimã eam per partes
ſingulas et actus ꝑticulares
prout preſtabit tua habũdã
tiſſima gr̃a diuidendo et act⁹
ſingl'os ſolerter ruminando
ad laudem et gl'iaꝫ tuam qui
es bñdictus i ſecula ſeculoꝝ
Amen.

¶ Incipiunt deuotiſſime medi
tationes ſuper ſacratiſſimaꝫ
paſſionem dñi noſtri ieſu xp̃i
Prima meditatio de aduen
tu dñi ieſu in ieruſalem ſuꝑ
aſinam ⁊ eius introductione
in ciuitatem cum canticis ⁊
laudibus ⁊ reuerſione eius
in bethaniam eadem die.

APropinquãte ter-
mino quem proui
dentia diuina ab
eterno prefixerat
in quo ad paſſioneꝫ ⁊ crucis
horribilẽ mortem quam pro
humani generis redemptiõe
uenerat ſuſcepturus unige
nitus eius filius propter hoc
in uirginali utero ĩcarnatus
accedet ipſe benigniſſimus
yeſus ſicut per totum uite
ſue curſum in omnibꝫ eius
actibus ſũmã demõſtrauit
humilitatem ſic circha hunc
ſuum finem ad paſſionis ſue
locum ueniens ab humilita
te ſumpſit exordium cuꝫ ſuꝑ
humili ſedẽs aſello ad ciuita
teꝫ uenerit ubi crucis ſuppli
ciũ fuerat ſubiturus Igitur
cum ante ſex dies paſce piiſſi
mus yeſus cum diſcipulis ſu
is ſuam cenam feciſſet in be
thania caſtello marie et mar
the in domo ſimonis leproſi
qui earum Marie et Mar
the familiaris extiterat ubi
⁊ Maria ſuper ipius caput
ieſu unguenti alabaſtrũ effu

dit mane ſequenti ſummo di
luculo ipſe mittiſſimus yħus
duos ex diſcipulis ſuis cõuo
cãs dixit Jte in caſtelum qu
od cõtra uos eſt ubi aſinam
ligatam repietis et pullum
eius hos ſoluentes mihi ad
ducite Quod ſi uobis qſpiã
reſtiterit dicite quia dñs ipſis
opus hẽt et cõfeſtim eos libe
ros dimittẽt Parent hũiles
et obedientes diſcipuli et ab
animaliũ dño cõceſſa libera
liter licentia aſinam et pullũ
dilecto magiſtro preſentant
Jeſus autem ſuper aſinam
cõſcendens iter dirigit uer
ſus ieruſalem: Cũq; ueniſſet
ad deſcenſum montis oliue
ti turbe multe que audita no
uitate miraculi de lazaro ſu
ſcitato illuc uenerant audiẽ
tes ꝙ ieſus ieruſalem adue-
niret exierunt obuiam ei. Et
ut maiorem ei honorem im
penderent alij eorum ueſtes
ſternebant in terram alij ue
ro frondes de arboribus ce-
debant ⁊ ad terram ſterne-
bant ne ueneranda iumenta
quibus agnus mãſuetiſſim⁹
ĩſedebat terram cõtingerẽt
partimq; precedẽtes ptimq;
ſequẽtes omnes clamabant
O ſanna filio dauid bñdict⁹
qui uenit in nomine dñi: his
igiť laudib⁹ ⁊ iubiľ benignũ
ieſu; cũ diſcipulis ſuis comi
tantes uſq; ad portas ieruſa
lem adduxerũt quam urbe;
ut ieſus aſpexit eius iam pre
noſcens futurum excidium
cõpaſſione motus lacrimas
effudit ſup ea; pharisei uero
⁊ ſcribe inuidie calore ſucẽſi
⁊ laudibus ⁊ honore ieſum
cernentes extolli ipſum re-
darguerũt monentes eũdẽ.
Ut eius diſcipulos ipſum
colaudantes increparet Qui
bus benignus yħus reſpon
dit Amen dico uobis quia ſi
hi tacuerint lapides clama-
bunt: Jngreſſo igitur dño in
ciuitatem facta ẽ cõmotio to
tius ppľi ſicq; a turbis intro
ductus ſtati; perexit ĩ tẽplum
ubi ſymoniacos ⁊ rapaces
emẽtes ⁊ uẽdentes eiecit de
templo ibiq; ĩ templo multis
ſanatis egrotis cecis claudiſ
alijſq; infirmis ac clamãtib⁹
pueris O ſanna filio dauid:
Scribe ⁊ pharisei tabeſcẽteſ
ĩuidia ⁊ iracũdia ŏſcati cir
cũdederũt eũ: Et oñdẽtes in
dignationẽ cordis ſui de lau
de pueroꝝ cõfutatiõe; ꝑ ṽbũ
ꝓpheu; audierũt: iterũq; ſuo
rum facinorum expulſione;
de templo indigne ferrẽtes

ab ipō ieſu queſierūt in qua
ptāte id faceret eis plene reſ
pondit. Sic igitur benigniſſi
mus ieſus tota die cum eis
diſputans: ut eos conuerte-
ret ⁊ in eorū oculis crebra
diuinitatis miracula facienſ
⁊ gentilium ad ſe trahēs tur
bam dilapſa uoce de clarifi
catione paterna ut narrat io
hānes paſſionis ſue modum
⁊ fructum mirabilem ipſis
predicens predicationem ſu
am protraxit ad ueſperam.
Et circūſpectis oībus cū iā
ueſpa eſſet hora reſpitiēs ſi
quis forte eum ex pietate i
uitaret hoſpitio nec quēqȝ re
periens ī urbe ſacrilega hu
militer egreſſus ex urbe cū
diſcipulis ſuis famelicus et
ieiunus: qui tamen pauloan
te cum tanta gloria ītroduc
tus fuerat bethaniam rediit
unde mane receſſerat. Ibiqȝ
ut refert Matheus illum fi
delium conuentum docebat
de regno dei. Crediturqȝ ꝙ
ſic omni die fecerit ut in die
predicans in ierusalem ſtete
rit rediens in ſero ieiunus
bethaniam uſqȝ ad quintam
feriam in qua in monte ſion
cenam paſchalem cum diſci
pulis manducauit: heu igitˀ

o anima mea collige paulu
lum te intra teipſam totāqȝ
te tranſferas ad dulciſſimi
ieſu xp̄i meditandam ſacra-
tiſſimam paſſionē. Linque
omnes alias curas omneſqȝ
cordis diſtractiones in unū
colligens. Iacta omnem co
gitatū tuum in dn̄i paſſionē
Et ſi cum ipō regnare cupis
ſibiqȝ patienti cōpatere ru-
mina ſolerter diſcute diligē
ter ⁊ ſingulariter reuolue
actus ſingulos benigniſſimi
ieſu. Sic enim deuote pen-
ſanti occurrēt multa in qui
bus xp̄o ieſu cōpatiens in ip
ſius ardentius accenderis
amorem. Nunc igitur o ani
ma mea in huiꝰ ſacratiſſime
paſſionis primordio: qr cum
canticis ⁊ laudibus exceptꝰ
eſt benigniſſimus yeſus no
ſter Introeamꝰ et nos in cō
ſpectu eius in exultatione oc
curramus ſapientiſſimo mā
ſuetiſſimo ⁊ optimo yeſu no
ſtro q ut agnus manſuetus
hodie uenit ad locū uictime
et dicamus Ecce Agnus dei
ecce qui tollit peccata mūdi
Exulta ſatis filia ſyon Iubi
la filia yeruſalem ecce deus
noſter ueniet et ſaluabit nos
Sed cōſideremꝰ q̄ hic noſter

māſuetiſſimꝰ agnꝰ egit ī hec
ſuo aduētu ſuā nāqꝫ demon
ſtrauit ſolitā hūilitatē eiuſqꝫ
exemplo nos īſtruit ꝙ falſus
mundani honoris appetitus
exiſtat cum ipē humilimus
ieſus obuiā ſibi uētura; tur
bam ut ei honorē īpēderet iā
prenoſcens aſine uilitatē ac
cepit nec qualēcūqꝫ aſſump
ſit aſinam ſed cōibus oſcgis
populi ſubiugatā; afflictam
et oneratam hec et enim aſi
na ut credit pauperibus erat
comunis qui iumēta propria
nō habebant cum quis in ea
operatus fuerat pabulū da
bat ei et pullo qui ꝑiter ad
opera comunia mitebatur
nūdum eni; gſqꝫ aſcenderat
eum : O benigniſſime ieſu
quāta eſt humilitas tua. Tu
enim accipere potuiſſes de-
ſtrariū cuiuſlibꝫ hoſtis tui
ſicut aſinam ſed uoluiſti pie
ieſu pietatem humilitatē ac
maſuetudinem demōſtrare
iumētum aſſumēs deſpectu;
⁊ māſuetū totū deditum ob
ſequijs hoīu; O ſublimis hu
militas humilis ⁊ āmirāda
ſubmiſſio rex eni; regū prin
ceps pricipū ⁊ dn̄s dn̄antiū
non erubuit tam uili ⁊ tam
deſpecto ſedere iumento in

ter iumēta nāqꝫ oīa ⁊ q̄drupe
des nō uilius nō abiectiꝰ re-
perit O felix aſelle q tā geno
roſu; ac ꝑtioſu; corpꝰ tuo por
tare tergo dignꝰ effectꝰ es :
Tu qdem īter cetera aīantia
ratione carētia magna dignꝰ
es ueneratiōe q meruiſti pō
tare eterni pr̄is filiū ⁊ meri-
to: Tu enim cum ipē pius ie
ſus in diuerſorio natus ex-
titit ⁊ in preſepio reclinatuſ
illico adoraſti tuoqꝫ afflatu
eius frigida membra refoui
ſti Bone yeſu quomō tam ca
rū hunc aſinū hūiſti ut et
natiuitatis tue hēres comitē
⁊ ad paſſionē tuꝰ ductor exi
ſteret. Quippe tū humil' hu
milē elegiſti humilis nāqꝫ ac
dimiſſe nature ipſe aſellꝰ exi
ſtit ad obediētiā ꝓmptꝰ ⁊ ſu
ꝑbie nimis ignarꝰ: Nō enim
magis extollit ſi deaurata ei
ſuppo nat ſella frenūqꝫ bal-
teatrū ꝙ ſi rudi ⁊ abiecto co
rio ueſtiat īflicta ei ūbera ⁊
ſtimulos patiēter portat nec
ob hoc a cepto ꝯſiſtit itinere
Merito igit o mitiſſime yhu
humilitatis ſpeculū humili
uoluiſti ſedē iumēto qō ꝓprie
eſt paupū et humiliū ꝑſonaꝝ
quo uti ſolent pauperculi et ui
les homunciones Elegiſti o

paupime ieſu quod pauperi cōgruebat ⁊ ut meli⁹ tua re luceret pauptas non ſellam aut ſedille aliquod hūit aſel lus cum ueſtes ſuppoſueris pro ſedili: Non ibi etiam ut arbitror nobile frenū fuerat ſed uilis corda collo iumenti circūdata felix qui talis ſoni pedis ductor eſſe promeruit uidere mihi uideor: O dul ciſſime ieſu caros tuos diſci pulos te circū circha ſtipan tes ſūmo repletos gaudio cū te tanto extolli honore cerne bant: Ipſi quidem in ſpiritu exultantes te corde ⁊ ore lau dabant populus autē ille in doct⁹ ſolis te labijs honora bat cor autē eorum longe erat a te. ¶ Eya igit̃ O aīa mea ecce ſponſus noſter aduenit exeamus ⁊ nos obuiā ei ra mos ⁊ flores ante xp̄um ſter nētes hoc eſt bonis opibus ⁊ uiciorum uictorijs adornati ex eamus cum uiola humilita tis cum lilio caſtitatis cū ro ſa caritatis: his ⁊ enim flori bus fulciri poſtulat ſponſus noſter inquiens: fulcite me floribus ſtipate me malis qa amore langueo: Exeam⁹ ob uiam ei extra portam: exea mus ad eum extra caſtra im

properiū eius portantes: Et hec de humilitate manſuetiſ ſimi ieſu ſuper aſinam ſedē tis dixiſſe ſufficiāt: Sed non pigeat te: O anima mea ad alia que in hoc mirando dn̄i ieſu aduentu acciderūt pau liſper attēdere: ſed ſingulos eius actus cum deuotione co gita: Non enim eſt ſic facile pretereundus quilibʒ ſuauiſ ſimi ieſu actus: Mox ⁊ enim ut ingreſſus ciuitatē eſt pre xit ad templum ⁊ uendētes ⁊ emētes inde expulit: in hoc oſtendit ſuaʒ affluentiſſimā bonitatem: Non enim ad pa latiū iuit: ſeu ad regni ſoliū aut ad tribunal iuditiariuʒ: ut de ſuis ſacrilegis homici dijs uindictā ſumeret qui iā eum ſuo firmo ſtatuto occiō rāt ſed iuit ad templum ubi pijſſime illuminauit cecos erexit claudos ⁊ multos ſa nauit īfirmos mirare ⁊ eius mirabilem potentiam quia ſolus īermis ſacrilegos illos de templo eiecit adeo ut nul lus ei reſiſtere auſus fuerit. Quidam namqꝫ ut inquit ie ronimus igneum ⁊ radioſuʒ egrediebatur de facie ſua maieſtatis inſigne: Conſpice quoqꝫ pium ieſum ſuper ciuī

6

tatem ex compaſſione deflen
tem O benigne ieſu: Quid te
ad lacrimas mouit niſi ſola
caritas ⁊ dilectio: At ego in
felix quia caritate uacuus
ſum flere non ualeo: Nunꝙ̄
te riſiſſe cōperio dulcis ieſu
ſed pluries te fleuiſſe: Fleui
ſti in moꝛte lazari: Fleuiſti
in tua paſſione: Inter artea
quoq; cōditus preſepia uagi
tus dediſti: O humiles lacri
me uere dilectionis inditia:
Ideo te mariam dilexiſſe ꝓ
batur quia lacrimis rigauit
pedes tuos: ⁊ quia ſtabat ad
monumentum foris ploꝛanſ
miſeꝛere mei dulciſſime ieſu
⁊ preſta ut lacrime mee ſint
mihi panes die ac nocte ciba
me lacrimarum pane et po-
tum da mihi cum lacrimis ī
menſura. ¶ Attendamus
inſuper īmenſam pauperta
tem admirādam patientiāq;
pijſſimi ieſu: Cum enim in
mane cum tanto fuiſſet ho-
nore receptus ⁊ tota die pro
illis laboꝛaſſet ingratis cir
cūſpectis oībus non inuenit
qui ſibi poculum offeꝛret aq̄
frigide ſed in bethania ieiu
nus cum diſcipulis ſuis re
dijt: O quāta eſt patientia
tua quā īmenſa paupertas
tua dulciſſime ieſu compate
re anima mea dilecto ieſu ⁊
lacrimas ne cōtineas ſi dili-
gis eum iam non modica di
gnus eſt compaſſione: uides
enim quāta egeſtas fuit cuʒ
in tam lata urbe ⁊ opulenta
nullus inuentus eſt qui euʒ
īuitaret hoſpitio: ſed ad par
uam uillam lazari opportuit
remeare: Bone ieſu cur ego
ibi non aderam domunculā
poſſidens qua te ſuſcipe po
tuiſſem: Foꝛſitan tu dignatꝰ
fuiſſes ad publicanum ⁊ pec
catorem deſcendere dixiſſes
mihi mitiſſime domine quia
in domo tua hodie me oppoꝛ
tet manere ⁊ ſalus facta fuiſ
ſet domui ipſi. Sed heu mi
hi miſero. Nonne ego te quo
tidie in altari cerno qui ille
idem es qui a Maria ⁊ Mar
tha ſuſceptus es. Poſſuʒ igi
tur te domo ſuſcipere: Sed
uereoꝛ dulcis ieſu ne poſtꝙ̄
domum repereris ſoꝛdibus
pollutam renuas introire.
Sed miſerere pie domine ⁊
qui ſolus purgare potes tua
benigna miſ̄icōdia maculas
meas terge ut te digne r̄cipe
ualeā; tu igitͬ o bēigniſſīe ihu

quitanto hodie honore exal
tatus fuiſti in quo te tam hu
milem oſtendiſti: qui es ge-
neroſum manſuetudinis et
humilitatis ſpeculu; reſpice
pauper in ſeruum tuum ⁊ ei
preſta ut in hac tua profūda
humilitate te ualeat imitari
tuiq; exemplo cūcta dimiſſa
⁊ infirma grandi animi af-
fectu ⁊ ſtudio aggredi alta
q; ⁊ ſublimia queque reſpue
re. Quicquid enim pro tuo
amore fit non paruum eſt uel
infirmū ſed dignum regno
celorum.

¶ Meditatio ꝺ reuerſione dn̄i
ieſu in ieruſalem poſt diem
palmarū ⁊ de multiplici pre
dicatione in templo ⁊ de cō
ſilio facto per iudeos de ipſo
occidendo ⁊ de oblatione ſa
cta per iudam.

SCiens benedictus
ieſus ſue mortis fi
nem aproximare
q̄ꝗ de nr̄a fuerit
ſemper ſalute ſolicitus in ul
tima ſeptimana clarius ope
re demonſtrauit dum ſūmo
mane rediens in templum
in ieruſalem ubi in precedē
ti die cum tot ſuſceptus fue
rat laudibus tota die predi
cationi uacauit beneſitijs et
miraculis ſcripturarūq; ex-
poſitiōi ipſum filium dei fore
teſtantiū. Audiens doloſas
phariſeorum ⁊ ſcribaꝝ que
ſtiones ⁊ ſalutifere eis reſ
pondens. Et ne ex iracundia
uideretur eos arguere eorū
ꝑfidiam atq; malitiam cum
multa patientia cōfutauit in
pluribus multas eis ꝑabo-
las dicens ⁊ diſcipulos ſuos
unaa cum turbis exortans:
un̄ ⁊ i hac ſeptimana illō da
nielis cōpletum extitit. Con
ſumauit pactum multis eb
domada una: Pactum qde;
quod nobiſcum fecit eſt cu;
nr̄am aſſumpſit naturā quo
.ſ. nobis totam ſuam ꝓbuit
uitam ut tota foret redemp-
tio mortis nr̄e: Tota igitur
die uacans predictis ut pie
creditur: uſq; ad ueſꝑam ie
iunauit: Tunc in bethania
exiuit modicum ſumpturus
cibum quotenue illud ſuſtē
taret corpuſculu; domo Ma
rie ⁊ Marthe Ciboq; ſump-
to in montem ꝑgebat oliueti
ibiq; in orōne ꝑnoctās ⁊ ut
arbitror nōnūq; die ieiun⁹ ſin̄
cibo trāſibat: un̄ ſi bn̄ auert̄
o aīa mea dulciſſim⁹ ih̄s tu⁹

die quo cum palmis in ieru
ſalem introductus extitit cũ
in ſero in bethaniã rediſſet
nequaꝗ̃ cenauit. Cũ poſtea
ſequenti mane ieruſalem re
diens uidens fici arborem
exuriens ad eam acceſſerit
ſi quid ĩ ea reperiret que ei⁹
mandato illico aruit. Si igiť
in ſero cenaſſet in mane mi
nime exuriſſet. Attende
hic: o anima mea ⁊ diligẽter
conſidera quale erat exerci
tium dulcis ieſu per diem ⁊
noctem Mane ⁊ enim ad ur
bem pergebat in templum p̄
dicationibus intẽdens ⁊ ſer
mones ad populum faciens
longaſq cum ſcribis ⁊ pha
riſeis diſputationes cõtexẽs
Sicq uſq ad ueſperam cũ
ſuis diſcipulis talibus ĩſiſte
bat. Cũq propinquaret ueſ
pera ciuitatem exiens ad ca
ſtrum lazari. Marie ⁊ Mar
the pergebat Ibiq cum ſuis
reficiebatur diſcipulis. Non
enim credo: ꝙ pluſꝗ̃ ſemel
comederet in die dulcis yħs
niſi cauſa fuiſſet legiptima.
Ibiq ut arbitror caras illas
ſuas diſcipulas ſuauibus et
dulcibus paſcebat eloquijs.
At cum crepuſculum noctẽ
adduceret: recedebat inde d
licatiſſimus magiſter cũ di
ſcipulis ſuis in montem cõ
ſcendens oliueti qui parum
inde diſtabat uideq ſummã
eterni ſapientiã: licet ⁊ ẽni
cum ſuis diſcipulis quaſi cõ
tinue in domo illarũ mulie
rũ comederet ⁊ ut arbitror
etiam in die longam interdũ
traheret morã nocte tamẽ
adueniente nequaꝗ̃ ibi mo
rari uolebat: ſed in montem
aſcendebat: ubi quidnã ex
timas agebat. Sane ut arbi
tror dilectos docebat diſci
pulos in die intendere non
ualuerat: quia cum iudeis
occupat⁹ fuerat. Poſtꝗ̃ mo
dicum capiens ſompnum ſu
per nuda humo que ut exti
mo ſibi continuo erat lectus
reſiduum noctis uacans ora
tioni dormientibus ſimul ⁊
orantibus ſuis diſcipulis:
conſummabat. Et cum dies
iam clara eſſet pergebat ad
templũ. Tu igitur o anima
mea ſi diligis xp̄um tuum ip
ſum ſtudeas imitari. Feria
autem quarta eiuſdem ſepti
mane principes ſacerdotum
⁊ ſcribe in atrio cayphe con
gregati ex eo ꝙ ea que a chri
ſto fiebant eorum continue
propulſabant auditum non

ualentes ſufferre ſed mortis
eius acceleratione inarde
ſcentes conſilium inierunt
quomodo yeſum dolo tene
rent et occiderent Timētes
uero ne iniquū eorum propo
ſitum Impediretur a populo
qui ut prophetam yeſum ue
nerabantur· nolebant ut in
die feſto id fieret ne maior
tumultus fieret in populo O
glorioſiſſime yeſu quale con
ſilium contra te fieri audio.
Quid contra te cōſpirant hi
perfidi iudei cōuenerunt ſi-
mul aduerſum te animā; tu
am accipere conſiliati ſunt:
Dixerunt impij intra te non
recte cogitantes opprimam⁹
uirum iuſtum iniuſte deglu
tiamus eum tanq̄ʒ infernus
mittamus lignū in panem
eius ꝛ erradamus eum d̄ ter
ra uiuentium auferamus
memoriam eius de terra ꝛ
nomen eius non memoretur
amplius :quoniam inutilis
eſt nobis ꝛ contrarius ope-
ribus noſtris impropat nob̄
peccata legis diffamat cōtra
nos peccata noſtra promittit
ſe ſcientiam dei habere ꝛ fi
lium dei ſe noīat. Factus eſt
nobis introductionem ꝛ re
uelationē cogitationū nr̄aꝝ

grauis ē nobis' ēt ad uiden
dum quoniam eſt alijs diſſi
milis uita illius ꝛ abſtinet
a vijs noſtris tāq̄ʒ ab īmun
ditijs tāq̄ʒ nugaces extimati
ſumus ab illo ꝛ gloriat̄ ſe pa
trem hēre deum uideamus
ſi ueri ſunt ſermōes illius ꝛ
tēptemus q̄ uētura ſunt illi.
Si uerus dei filius eſt ſuſci-
piet illum ꝛ liberabit illum
de manibus cōtrarioꝝ cōtu
melijs ꝛ tormentis īterroge
mus eum ut ſciamus reuerē
tiam eius morte turpiſſima
cōdempnemus eum ꝛ pro-
bemus patientiam eius: his
igitur loquentes ſermonib⁹
cōſilium faciebant ut occide
rent pium ieſum. Nolūt au
tem fieri in die feſto ſed tu
benigne dn̄e diem feſtuʒ ele
giſti ad mortem tuam ut ma
ius ſuſtineres opprobriū ut
q̄ʒ ignominioꝛ fieret mors
tua in urbe regia ꝛ ī die ſolē
nitatis ubi omnes populi de
circūſtantibus urbibus atq̄ʒ
coherentibus prouintijs cō
ueniebāt opprobrioſum pati
uoluiſti ſuppliciū ut eo dede
cus ſuſtineres maius quo
mors tua pluribus nota eēt:
Inſuper ut oſtenderes q̄ꝫ il
le fueras de cuius morte fi-

guratus fuerat agnus paſ-
chalis. Tunc igitur īpius iu
das ad ſic cōgregatos ſacer
dotum principes abijt dicēs
quid uultis mihi dare ⁊ ego
eum uobis tradam. Qui au
dientes gauiſi ſunt uidentes
iniqui propoſiti iniquū adiu
torem unum qui de familia
fuerat pij ieſu: ⁊ ei triginta
ſpoponderunt argenteos: O
proditoꝛ nequiſſime o ingra
te diſcipule equidem non di
ſcipule: ſed hoſtis aſperime
heccine ſunt que tuo reddis
magiſtro. hec ſunt que pro
tot tibi ab eodem collatis be
neficijs pꝛemia condigna re
tribuis. O ſacrilege traditoꝛ
⁊ ſacratiſſimi ſanguinis tru
culente mercatoꝛ: Quid er-
ga te exercuit dn̄s meus be
nignuſ ieſus. In quo te cōtri
ſtauit aut ī quo tibi moleſtꝰ
fuit ut ſic execrabiliter eum
pdas. Ingrate bn̄ficiorum ī
memoꝛ: aſſumpſit te pius ie
ſus in diſcipulum ſuum ut
de ellectoꝛum exiſteres nu
mero teq; diſpenſatorem eo
rum que ſibi ⁊ ceteris dabā
tur effecit ⁊ tu ad iudeos pꝛo
peras ut ipſis eundez tradas
ſola cōcitatꝰ auaritia ⁊ illec
tus cupiditate: O impijſſime
proditor q̄ paruo precio euz
qui erat ſūmum preciuz quo
mundus redimi debebat uē
didiſti. Qualem putas de te
ſūmi ſacerdotes hūere deri
ſum cum cōſpexere diſcipu
lum magiſtrum ac benefac
torem ſuum ſic uilit̄ prodere
⁊ tam exiguo uendere p̄cio.
Sed ue tibi bonum tibi nā
q̄ extitiſſet ſi natus non fuiſ
ſes q̄ natum tam enoꝛme fa
cinus perpetraſſe. hec
igitur dies o pie ieſu magna
mihi ſemper eſt ueneratio-
ne colenda in memoꝛia tāti
piaculi. hec dies eſt lamēta
tōnis ⁊ fletus ī qua caro tua
ſacratiſſima uendita eſt pro
me miſero redimendo.

¶ De pꝛeparatione cene facta
per diſcipulos die iouis ⁊ lo
tione pedū diſcipuloruz per
ipſum ieſum facta ac d̄ mul
tis actibus exemplaribꝰ ip
ſius ieſu in ipſa cena.

PRima die azimo-
rum feria. ſ. quin
ta ī cuius diei ueſ
pera agnus paſ-
chalis occidebatur ⁊ edebāt
azima ſm cōſuetudinē iudeo
rū acceſſer̄t diſcipuli ad ieſū

uidentes diem feſtum ⁊ ma
giſtrum proprium non hẽre
hoſpitium: ubi reclinare poſ
ſet dixerunt: ubi uis parem⁹
tibi comedere paſcha. O be
nigne ieſu modo tuam diui
nitatem oſtendiſti diſcipulis
dicens. Ecce introeuntibus
uobis in ciuitatem occurret
uobis homo amphoram aq̃
baiulans ſequimini eum in
domum in quã intrat ⁊ dici
te domino domus ubi eſt di
uerſorium ubi paſcha cuꝫ di
ſcipulis meis manducem.
Et ipſe oſtendet uobis cena
culum grãde ſtratũ ⁊ ibi pa
rate nobis paſcha. Ad hec
autem peragenda duos tan
tum ex diſcipulis miſit petrũ
.ſ. et Johem demonſtraſti
duplici ſigno tuam diuinita
tem o bone yhu dum hunc
iudeum hominem ĩuitaſti ut
hoſpitiũ quod ſibi et ſue fa
milie parauerat ad paſcha
celebrandũ tibi dimitteret
libere hunc quoqꝫ cognoſce
re per abſentia ſigna ⁊ futu
ra cõtingẽtia ĩſinuaſti. Qui
igitur primo nec xp̃o nec di-
ſcipulis familiaris extiterat
ſic ſe uſu ꝓprij nudauit hoſ
pitij: ſicqꝫ ſe totum ad ieſum
⁊ apoſtolos tranſtulit: ut ex
tunc recolectionis apoſtolo
rum refugium factuꝫ ſit ubi
⁊ nunc conſtructa manet ec
cleſia que ſyon cenaculum
nũcupatur O felix dom⁹: do
mus tantis conſecrata miſte
rijs ut ibi xp̃us legalia cõſu
maret precepta ⁊ ſui corpo
ris ⁊ ſanguinis ſacramenta
ĩaudita caritate ĩſtitueret ſ-
monem nobilem diſcipulis
faceret. Ibiqꝫ poſt reſurrec
tionem ſuam ipſe benignus
ieſus ſuis apparuit diſcipul'
in die quoqꝫ pentecoſtes ĩ ea
dem ĩmiſſionem faceret ſpi
ritus ſancti O ueneranda
mons ſyon mons coagulat⁹
mons pinguis in quo bene
placitum eſt deo habitare in
eo multaqꝫ miranda in eo o
perari. hic mons quaſi fau⁹
diſtilans dulcedinem ⁊ flos
redolens ſuauitatis odorem
pias mentes ſui recomenda
tione afficit confortat ac re
ficit ac ſanctitatis ſue p̃hemi
nentia conſolatur. Et quidẽ
elegit dominus ſyon elegit
eam in habitationem ſibi.
Felix ⁊ hic paterfamilias q
tam grandis caritatis ieſu
xp̃o preparauit cenaculum
Imitemur hunc patremfa-
milias. O anima mea hoieꝫ

Iſequamur qui ſeruum de/
ſtinauit ad auriendum aquã
homo ⁊ enim exterior noſtre
fragilitatis hauriat aquam
lacrimoſe contritionis in pu
theo ſue profunde malitie:
quã ⁊ humeris ſatiſfactiõis
uirtuoſe portet ad inditum
rationis quo ipa ratio ⁊ uo
luntas lota dignum ieſu ua/
leat preparare cenaculum.
Parata igitur mẽſa ⁊ agno
paſchali cum ceteris oportu
nis hora ueſpertina uenit il
luc ieſus cum reliqs diſcipu
lis ſuis: Et cuꝫ facta eſſet ho
ra diſcubuit ad menſam. O
cena beatiſſima: O felix con
uiuium beati qui ad cenam
tuam diſcumbunt: O clemẽ
tiſſime ieſu beati qui digni
facti ſunt ut tecum ĩ cõuiuio
epulent̃. Epulas ⁊ enim eis
prebebis ⁊ aquam uiuam q
bus ſumptis non exurient
neq; ſitient in eternuꝫ: O be
nigne ihu indica mihi formã
⁊ ſeriem illius cene delicatiſ
ſime: ut ipſam mente reuol
uendo tecum ⁊ cum diſcipu
lis tuis reficiar. ¶ Uidere
mihi uideor dulcis ieſu te in
grandi cenaculo cuꝫ diſcipu
lis tuis recumbentem: Cer
no ibi patam'menſaꝫ quadra
tam quatuor hñs angulos ſe
cundum iudeorum morem
⁊ in terram poſitam Ita ut
quaſi iacendo recũbentes ad
menſam ſtarẽt ⁊ ſuper ea ĩ
tegrum agnum aſſum ⁊ ci
baria cetera que hoſpes ille
pauerat teq; cum diſcipulis
tuis diſcũbentem ita ut tres
ex diſcipulis par s ſingula q̃
drate menſe cõciperet et te
magiſtrum in aliquo ex an
gulis reſidentem. Et a dex/
tris ut extimo cariſſimuꝫ di
ſcipulum petrum quem cete
rorum principem conſtitui
ſti quiq; feruentiſſime te ſẽ
per dilexit. A ſiniſtris uero
dilectiſſimum diſcipulum io
hãnem cui uirgini mr̃eꝫ uir
ginem comendaſti de hinc di
ſcipulos reliquos ſeriatim
recumbentes: Manet ⁊ ho
die menſa rome in eccleſia
lateranenſi que menſa dicit̃
q᷑ in uno quadro eſt duoruꝫ
brachiorum ⁊ palmorum
ſeptem: ⁊ ſtricte tres diſcipu
li in uno quadro ſedebant:
O ſocietas ſanctiſſima: O
glorioſa cõiũctio: Sedet agnus
manſuetiſſimus inter man
ſuetas oues quibus tamen
lupus rapax ⁊ canis rabid⁹
Iudas .ſ. proditor eſt admix

tus ſedent: O bone ieſu hi fi
lij tui ſicut nouelle oliuaruꝫ
in circuitu męſe tue: Sedēt
omnes illo excepto magna ī
ſimul caritate cōnexi: Edūt
appoſita fercula ⁊ agno pu-
riſſimo iuxta iudeoꝝ morē
ueſcuntur: O beatum diuer
ſorium: O beatum cenaculū
ueneratione dignum: ī quo
dominus epulari dignatus ē
Quare non ibi: tūc affui dul
cis ieſu ut miniſterium ali-
quod ſaltem ex minimis tibi
tuiſqꝫ diſcipulis exhibuiſſem
Collegiſſem utiqꝫ aliquid ex
micis que de menſa dn̄i mei
cecidiſſent: Idqꝫ mihi ſatis
extitiſſet ſi tuam uenerandā
faciem cōtemplari potuiſſeꝫ
ad pedes tuos me ſtrauiſſeꝫ
⁊ lacrimis cum magdalena
rigaſſeꝫ: Et tu benigniſſime
domine qui reſidens in cōui
uio plorantem non ſpreuiſti
mariaꝫ me quoqꝫ publicanū
⁊ peccatorem nō renuiſſes:
O ſuauiſſime ieſu q̄ dulcia
fuiſſent faucibus meis elo-
quia illa amentiſſima tua et
ſaluberrimi ſermones qbuſ
caros refitiebas diſcipulos.
Quidnam eloqui cepiſti dn̄e
cum ad menſam poſitꝰ eſſes.
Deſiderio ingſ deſideraui hoc

paſca manducare uobiſcū
anteq̄ꝫ patiar: O q̄ta eſt ca
ritas tua q̄ īmenſa dilectio
bone yhu deſidera cum tuis
manducare diſcipulis qui ta
men cibo corporali non indi
ges ſed cibum alium habes
manducare quē neſciunt Ci
bus quidem tuus eſt ut fati
as uoluntateꝫ patris tui Ec
ce nūc recūbentem ad men
ſam dn̄m yhum cum diſcipu
lis ſuis Ipe uero panis yhus
ſciens quia uenit eius hora
ut tranſeat ex hoc mundo ad
patrem cum dilexiſſet ſuos
qui erāt in mundo in finem
dilexit eos Et cū per aliquod
ſpatium ſediſſent ad menſā
agno ueſcentes paſcali Sci
ens yhus quia omnia dedit
ei pater in manus et quia a
deo exiuit et ad deum uadit
ſurgit a cena et ponit ueſti
menta ſua et cum accepiſſet
linteū precinxit ſe deinde mi
ſit aquam in peluim et cepit
lauare pedes dicipulorum et
extergere linteo quo erat pre
cinctus Cepit ergo a ſymone
petro quem principeꝫ cōſtitu
ere decreuerat apl'orū licet
aliquorum ſit opinio ꝙ: a
proditore exordium ſumpſe
rit qui nullam reſiſtentiam

fecit de quo modicum eſt cu
randum. Quibus igitur apo
ſtolis ſedentibus in parte do
mus inferiori relicta menſa
que in parte pata erat ſupe-
riori uenit ad ſymonem pe
trum quem petrus ante ſe i
curuatum intuens eiuſqꝫ pe
des poſcentē ut eos lauaret
magno extitit oppreſſus ſtu
pore: Nunquid enim ſtupere
debuerat cū pedibus ſui ui
liſſimi piſcatoris filium dei
inclinatum cernebat ad mi
niſterium lotionis. O humi
lime ieſu quis unq̄ tibi ſimi
lis fuit aut erit in hac profū
diſſima tua humilitate. Ani
ma mea non ſunt hec ſermo
ne proferenda ſed cum ma-
gna cordis liquefactione pē
ſanda admirari igitur potuit
petrus merito ⁊ ecce quid
ait: Tu mihi lauas pedes.
Crede anima mea ꝙ petrus
tantam conſpiciens humili-
tatem lacrimas continere
non potuit. Unde ⁊ de ipſo
refertur ꝙ cum poſt domini
aſcenſionem quaſi continue
fleret ex memoria dulcis ieſu
Interrogatus a clemēte cur
tantum fleret reſpondit Cū
ad memoriam uenit humili
tas ac pietas dñi mei yhū xp̄i
ꝙ ad pedes meos lauandos
fuerit iclinatus lacrimas cō
tinere non ualeo Recuſan
te igit̄ petro porrigere pedes
Ait illi yhs Quod ego fatio
tu neſcis modo ſcies autem
poſtea Cui iterū petrus Non
lauabis michi pedes in eter
num Benignus uero yhs ait
ad illū Si non lauero te non
hēbis p̄tem mecum Petrus
hoc t'ritus ſ'mone reſpondit
Dñe non tantū pedes meos
ſed et manus et caput uidiſti
o pie yhu tantum horrorem
in mente petri tantamqꝫ de
profunda tua humiliatione
admirationem ꝙ licet commu
ni locutione pſuaſiſſes eidē
nequaq̄ acquieuiſſet unde
ſic ei acerbe cōminari uolui
ſti cum hanc cōminationem
ſolus ipē preceteris formida
bat qui te feruentiſſime dili
gebat et animā ſuam pro te
ponere promptus erat unde
non ſuſtinēs hanc iacturam
totum ſe ſaluatori ſubdidit
Loto igit̄ petro uenit ad ce
teros diſcipulos ſingulorū
pedes ſimiliter lauans: ipſi
uero ex correctione petro fa
cta nequaq̄ ieſum prohibere
ſunt auſi ubi uero omnium

pedes lauare perfecit ſic ad
eos loquitur dulcis yhs Qui
lotus eſt non ĩdiget niſi ut
pedes lauet ſed eſt mundus
totus et uos mundi eſtis ſed
non omnes Sciebat enim quiſ
nam eſſet qui traderet eum
ideo dixit non eſtis mundi
omnes ¶ Nunc hẽs o Ani
ma mea ſeriem cene dilectiſ
ſimi yhu Sed ſingulos eius ac
tus ſedula mente et cum de
uotione recogita quia multa
tibi in hac cena exẽpla pre
buit dulcis yhs Conſpice in
dilecto yhu mirabilem cari
tatis feruorem quam tranſi
turus de hoc mundo ad pa
trem in diſcipulos demoſtra
uit ut ſui copiam ſic caritatiue
eiſdem faceret manducando
paſca cum eis et cetera que
in ipſa cena fecit populo me
moranda O dulciſſime yhu
dilexiſti equidem diſcipulos
tuos et uſque in finem dilexiſti
quia uſque ad mortem ut mor
tem pro eis ſubires Et quidem
maiorem caritatem nemo
habet ut animam ſuam po
nat quis pro amicis ſuis quã
uis enim o benigne yhu om
nia in menſura feceris hoc
ſolum .ſ. dilligere numquam in
menſura feciſti nec mirum

quia ſpiritum ad menſuram
non accepiſti ſed hodie ma
xime in feruore caritatis ex
ceſſiſti Uide etiam in humili
yhu proſperitatis cõtemptum
quia licet tamquam dñs et magi
ſter ſederet inter diſcipulos
formam ſerui accipiens ſur
git a mẽſa et ueſtimenta depo
nit ut liberius miniſterio ua
care poſſet Intuere quoque
munditiam dulcis yhu quia
precinxit ſe linteo Cerne p
ceteris ſtupendam humilita
tem quia miſit ipſe aquam in
peluim non iuſſit per alium
poni: O humilime yeſu tu
ſolus omnia faciebas hauſi
ſti aquã poſuiſti ad ignem in
peluim miſiſti recũbere feci
ſti diſcipulos et ad ſingulorum
pedes te proſternens humi
liter lauiſti eos et manibus
proprijs exterſiſti Quid hu
milis ſeruus plus facere pote
rat. Reſpice inſuper exceſſi
uam benignitatem quia ab
hac lotione proditorem ſu-
um nequaquam fecit alienũ
ſed ipſum tollerauit et quã-
tum potuit ab iniquo ſtude-
bat reuocare propoſito: la
uando cum ceteris et commu
nicando: Sed grandis fuit
impietas crudelis diſcipuli

qui nec humilitate obſequij
nec oblatiōe ſui ſacratiſſimi
corporis potuit ámoueri ec
ce diſcurramus o anima mea
ſingulos actus mirificos di
lectiſſimi ieſu in deuotiſſi-
ma lotione: Poſtq̄ ergo om
nium diſcipulorum pedes la
uit audi quid ait. Qui lotus
eſt non indiget niſi ut pedes
lauet: ſed eſt mundus totus
ꝛ uos mundi eſtis: ſed non
omnes: Et his dictis ſump-
ſit ueſtimenta ſua ꝛ cum di
ſcipulis ſurſum ad menſam
reddijt quam paratam reli-
querat: Et cum iterum ad
menſam recubuiſſet caros
diſcipulos taliter pius ieſus
alloquitur. Scitis quid fece
rim uobis. uos uocatis me
magiſter ꝛ dñe: ꝛ bene dici
tis: ſum ꝛ enim: Si ergo ego
laui pedes ueſtros dominus
ꝛ magiſter ꝛ uos debetis al
ter alterius lauare pedes.
Exemplum enim dedi uobis
ut quemadmodum ego feci:
Ita ꝛ uos faciatis: Amen di
co uobis non eſt ſeruus ma
ior domino ſuo nec apoſto-
lus maior eo qui miſit illum
Si hec ſcitis beati eritis: ſi
feceritis ea non de omnibus
uobis dico. Ego ſcio quos
elegerim: hec uerba fuere
dilecti ieſu cum ad menſam
reſediſſet: Nunc ad te ſermo
nem deflectentes o benigniſ
ſime ieſu. Quid faciam ego
miſer. Ecce tu dulcis domi-
ne dediſti exemplum diſci-
pulis ꝛ mihi qui ꝛ tuus di
ſcipulus ero ſi tua mandata
ſeruauero ſi in tua dilectio
ne permanſero: Exemplum
dediſti ut quemadmodum tu
feciſti ita ꝛ ego faciaꝫ: Quid
feciſti mitiſſime domine.
Exceſſiua caritate me dilexi
ſti: Item a me poſtulas ut te
dilligam. ¶ Tui igitur ex-
emplo pedes dulciſſimi ieſu
redemptoris noſtri lauabo
pedibus tuis prouoluar cum
maria magdalena: O beni-
gne ieſu domine nec ceſſabo
lacrimis rigare lauabo quo-
que pedes diſcipulorꝫ meo
rum hoc eſt ſenſuum meo-
rum inordinatorum appeti
tuum ſenſualitatis mee: hij
profecto mei diſcipuli fuere
quia mandata mea ꝛ mee
miſere carnis ſemper ſerua
runt. Hos ergo ſenſus meos
lauabo ut ſicut carni amodo
ſeruierunt nunc diſcant ſer

nire ſpiritui Sed ad menſã
prius ſedebo ſicut tu bone
yhu ad menſam.ſ. quam pa
ſti in cõſpectu meo aduerſus
eos qui tribulant me Para
ſti quidem menſam ſcilicet
tui ſacratiſſimi corporis et
tue ſanctiſſime paſſionis hec
eſt menſa de qua dixiſti ut
edatis et bibatis ſuper men
ſam meam in regno meo et
cuꝫ ad menſam ſedero faciã
quod in prouerbijs dicitur
Sediſti ad menſam diuinita
tis.ſ.xp̄i uide que tibi appo
nuntur: ſcito et te ſimilia de
be preparare.i.pati ſicut ip̄e
Tue igitur paſſionis ueſtigia
Immitari conabor prius ta
men ad menſam ſedebo ſic
poſtea ſurgam: Surgam pꝰ
q̄ ſedero cum manducauero
panem doloris: Sedebo in
humilitate nec niſi poſt hu-
miliationem aſſurgere aude
bo: ſed ſedens prius mandu
cabo panem doloris ⁊ me
reficiam faciens,ut lacrime
mee ſint mihi panes die ac
nocte: Precingam quoqꝫ me
lintheo caſtitatis ⁊ mundi-
tie ut ſint lumbi mei precin
cti: cingam me uirtute ⁊ acti
bus uirtuoſis: hec ſi fecero
pie ieſu de tua pietate cõfido
q̄ ad menſam tuam iterum
me reduces cum diſcipulis
tuis: uerum glorioſiſſime ie
ſu: quia ſine te nihil ualet
fragilitas mea: Clementiaꝫ
tuam exoro ut hanc dilectio
nem cuius mihi exemplum
tribuiſti ſic cordi meo tenaci
ter: imprimas: ut nihil que-
ram nichil cupiam niſi te ſo
lum ieſum diligere ⁊ totus
tua paſſione ſim continue
tranſformatus.

¶ Meditatio quomodo domi-
nus ieſus poſt lotionem pe-
dum mirabile ſacramẽtum
ſui corporis ⁊ ſanguinis iſti
tuit ⁊ diſcipulos cõmunica
uit ⁊ de multiplicibꝰ ipſius
ſacramenti laudibus.

Ad te leuaui oculoſ
meos qui habitas
in celis: Ecce ad
te procliuus acce-
do: O clementiſſime ieſu et
procidens adoro te miſerere
mei benigniſſime domine ne
deſpexeris orationem meaꝫ
Iube uago ⁊ diſcolo cordi
meo: ut ad ſe redeat ⁊ in ſe
cõmorans deſinat uagari p̄
deuia: Solue faſciculoſ medi

tationum deprimentium mē
tem meam que ex tranſuer/
ſo: ſubrepentes ipſam men
tem diuerberant concutiunt
ꝛ inſtabilez reddunt: Trahe
me ad te o Amantiſſime ihu
ſal⁹ mea ꝯſolatō mea r̄frige
riū meū: Nā percuſſus ſum
ꝛ aruit cor meum quia obli
tus ſum comedere panem
meum: Oblitus ſum equi/
dem tui: o dilecte ieſu: nam
paſſionem tuam ſanctiſſimā
ſedula meditatione memo
rie non habui ꝛ in tuis pre
cioſis vulneribus non ſum
ꝺlectatus nec meditatus ſū
nocte cum corde delictum
meum. Fateor o dulcis do/
mine quia non fui memor
tui nec exercitatus ſum nec
ſcopſi ſpiritum meam non
fuerunt mihi lacrime mee
panes die ac nocte: Quid igi
tur faciam. Reuertar ad do
minum ieſum meum ꝛ inuo
cabo eum non ceſſabo reite
rare ſanctiſſimuz ieſu nomē
donec ſonet uox tua in auri/
bus meis ueni igitur: o bone
ieſu ꝛ miſerere mei: Audi
dulcis ieſu orationem ſerui
tui Abſorbe cor meum ī ſan
guine tuo o mitiſſime ieſu ſi
at cor meuz: o benigniſſime
ieſu tamꝗ̄ cera liqueſcens
in medio cruentis lateris tui
Accipe mentem meam ꝛ ip
ſam in aliquo tue paſſionis
articulo circūuolue: Preſta
ſuauiſſime ihu ut exallat cor
meum intra me ꝛ in medita
tione mea exardeſcat ignis:
Deduc me ieſu piiſſime ad ce
nam tuaz ſanctiſſimam ubi
te cum diſcipulis tuis audiā
loqui ſedentem ad menſam
tuam poſtquam eorum laua
ſti pedes: Dic michi o anima
mea ſi legiſti quid fecerit ſub
ſequenter dominus meus ie
ſus poſtquam ad menſam re
ſedit lotis diſcipulorum pedi
bus ſane adhuc manducan/
tibus illis accepit ieſus panē
ꝛ gratias agēs benedixit ac
fregit deditqꝫ diſcipulis ſuis
ꝛ ait: Accipite ꝛ comedite
hoc eſt corpus meum quod
pro uobis tradetur: hoc faci
te in meam commemoratio
nem: Et cum ſingulis panis
bucellam prebuiſſet: cali/
cem apprehendit ꝛ immit/
tens uinum: gratias agens:
ſimiliter dedit eis dicens:
Bibite ex hoc omnes. hic
eſt enim ſanguis meus noui

teſtamenti qui pro uobis et
pro multis efundetur in re
miſſionem peccatoꝝ Bibe
runtqꝫ ex illo omnes ¶ Si
ſtamus hic paululum :o aīa
mea: et deuota meditatione
penſemus mirāda que fecit
yhs nr̄ benedictus. Memo
riam namqꝫ fecit mirabiliuꝫ
ſuorum miſicors et miſera
tor dn̄s eſcam dedit timenti
bus ſe : O cena mirifica in
qua tot mirabilia facta ſunt.
Hec tua ultima fuit cena O
dulciſſime yhu quā facturus
eras cum de hoc mundo fo
res tranſiturus ad patrem.
Multa equidem in ipſa cena
ſtupenda tua caritate cōſti
tuiſti Sed p̄ceteris ut tue pa
ſſionis mēoria fixa inhereret
fidelium mentibus hoc tam
excelſum tam ſuaue tam ſu
blime et delectabile necnon
et tutiſſimum ordinaſti tui
corporis et ſanguinis ſacra
mentum : O mirabile ſacra
mentū in quo omnis melli
flui ſaporis ſuauitas omneqꝫ
ſuaue delectamentum hētur
in hoc ſacramento : O dulciſ
ſime yhu q̄ꝫ ſuauis q̄ꝫ dulcis
exiſtas ſapide deguſtaris. In
hoc mirifico ſacramento tua
nos reficis corporali p̄ſītia: i

alia quideꝫ forma ſed in pro
pria ſubſtantia: Quid igitur
plus cupioſi preſentem ha-
beo ieſum meum. At nunc
uideo per ſpeculum in enig-
mate tūc autem facie ad fa
ciem: Non ſufficio mirari: o
benigniſſime ieſu tuam imē
ſam liberalitateꝫ tuamqꝫ lar
giſſimam donatōnem. Quid
amplius? Quid ſublimius
dare poteras dulcis domine.
Grandia quippe ac pretioſa
in hoc tuo teſtamento ligſti:
Opulēta ſane a te eſt relicta
hereditas. linquūt alij moriē
tes heredibus ciuitates ⁊ ca
ſtra: poſſeſſiones atqꝫ pecuni
as fabricas ⁊ hedeficia fieri
iubent ⁊ ornata ſepulchra:
ut coruꝫ non aboleat̄ memo
ria : Sed tu pie domine ut
tue ſacratiſſime paſſionis cō
tinuā hērem⁹ memoriam te
ipſum reliquiſti teipſumqꝫ do
naſti in pabuluꝫ aſſumendū:
⁊ hoc conſtituiſti uenerādū
glorificandumqꝫ ſacrum ⁊ i
numeris laudibus extollen
dum: O liberaliſſime domīe
O exuberans pietas ſaluato
ris mei dilecti ieſu: Qūo tue
ſciſſime paſſionis unq̄ꝫ queo
imemor fore cū quotidie hoc
tuū ſalubrimū aſpitiā ſacr̄m.

heu mihi bōe yhu/qꝛ du; mi
randu; hoc ītueoꝛ ſacr̄m nō
adeſt michi iugis memoria
tue moꝛtis: unde mea ſalus
et liberatio proceſſerant Jn
gratiſſimus ſum et coꝛpore ꝛ
plenus pie dn̄e cū hoc ſacra
tiſſimum ꝛ uenerandu; tuū
corpus aſpitio: ſi te redemp
toꝛem meu; non recolo cru
cifixum flagellatum: irriſu;
ꝛ turpiſſima moꝛte occiſum
O caput meum aridum cur
non hauris aquas cum gau
dio de fontibus ſaluatoris.
O lacrime cur non caterua
tim effluitis in letitia ꝛ exul
tatione dum meam liberatō
nem rememoꝛo in hoc mira
bili ſacramento. Cur non to
tus in me ipſo deficio conſid̄
rans īmenſam tuam carita
te; largitatēq; p̄cipuam qua
teip̄um in cibum prebuiſti:
Miſerere mei benigniſſime
domine quia p̄duritia ꝛ ari
ditate cordis fructum hunc
ſaluificum guſtare nō ualeo
Et tn̄ miſerimus ego ſacr̄m
hoc preſumo ſuſcipere: Et
heu mihi quia non lotis ma
nibus ꝛ pedibus manducar̄
nō erubeſco: Attendo enim
dulciſſime ieſu qꝛ in hac tua
glorioſiſſima cena āteq; hoc

tue paſſionis memoriale no
biliſſimum conſtitueres ſa-
cramētu; tu humilitatis ſpe
culum foꝛmam ſe ui accipi
ens pedes lauiſti diſcipuloꝝ
dicens inſuper petro ſi non
lauero te non hēbis ptē; me
cu; : Nōne igitur magne erit
p̄ſumptionis grauiſq; offēſe
īminebit piculum ſi tecum
partem habere uelim ſacra-
mentum hoc ſuſcipiendo nō
premiſſa pꝛimitus lotione.
Noui igitur pie domine quiſ
qualiſue eſſe deberem cum
ad tantum accedo ſacramē
tum lotione ſi qdem pꝛimit⁹
facta: Jd mihi ſcio opus fo
re bone ieſu ut per ſingulas
noctes lectum meum lauem
ꝛ lacrimis meis rigem ſtra-
tum meum: lauem itaq; pe
des per cōpunctionis lacri
mas ꝛ īterioꝛem mentis de
uotionem. ¶ Sed heu me ī
feliciſſimum quia ego ta; ui
liſſima creatura ad tam ex
cellentem maieſtatem acce
dere non foꝛmido totus īfec
tus putredīe fetoꝛibuſq; ma
culatus ꝛ ſordibus accedo ī
dignus peccatoꝛ ad ſpiritu;
diuinū qui peccatum non fe
cit accedo elatus ꝛ ſuperb⁹
ad pium ieſum ꝛ manibus

illotis ac pedibus edere pre ſumo ueruntamen piiſſime yhu ſcio q maior ē dignatio tua q̃ idignitas mea tua beni gnitas q̃ miſia mea Jō q cōfi dens de tua benignitate te ſumere audeo ut ſic īfirm⁹ accedam ad te medicum ut tua liberer medicina quan to enim īfirmior ſum tanto plus te opus hēo et in mei li beratione magis appebit tue pietatis īmenſitas Accedam igitur cōfidenter mittiſſime yhu qa īfinite ſunt miſeri cordie tue et tecum fruar de litijs beatorum Da igitur mi hi bone yhu panem tuū qui eſt mundi uita et preſta beni gne dn̄e ut digne manducare ualeam ut in te maneam et tu in me hoc eniz unū cupio hoc poſco ut tecum īſepara biliter cōmemorer nulliq alij adherere uolo dulcis yhu niſi tibi quia aput te eſt fons uite et in lumine tuo uidebimus lumen.

¶ Meditatio quomodo domi nus ieſus poſt cōmunicatio nem diſcipulorum predixit eis eadem nocte per unum ex eis tradendum: Et de elle ganti ſermone quem fecit quouſque perrexit ad or tum.

PJus ac benigniſſi mus ieſus cū ſuos diſcipulos pcioſo eius corpore ꝛ ſan guine refeciſſet turbatus eſt ſpiritu ꝛ ait diſcipulis ſuis: Amen amen dico uobis qa unus ex uobis me tradet qui manducat mecum ut adim pleat̄ ſcriptura: Qui mandu cat meum panem leuabit cō tra me calcaneum ſuum: O q̃ durus eſt hic ſermo: o be nigniſſime ieſu: heu q̃ dura ꝛ acerba cibaria in fine cene tuis r̄ſeruaſti diſcipulis: mel ꝛ lac ī primordio ꝛ in medio dediſti eis cum pedes coruz lauiſti ꝛ eos tuo pretioſo cor pore ac ſanguine refeciſti: Modo fel ꝛ abſinthium in fi ne ſeruaſti cum hōridos pro tuliſti ſermones: heu michi dulcis dn̄e uidere mihi uiđor caros diſcipulos tuos totos territos: hoc v̄bo audito grā diq merore cōfectos; Nōne grauis eis ierat dolor q tu eoꝝ magr̄ dux gubernator ꝛ cuſtos ac rector ad mortem tradēdus eſſes: ꝛ qđ durius erat q ex eis unus id eſſet

acturus. Graue quidem pri
mum fuerat: ſed imodeſti
us ſecundum atq acerbius
uidebatur. Sed audi: o ani
ma mea qd reſponderūt diſ
cipuli audito hoc v̄bo Aſpici
ebant ſe adinuicem et uix ua
lebant uerba formare et tre
mula uoce dicebant proh do
lor qualia ſunt v̄ba iſta que
profert carus magiſter nr̄.
Quis ille tam pfidus erit ex
nobis qui tam deteſtandum
perfitiat ſcelus. Ego eqidem
dicebant ſinguli neqq̄ id co
gitaui nec in mentem uenit
Quō namq poſſet talis co-
gitatio in mentem cadere. at
tamen dn̄s nr̄ minime falli
poteſt Qua re cōuerſus ad
dn̄m unuſquiſque dicebat
nunqd ego ſum rabi. quibus
benedictus v̄bus reſpondit
unus ex duodecim qui ītin
git mecum manum in catino
hic me tradet at cum plures
ex eis forte tunc manus in ca
tino intingerent quis ex eis
ille foret deprehēdere mini-
me potuerunt: Tunc iudas
qui manus intingebat cum
alijs ait. Nunquid ego ſum
rabi. Sed pius ieſus non p
dens illum reſpondit: Tu di
xiſti quaſi diceret: Non ego
dico: ſed tu: Putandū ſane
eſt q ſi pius ieſus ſuum pro-
ditorem alijs edidiſſet diſci
puli: manus ſuas nequaq̄
cōtinere potuiſſent quomin⁹
impetum unanimiter facien
tes in proditorem illum neqſ
ſimum manibus pugnis ac
gladijs īſultaſſent eumq qui
mortis auctor futurus erat
pbimiſſent: Quomodo enim
quieſcere potuiſſes: o petre
qui in copioſam cohortem i
ſultum facere minime formi
daſti. Cupiētibus igitur om
nibus noſce tāti ſceleris au
ctorem: Petrus ceteris fer-
uentior inuit uni ex diſcipu
lis .i. Johanni euangeliſte
quem diligebat ieſus q tunc
in ſinu recūbebat benigniſſi
mi ieſu ut ab ipſo dilecto ma
giſtro expoſceret qſnam ille
foret: Cum itaq dilect⁹ ille
diſcipulis ſupra pectus ieſu
recubuiſſet dixit ei dn̄e qs ē:
Cui reſpōdit ieſus: ille ē cui
ego ītinctum panē porrexe
ro: ⁊ cū ītinxiſſet panem: de
dit iude ſimonis ſchariotis:
O felix diſcipule qui ſic a
domino amari meruiſti: cui
q ſecreta domin⁹ reuelauit
O dilecte Johannes amaba
ris quidem a dn̄o quia ipſū

quoq; amabat dominum: tūc
ut reor ſupra pectus eius au
dito v̄bo illo terrifico ex me
rore ⁊ triſtitia reſediſti. Et
unde tibi hec o iohānes: Nū
quid tu ſublimior petro. An
drea ſanctior an ceteris om
nibus apoſtolis gratioſior:
Speciale ut ait Anſellmus
hoc uirginitatis priuilegiū
quia uirgo es ellectus a dn̄o
atq; inter ceteros magis di
lectus. ¶ Poſtq̄ igitur per
fidus proditor bucellam pa
nis aſſumpſit introiuit in eū
ſathanas dixitq; ad eum tūc
dulcis ieſus: Quod facis fac
citius: Quod q̄dem uerbum
nemo diſcumbentium intel
lexit: putauere namq; quidā
q̄, quia loculos habebat iu-
das ei dixiſſet dn̄s ut emeret
que ad feſtū neceſſaria fue
rāt aut egenis aliquid daret.
Moxq; iudas a menſa diſce
dens maligno ſpiritu impel
lente ipſum pergit ad princi
pes ſacerdotum ⁊ ſcribas pa
ratum ſe offerens ad traden
dum eis benigniſſimū ieſū
Ipſe uero pius ieſus cum re
liquis undecim ad menſam
remanens dulcibus eos elo
quijs conſolans ait: Nūc cla
rificatus eſt filius hominis
⁊ deus clarificatus eſt in eo
⁊ de⁹ clarificabit eum in ſe
metipō ⁊ ↄtinuo clarificabit
eum: longoſq; cōtexens ſmo
nes ad dilectionem ad īuicē
hēndam p̄maxime ortās eos
concludens in hoc q̄ eius di
ſcipuli comprobabunt ſi di-
lectionem habuerint inter ſe
Ipſis quoq; altercantibus
ad inuicem quis eorum ma
ior eſſe uideretur āmonuit
eos ut qui maior erat in eis
fieret ſicut minor inſuper re
ceſſum ſuum ab eis notum
ip̄is fecit dicens: Filioli ad
huc modicum uobiſcum ſū
Queritis me ⁊ ſicut dixi iu-
deis: quo ego uado uos non
poteſtis uenire: Conuerſuſq;
ad ſimonem ait: Simon ecce
ſathan expetiuit uos ut cri-
braret ſicut triticum ego au
tem rogaui pro te ut non de
ficiat fides tua: Et tu aliquā
do conuerſus confirma fra
tres tuos: Dixit ei ſimon pe
trus domine quo uadis. Reſ
pondit ieſus: quo ego uado
non potes me modo ſequi ſe
queris autem poſtea dicit ei
petrus: quare non poſſū te
ſequi modo. Paratus ſum

⁊ in carcerem ⁊ in mortem
ire ⁊ animam meam pro te
ponam: cui iesus ait: Animā
tuam pro me pones. Amen
dico uobis: quia uos omnes
ſcandalum patiemini in me
iſta nocte: Scriptum eſt eniꝫ
percutiam paſtorem ⁊ diſper
gētur oues gregis: poſtꝙ au
tem reſurrexero precedam
uos in galileam: Reſpondēs
autem petrus ait illi: Et ſi
omnes ſcandalizati fuerint
in te ego nūꝙ ſcandalizabor
ait illi iesus: Amen dico tibi
petre quia tu hodie ī hac noc
te priusꝙ bis gallus cantet
ter me ex negaturus: At ille
amplius loquebatur ⁊ ſi op
portuerit me mori tecuꝫ nō
te negabo: Simil'r ⁊ omnes
dicebant dehinc benign9 ie
ſus mellifluum exordiens ſ
monem per longum prothra
xit ſpacium: Et ultra ꝙ hu
mana mens ſit ſufficiens ca
pere eterne caritatis apoſto
lis patefecit archana que di
lectus diſcipulus iohannes
euangeliſta per ſpiritum ſāc
tum memoriam retinēs uer
borum iesu miro ſacro con
ſcripſit. ¶ Sed queſo te: O
anima mea pauliſper hic cō
ſiſte ⁊ ſedula ac deuota me
ditatione intra teipſam reuol
ue: ⁊ rumina hos mellifluos
ſermones dulciſſimi iesu nr̄i
quos diſcipulis ſuis ōſeruit
tranſiturus ad mortem: At
tende eius mirabilem ī ſuos
diſcipulos caritateꝫ comedit
benigniſſimus magiſter cuꝫ
caris diſcipulis lauit eorum
pedes corpus ſuuꝫ ipſis ⁊ ſan
guinem tradidit ⁊ poſt hec
omnia eos non ceſſat ortari
ſermonibus O mitiſſime ⁊
benedicte iesu uerba q̄ diſci
pulis loquebaris: profecto ſpiri
tus ⁊ uita ſunt: Idꝙ cogno
uit cum dixit uerba uite eter
ne hēs: nam eloquia tua elo
quia caſta ⁊ dulcia faucibus
te amantium ſuper mel et
fauum idipſum quoꝙ cogno
uerūt hi qui miſſi a principi
bus ut te comprehenderent
retulerunt Nunꝙ ſic locutus
eſt homo: O diſertiſſime ora
tor fauus diſtilans labia tua
mel et lac ſub lingua tua: O
ꝙ elegātia ꝙ mirifica hec ū
ba fuere que dn̄s meus in ul
timo protulit diſcipulis nam
ꝙ dilectionē inuiceꝫ hn̄daꝫ mo
net. dehinc ad ipſius yhu di
lectiōeꝫ ortatur eoſdem poſt
hec Anguſtias et preſſuras
quas paſſuri erant predixit

et demum pro eis orationē
ad patrem fudit Super om
nia vomirari non ſuffitio: o
ſapidiſſime yhu q̄ta de tua
fueris dilectione locut⁹ hoc
precipue diſcipulis tuis man
das hoc precipis ut te dilli
gant ut te amēt o excellentia
amoris o uehemētia dilectio
nis : o phemmiētia caritatis
hanc precipuam : o pie dn̄e
tuis diſcipulis ꝛeliquiſti hec
igitur extollenda : hec in uo
tis oībus expetenda eſt : qui
te non amat o bone ieſu abi
tiatur abſte: Equidem aque
multe non potuerunt extin-
guere caritatem: Nam for-
tis eſt ut mors dilectio : ſane
ſi dedero omnem ſubſtantiā
domus pro dilectione quaſi
nihil deſpiciam eam : Quis
igitur me ſepabit a caritate
tua o ſuauiſſime domīe. Tri
bulatio: An anguſtie: an per
ſecutio: an fames. Sed quia
ſine te nihil poſſum agere bo
ne ieſu hanc mihi tenaciter
imprime caritatem uulnera
cor meum hac dulciſſima ca
ritate ut te ſolum diligam ex
toto cōde ex tota anima ex to
ta uirtute toto deſiderio et
ex tota afflectione. Jn hoc ſo
lo omnis mea dirigatur cogi
tatio omnis meditatio ferra
tur cetera carnis deſideria
amoue a me dulcis ieſu ut ſo
lum te toto corde exquiram
deſideret te anima mea in
nocte ſed ꝛ ſpiritu meo ꝛ in
precordijs meis de mane ui
gilet ad te. Sitit enim anima
mea ad te deum fonte; uiuū
quando uenia; ꝛ apparebo
ante faciem tuam : At que;
non ambigo clementiſſime
domine quaſi te dillexero ut
tuis diſcipulis dixiſti diligar
ꝛ ego a pr̄e tuo: Luq; ꝛ pater
ad me uenietis ꝛ apud me
manſione; facietis : Et quid
amplius uolo quid pl⁹ cupio
q̄ ut inhabitet in me ieſus
meus. O me felicem ſi dice
re poſſem digne Faſciculus
murre dilectus meus mihi in
ter ubera mea cōmorabitur
Si dulcib⁹ amplexibus aſtrī
gere ualeam dilectum meu;
ieſum equidem tenerem nec
dimitterem eum . heu pijſſi
me domine: vre renes meos
ꝛ cor meum ut hac feruen
tiſſima ardens caritate te ſo
lum queram ieſum chriſtu;
qui pro me crucifigi ꝛ mori
uoluiſti tua uehementiſſima
caritate.

Meditatio de receſſu domini ieſu a cenaculo poſt cenam ⁊ aſcenſu in montem oliueti cum diſcipulis ⁊ de trina eiꝰ oratione facta in orto.

Mos erat benigniſſimo ieſu ad montem oliueti qui ꝑ miliare ieruſaleꝫ diſtabat ſepe illuc cauſa orationis aſcendere: Ibi uilla aderat nomine gethſemani ubi ⁊ fuerat ortus in monte ſitus in quem piiſſimus yh̄s nocturno potiſſimum tempore ſolitus erat cuꝫ diſcipulis ſuis cauſa orationis intrare heu completa glorioſiſſima ⁊ celebri cena ⁊ dulcibus ſermonibus cum diſcipulis diu protractis egreſſus eſt ꝺ cenaculo cum iam nox eſſet obſcura ⁊ comitantibus cuꝫ diſcipulis greſſus dirigit uerſus montem predictum.

Hic conſpice o anima mea ieſum tuum agnum innocētiſſimum qui ultro uadit ad uictimam intuere ⁊ ſequentes cum diſcipulos pauidos gementes ⁊ dura trahentes ſuſpiria: O quā dulcibus eloquijs ⁊ ſuauibus monitis putas diſcipulos ortari non deſiſtebat: dum ſic proficiſceretur: O quā amaras lacrimas putas fundebāt apoſtoli dum dominum ⁊ magiſtrum ſuum cernebant ſic eos dulciter alloquentem: Preponebāt ut arbitror cūcta que fecerat cum eis in cena ⁊ uerba que dixerat quomodoq̄ tradendus ad mortem fuerat ipſa nocte: Conſpice ipſos diſcipulos ſuſpenſos ſtantes ⁊ grādi auiditate ſuaues magiſtri monitus aſcultantes: Pendēt omnes ab illo pretioſiſſimo ore dilecti magiſtri ſic dulciter ſecū cōfabulantis. O dura ſeparatio: O durum ⁊ acerbum diuortium: iam ſeꝑabitur benigniſſimꝰ magiſter a dilectis diſcipulis. Quid igitur mirū ſi flebiles meſti ac triſtes eē debuerant. Nouerāt experti ꝙ iocundum: ꝙ placidum foret cum ieſu dilecto morari ⁊ eius gratioſo frui cōſortio merito igitur triſtabantur ex amiſſione dilecti ieſu. O quam lamentabiles ut extimo dabant uoces dicentes: magiſter optime ſic relinques nos orphanos linques nos ſic deſolatos.

Et ipſe paſtor benigniſſimus
eos dulcibus ortabatur elo
quijs arbitror quoqꝫ ꝙ ipſe
miſericordiſſimus dominus
ex compaſſione gementium
diſcipulorum lacrimas con
tinere nō ualebat Adhereas
ꝛ tu: o anima mea huic pre
tioſe caterue ꝛ dominum tu
um qui pro te uadit ad mor
tem ſuſpirans ꝛ deflens cō-
mittare dicens. Domine ſe
quar te quocūqꝫ ieris paratꝰ
ſum ꝛ ego tecum ꝛ in carce
rem ꝛ in mortem ire: Sed
heu mihi Tu pijſſime domīe
dilectos diſcipulos armis ꝑ
munis ſpiritualibus ꝛ robu
ſtos eos efficere ſatagis: At
impijſſimus iudas gentem
iudeorum letalibꝰ armis ful
cire ſolicitus eſt ut te cōphē
dant Feruent corda diſcipu
lorum dum eos ſic dulciter
alloqueris feruet ꝛ domus
principis ſacerdotum: Ibi
parātur lancee fuſtes ꝛ gla
dij accenduntur lanterne ꝛ
peſſimus ille proditor ſatelli
tes inſtruit quomodo te ca
piant ne fallantur iam pro-
phete illud impletum eſt: de
dit contra me uoces aduer
ſarius dicens: Congregami
ni ꝛ properate ad deuorādū
illum: O proditor nepharie
quid feciſti. Tu liquiſti ſedē
tem ad menſam cum diſcipu
lis clementiſſimum dominū
regem celi ꝛ terre qui tibi
regnum celorum traderē po
terat: ubi ſine fine gaudio
fruēris eterno ꝛ diabolum
ſecutus es qui ad iudeos te
duxit quiqꝫ te flāmis ſulfure
is ſine requie cruciabit liqui
ſti precioſum apoſtolorum
cetum qui a dextris dei ſunt
ſeſſuri ꝛ iudicaturi duodeciꝫ
tribus iſrael ꝛ ad ſacerdotū
cetum properaſti ab ip̄o dn̄o
iudicandorum ad penas tar
tareas ꝛ inferni continuos
cruciatus cum quibus ꝛ tu
iudicaberis Dimiſiſti piū do
minum uerba dulciſſima et
ſaluberrimos monitus diſe
rentem ꝛ eorum ſotietatem
tu abhorrēs prīcipes adijſti
ſacerdotum ꝛ funebria uer
ba cum eis loquaris. Remā
ſit benigniſſimus ieſus uer
ba uite diſcipulis loquens ꝛ
tu iterum cum iudeis uerba
mortis profers: tractauit do
minus ieſus cum diſcipulis
de uīa ſalutis habenda ꝛ tu
cum iudeis ad uiā perditōis
accedis: Sed ue tibi proditor
nequiſſime quia duriſſimas

patieris penas ¶ Nūc ad
dn̄m yh̄um ad oꝛtū cum diſ
cipulis ſuis pꝛoperantem re
uertamur uenit ergo yh̄s cū
diſcipulis ſuis et introiens
in oꝛtum iuſſit diſcipulos ſu
os ſedere et oꝛare et tres ex
eis . ſ. petrum Jacobum et
Johanem aſſumens ſecum
ſeceſſit ī partē cumqꝫ ſimul
cū tribus diſcipulis cōſediſ
ſet cepit meſtitia affici et to
tus triſtari pauidus quoqꝫ fi
eri et tedere et uelut femine
cis tremula uoce caros diſci
pulos alloquitur Filioli mei
dilecti cōpatimini mihi quia
triſtis eſt anima mea uſqꝫ ad
moꝛtem ſed ſuſtinete hic pa
ululum et uigilate mecum
donec uadam illuc in oꝛone
Siſte hic: o anima mea ⁊ cū
lacrimarum habundantia
huc accede ⁊ pio ieſu compa
tere ſic afflicto cōſpice ipſū
totum mutatum facie ⁊ faci
em paloꝛe ſuffulſam geſtan
tem uixqꝫ ualentē uerba foꝛ
mare: Et quid ait. Triſtis eſt
anima mea uſqꝫ ad moꝛtem
O benigniſſime ieſu ſtupoꝛē
mihi non modicum ingerūt
hec uerba: Quid enim pa-
ues. Quid triſtaris. Unde ti
bi hec meſtitia pie domine.

Paues ne moꝛi. Penas for-
midas quas paſſurus es. Sꝫ
ad quid aliud in hunc mun-
dum ueniſti: o dulcis domīe
⁊ carnem in uirginali utero
aſſumpſiſti: niſi ut mortem
noſtram tua morte deſtrue
res: ⁊ ſaluum faceres quod
perierat. Et quid tuū naſci
pꝛofuiſſet: niſi ⁊ redemptio
que per tuā facienda ē mor
tem ſubſequatur. Si tu moꝛ
tem refugis bone ieſu quis
pro meo dilecto ſatiſfaciet.
Audiui te etiam hac nocte di
centem iude quod facis fac
citius: Tūc optabas cito mo
ri nunc uideris uelle refu-
gere: Sed credo domine ꝙ
tu cum homo eſſes noſtris di
gnatus ſubici paſſionibus:
moꝛtem naturaliter timens
dicebat anima tua. i. pars ſē
ſitiua ī qua inſunt paſſiones
triſtis eſt uſqꝫ ad moꝛtem.
Sicqꝫ tūc ſola in te loqueba
tur humanitas: Tunc ſolū
dura conſiderans tormen-
ta que in tuo precioſiſſimo
coꝛpoꝛe fueras perpeſſurus
Auſum ⁊ quoque dicere ꝙ
cum tu anxie moꝛtē ſitires
ſitibundo quoque affectu
humani generis fieri opta-
bas redemptionem quam

per tuā fieri oportebat mor
tem longum tibi uidebatur
ꝙ tam diu mortis hora pro
traheretur unde tuam dicebas
triſtari animam uſqꝫ ad mor
tem . i . quouſqꝫ exoptatam
non aſſumeres mortem non
enim quieſcere poteras do
nec id exequereris opereque
compleres hec igitur tua tri
ſtitia uoluntaria erat non co
acta cum nichil in te coactū
fuerit ſicut in nobis paſſioēs
exiſtūt non igitur paueas bo
ne yhu ſed pugna cum diabo
lo ut mortem tua morte reſu
ſcites Conſpice quoqꝫ diſci
pulos dum ſic loqentem et
meſtum cernunt magr̄um
quomō plorant ſuſpirant et
ſecum gemūt ¶ Poſtqꝫ ue
ro hec uerba locutus ē auul
ſus ē ab ipīs diſcipulis quan
tus eſſet iactus lapidis et
poſitis genibus ſuper terraꝫ
procidenſqꝫ in faciem ſuam
orabat dicens: Pater mi om
nia tibi poſſibilia ſunt ſi fie
ri poteſt tranſfer a me cali
cem iſtum uerumtamen non
mea ſed tua uoluntas fiat:
Et poſt paululum ab oratio
ne ſurgens ad tres diſcipu
los quos reliquerat eſt reuer
ſus: Quos cum dormientes
inueniſſet ait petro: Simon
dormis . ſic . Non potuiſtis
una hora uigilare mecum.
Uigilate ⁊ orate ut non in
tretis in temptationem: ſpi
ritus quidem promptus eſt
caro autem infirma: Petrū
uero potius increpabat quia
preceteris fuerat gloriatus
Inſuper quia inter eos pri
cipalis extiterat. Iterum ſe
cundo abijt ad locum alium
a loco priori per iactū lapidiſ
ſimil'r diſtantē orauitqꝫ eun
dem dicens ſermonem Pa
ter mi: ſi non pōt hic calix
trāſire niſi bibam illum fiat
uoluntas tua Iterūqꝫ ad diſ
cipulos rediēs inuenit eos
dormientes erant enim ocu
li eorum grauati et ignora
bant quid reſponderent ei et
relictis illis iterum ad locū
aliū ſeceſſit a p̄dictis ſimil'r
elongatum Orabatqꝫ tertio
eundem ſermonem dicens
Factuſqꝫ ī agonia prolixius
orabat et factus ē ſudor eius
ſicut gutte ſāguinis decurrē
tis in terram ex feruore nāqꝫ
orandi et iminentis periculi
ap̄heſione uehemētiqꝫ anxie
tate ſenſualitatis que agere

pmitebatur et pati quod pro prium erat adeo ſibi cor In flamabatur et corpus ut ap tis poris ſudor ſanguineus ⁊ rubicundus affluꝫret tunc angelus de celo apparuit ei ĩ uiſione corporali aſſumpto humano corpore per modũ ſeruientis cõſolans eum tan dẽ ab oratione ſurgens iuit ad relictos diſcipulos et iue nit eos dormientes pretriſti tia Et ait illis dormite iam et requieſcite ſufficit Surgite et orate ut non ĩtretis ĩ tem ptationem Ecce apropĩquat hora et filius hominis trade tur in manus peccatorum : Surgite eamus Ecce appro pinquat qui me tradet

Hic ĩmoremur pauliſper o anima mea huc omnis me ditatio noſtra transferatur uenite huc o cogitatões mee que hincinde uagantes diſ curritis recolligatur mens intra ſeipſam ⁊ cogitatum ſuum omneꝫ iactet in domi num ieſum. Nam cogitatio mea confitebi ur tibi bone ieſu ⁊ reliquie cogitationis diem feſtum agent tibi. Trahe me o pie domine ad ortum ubi eras ut te oran tem conſpiciam ⁊ ſic afflic to compatiar: uoca me ⁊ di cas: ueni in ortum meum ſo ror mea ſponſa Feſtina o anima mea accedere ad di lectum quia dilectus noſter aſcendit in ortum ſuum ad aream aromatis ut ibi paſ catur in ortis: ⁊ lilia colli gat: Conſideremus o anima mea ⁊ meditemur attente cuncta que fecit noſter ye ſus ⁊ ſingulos ruminemus actus minutatimqꝫ ſcrute mus multa namqꝫ a pio ma giſtro ſumamus exempla: Uides quomodo clementiſ ſimus magiſter dato diſcipu lis ſuis caritatis ⁊ patientie ſalutaris mandato ⁊ diſpoſi to eis regno patris ſui ad lo cum proditori notum diuer tit cum illis ad montem .ſ. oliueti ut oret: Exiturus igi tur ad bellum ⁊ durum ini turus certamen oratõnis ſe prius ſuffragio premuniuit Diſce ⁊ tu ipſius exemplo: cum arduum quid aggreſſu rus fueris ad orationem prius habere recurſum: Uides quoqꝫ quomodo ora turus linquit diſcipulorum cetum tres tantũ ſecũ ducẽs

ut in ore duorum uel trium
ſtet omne uerbum et quidē
ſi meminiſti orantes publico
redarguere ſolitus erat Et
alibi aſcendit ipſe ſolus in
montem orare Tres autem
illos uocauit quos et in ſua
tranſfiguratiōe in monte ta
bor comites habuit ut qbus
ſuam oſtēderet gloriam ſue
quoqꝫ nunc faceret conſcios
paſſionis Conſidera īſuper
quia ter orauit pius yħs et
tribus dīuſis locis ſic et tri
bus uicibus temptatus fuit
Ibique ut fertur adhuc ma
nent ueſtigia eccl'iaꝝ que in
ipis locis poſtmodum cōſtru
cte fuerunt Sed intuere in
mitiſſimo ieſu manſuetudi
nem piam quia q̄to magis
apropinquat ad mortem tan
to magis oſtendit ſui cordis
dulcedinem et bonus paſtor
uigilat ſuper cuſtodiam gre
gis ſui non tantum ſibi ipi ī
tendit ut fratrū obliuiſcat
O grandis amor uere pius
et bonus paſtor in finem di
lexit eos cum in tanta poſit⁹
agōia illo modico tempore
eorum quietem ſolicitus pro
curare fuerit attende quoqꝫ
quomō dn̄s humiliter orat
nam flexis genibꝫ et in fatiē
ſuam procidens oſtēdit quip
pe humilimus dn̄s habitu
corporis humilitatem mētis
O grandis humilitas quia
cum deo equalis exiſtat coe
ternus proſtratus tamen ad
terram orat ad patrem ut q
libet homuncio et non ſuam
ſed patris fieri poſtulat uo
luntatem Sed intuere o ani
ma mea xp̄um yħum orantē
fatum in agonia et de cor
pore illo ſacratiſſimo guttas
ſanguineas emittentem nec
ſine lacrimis et uiſcerum cō
motione teneraqꝫ cōpaſſione
iſta cōſideres et ſecum lacri
mans et ſuſpirans dicas : O
delicatiſſime yħu q̄ta te cer
no anxietate cōpſſum ut ſu
dor ſanguine⁹ de carne illa
ſacratiſſima fluat : O faties
ſpetioſiſſima ī qua deſiderāt
angeli pſpicere q̄ꝫ rubicōda
et madida effecta es qd dicā
qd fatiā bone yħu : Equidē
cor habeo ferreum et la-
pideum ut mole fieri neque
at Ita ut in tuarum paſſiōeꝫ
et acerbaꝝ anguſtiaꝝ medi
tatione liqueſcat heu me mi
ſerū et īgratum Que michi
ierit excuſatio amantiſſime
dn̄e : Si dixero qꝫ in me illas
tue paſſionis penas acerbiſ

ſimas corporeis oculis non
aſpexi que ſi occulta fide ui
diſſem facilius poſſem com
paſſione moueri: Si eniꝫ tu
dñe penas illas quas mūdū
in corpore tuo actualiter ſen
ſeras eas premeditando ſic
affligebaris ut earum pauo
re pterritus guttas funderes
cruenti ſudoris cur non ego
lacrimis perfuſus totus in
meipõ deficio cum penas et
obprobria que te ſuſtinuiſſe
acriter ſcio: mecum mente
reuoluo: Sed pie dñe ſcio ꝙ
nihil ſine te facere ualeo.

¶ Igitur miſerere mei bone
ieſu: ⁊ da mihi fontem lacri
marum: ⁊ tue paſſionis pe-
nas ſic imprime menti mee
ut quecūqꝫ alia cogitare ⁊ la
borioſum ⁊ inutile uideatur
Trahe me dulcis domīe ad
ortum tuum: ut illas tuas
ſuauiſſimas guttas lambaꝫ
⁊ pedū tuorum pulnereꝫ lin
gam: Quis tibi non cōpatia
tur bone ieſu dum guttas il
las ſanguineas de frōte illa
ſereniſſima ⁊ genis pcioſiſſi
mis ac de tuo corpore decur
rentes aſpiciat. Compatere
anima mea anguſtiato ieſu
quia non eſt qui adiuuet euꝫ
non eſt qui tergat facieꝫ illā
madidaꝫ qui mutatorias ue
ſtes prebeat ei: ⁊ eas exuat
ſic ſanguinolentas: Iaꝫ eniꝫ
ſanguis gelabitur: ⁊ ſudor
qui calid⁹ exijt frigidus effi-
cietur ⁊ non eſt qui tergat
corpus domini mei: ⁊ ueſtes
mutatorias paret imutare igi
tur o anima mea benignum
ieſum ut flexis genibus corā
eo tuam orationeꝫ pronūties
⁊ loco ſudoris ipſius funde
lacrimas compaſſionis ⁊ ex
ultatiōis quaſi habere non
uales recurre ad dulcem ie
ſum in orto orantem ⁊ illo
precioſo ſudore madefacies
vultum tuum ⁊ tunc flabit
ſpiritus ieſu ⁊ fluent aque:
Sed mirare ⁊ conſidera ora
tionis ipſius finem quia hu
militer orans tandem ab an
gelo confortatur in hoc pau
lominus minoratus ab eo: ⁊
reuerenter ab eo conſolatio
nem ſuſcepit: Apparuit au-
tem ut demonſtraret ꝙ orā
tibus nobis aſſiſtunt angeli
⁊ tribulatos in orōne cōfor
tant iuxta illud: Secundum
multitudinem dolorum meo
rum in corde meo cōſolatio
nis tue letificauerunt aīam
meam: Adſunt ergo oranti
bus nobis angeli. Unde ⁊ i

pſalmo ꝑuenerunt pꝛicipes
cōiuncti pſallentibus in me
dio iuuencularum timpani
ſtriarum Et orōnes nr̄as def
ferūt corā deo unde et ange
lus thobie dixit Cum enim
orabas ego orōnem tuam
obtuli coram deo uides quo
ꝙ ꝙ licet nō ſēper fiat quod
in orōne petitur quia forte
non expedit conſolatō tamē
angelica non deeſt Inſuper
diſce exemplo pij yh̄u patien
tiam hēre ſi ſtatim non exa
udiaris Ip̄e et enim tribus
orauit uicibus anteꝙ̄ cōſola
tiōem et reſponſionem a pa
tre reciperet Deniqȝ cōſiđra
ſuauiſſimum dn̄m cum ſur
git ab orōne ut ad diſcipulos
ueniat quia uultum illum ā
gelicum ſibi lauat in torren
te uel ueſtibus ſuis tergit ue
nitqȝ ad diſcipulos ſuos et
dicit eis dormite iam ⁊ rege
ſcite: Ecce appropinquabit.
qui me tradet: hec tu o pijſſi
me domine: ut tibi ſic afflic
to compatiar ⁊ te orantem i
mitare ualeam per tuam be
nigniſſimam miſericordiam
mihi preſta.

¶ Meditatio quomodo ſurgēs
dominus ieſus ab oratione
uenit obuiam iude ⁊ de tur
bis uenientibus ipſum com
prehendere ⁊ quomodo cap
tus fuit ⁊ abſciſione auricu
le facta per petrum.

Cum loqueretur
benigniſſim⁹ ma
giſter cum caris
diſcipulis eoſqȝ de
ſomnolentia increparet' Ec
ce iudas a longe adueniens
habens ſecum cohortem et
turbam miniſtrorum quam
acceperat a principibus: ⁊
phariſeis ſenioribus et ſcri
bis et uerſus yh̄um propera
bant cū gladijs et fuſtibus
lanternis et facibus ip̄e uero
ꝓditor antecedebat eos ue
rum quia ſecum etiam addu
xerat romanorum milites q
xp̄m non cognoſcebant qa
etiā Jacobus minor xp̄o i fa
cie oīno ſimilim⁹ erat pp qđ
ſpecial'r et frater domini dice
batur Ideo ne loco benedicti
yh̄u Jacobum aut alium ca
perent dedit eis ſignū dicens
quemcunqȝ oſculatus fuero
ip̄e eſt tenete eum et ducite
caute quia ſagax eſt ⁊ facile
de manibus ueſtris effuge-

ret: Nouerat quidē quomo
do ſepius de manibus eoꝝ
pluries ſe abſconderat ieſus
autem ut eos ad ſe ueniētes
aſpexit proceſſit et obuiam
eis tēdit: Tūc ad iudā dirigit
ſermonē dicēs. Amice ad qd
uenisti. Tunc proditor ne
quiſſimus ſe amicum ſimu
lans ait Non ſum ego cū iſtis
armatis ſed more ſolito redi
ens te ſaluto et dico aue rabi
et oſculatus ē yeſum ad quē
ihs Juda oſculo filium homi
nis tradis Ipſe quippe ꝓditor
nepharius ne cum ipſis eſſe
uideretur antecedebat eos
moxque cum et miniſtri ſuper
ueniſſent yhs conuerſus ad
eos ait Quem queritis. At
illi reſponderunt yhum naza
renum dicit eis yhs Ego ſū
Quo uerbo prolato ſtatim
illi abierunt retrorſum et ce
ciderunt in terram Jterum
eos interrogauit quem q̃ritiſ
Qui et reſponderunt yhum
nazarenum Et prius yhs ad
eos. dixi uobis quia ego ſum
Si ergo me q̃ritis ſinite hos
abire ut impleatur ſermo quē
dixit quia quos dediſti mihi
non perdidi ex eis quemq̃:
Jgitur iuſſu piiſſimi ieſu:
ſurgentes perfidi miniſtri:

manus in ipſum furenti im
petu iniecerunt: ⁊ tenuerūt
eum: O gens maledicta quo
modo non uos terruit tanti
miraculi uiſio: ut manus re
traheretis ab ipſo. Tunc di
ſcipuli territi uelut amentes
uidentes magiſtrum ſuum
capi dixerunt uis ut te adiu
uemus te ōffenſemus ⁊ hos
tuos inuaſores percutiamꝰ
gladio. Petrus autem eius
reſponſum non expectans:
plenus feruore exemit gladi
um: ⁊ percuſſit ſeruum pon
tificis cui nomen erat Mal
chus ⁊ abſcidit auriculam
eius dexteram: Licet enim
ieſus petro ⁊ aliis diſcipulis
prius precepiſſet. Si quis
te in unam maxillam per
cuſſerit: prebe ei alteram
ex ſermone tamen quem ip
ſe benignus ieſus poſt ce
nam fecit: petrus in tantum
amorem exarſerat: q̄ de il
lo precepto non recolens:
magiſtrum ſuum: gladio de
fendere ſatagebat: Ait au
tem dominus ad eum: Con
uerte gladium tuum in lo
cum ſuum: Omnes enim
qui acceperint gladium: gla
dio peribunt: Calicem qu
em dedit michi pater:

non uis ut bibam illum. An
putas ꝙ non poſſum rogare
patrem meum et ip̄e exhibe
bit mihi modo pluſq̄ duode
cim legiones angelorum :
Quomodo ergo implebunt
ſcripture q̄a ſic oportet fie
ri. cumq̄ uellent miniſtri cō
prehendere petrum ait illis
yh̄s: Sinite uſq̄ huc et tan-
gēs eius auriculam ſanauit
eum Conuerſus autem yh̄s
ad principes ſacerdotum et
magr̄atus templi et ſeniores
et ad turbam qui ad ſe uene
rant ait illis Tamq̄ ad latro
nem exiſtis cum gladijs et
fuſtibus cōp̄hendē me. quot
tidie apud uos ſedebā docēs
in templo et nō me tenuiſtis
Sed hec eſt hora ur̄a et pote
ſtas tenebrarum ¶ hec ſic
breuiter deſcripſimus o ani
ma mea circha facti ſeriem
de captura dulciſſimi ieſu :
Nunc omnia diſcutemus pa
ululū ⁊ deuote meditemur
ſingula repenſando ſi quid
fortaſſis occurrat quomodo
pio ieſu compati ualeamus:
hoc autem mihi ſe offert ut
tibi compatiar o bone ieſu ꝙ
a diſcipulo ſic doloſe prodit⁹
fueris qui dux tuus erat et
notus tuus qui ſimul tecū
dulces capiebat cibos: Quo
modo hic tacebimus : o ani
ma mea quin acriter contra
hunc proditorem perfidum
īſultemus ⁊ dure atq̄ aſperi
me inuheamus. O proditor
nequiſſime ingrate pertinax
⁊ obſtinate fili diaboli fili p
ditionis cor habens indura
tum quomodo unq̄ ad tātā
es deductus uexaniam quo-
modo adeo ſeduci potuiſti :
ut manſuetiſſimū magiſtrū
tuum ⁊ dominum meum ſic
turpiter ſic crudeliter trade
res. Multa quippe luculen-
ter inſpicio: quorum quodli
bet de per ſe ſufficere debue
rat ut quāuiſ prauū ⁊ iniquū
propoſitum diabolus ſemi-
naſſet tibi in mente: ⁊ ut do
minum meum traderes ſu-
geſſiſſet reſilere tamen de
bueras ab eo quod inique cō
ceperas: O inſane ⁊ demens
tu queris occidere immorta
lem dominū qui eſt ueritas
⁊ uita qui mortificat ⁊ uiui
ficat deducit ad inferos ⁊ re
ducit morte p̄imere. Dic q̄ſo
inſenſate neq̄: Nonne ⁊ tu
cum ceteris aderas cū dn̄o
ieſu quando puellam defun

etiam: quando filiū reguli qū
lazaruꝫ a mortuis ſuſcitauit
quādo leproſos mūdauit ſa
nauit paliticuꝫ demoniacos
liberauit cecuꝫ a natiuitate
uidere fecit ⁊ alijs plurimis
uiſum reſtituit. Dic oro po
tuiſſet ne hec ſigna facere ni
ſi deus cuꝫ illo fuiſſet. Quo-
modo ex his non dep̄hende
bas ꝙ fili⁹ dei erat. Ubi eraſ
cum uniuerſam turbam mo
dicis panibus ⁊ in paucis pi
ſcibus bina uice ſaturauit.
Sed ut hec pretermittamus
quomō nō te mouerunt que
erga te fecit. Recordare ipiſſ
ſime carnifex et ingrate qūo
hūilis magr̄ pedes tuoſ lauit
qūo poſt hoc ſacratiſſimuꝫ
ſuum corpus et ſanguinem
tibi tradidit ſicut et ceteris
apoſtolis Attende ingrate
et immaniſſime ꝑditor quo
modo pi⁹ vb̄s pluries te amo
nuit ut a prauo reſilires pro
poſito oſtendit namqꝫ ſe ſtare
cognoſcere quod erga ipſum
cōceꝑas ⁊ modis quibus po
terat ſtudebat reuocare di-
cens: primo cum omnes la
uiſſet diſcipulos: uos mundi
eſtis ſed non omnes: Et iteꝝ
Non de omnibus uobis di-

co: Ego ſcio quos elegerim.
Item nōne ſatis tibi indica
uit in menſa nolens te tamē
publice arguere cum ait:
unus ex uobis me traditu-
rus eſt. Et cum nec propter
hec uerba deſiſtere uelles:
reſtrictius te reprehendit ī
quiens unus ex duodecim:
qui intingit mecum manum
in catino me tradet cum for
te tunc pauci forent qui illo
inſtanti manus intingerent
uerum cum dixit fac citius
quod facturus es nunquid
non clare cernabas quomo
do tui ſecreta cordis penitus
cognoſcebat. qs eniꝫ niſi de⁹
oculta cordis cognoſcē pote
rat. Sꝫ o īdurate ⁊ obſtinate
proditor non te iſta mouere
potuerunt Sed cur ſaltem
non te mouit o rabide canis
cum te accedere uolentē ad
oſculum oris ſui non auertit
faciem: ſed inquit amice ad
quid ueniſti. Et demum Iu
da oſculo filiuꝫ hominis tra
dis. Moxqꝫ os illud delica-
tiſſimum in quo dolus non
eſt inuentus ori quod ha-
bundauit malitia: dulciter
applicui: O innocens agne
dei quid tibi et lupo illi.

Que conuentio chriſti ad belial. O grandis humilitas excelſa manſuetudo ⁊ ſūma benignitas manſuetiſſimi ieſu: Amicum uocat proditorem qui ad perdendū; uenerat: Omnia ſibi exibuiſti o pie ieſu que praui cordis ſui ptinaciā; emolire potuiſſent Sed ſceleratus proditor letale oſculum prebet dulci magiſtro qui ipſum in gehenna ignis perpetuo dampnabit: Et quod pacis atq amicicie ſignum ſolet eſſe in mortis: ac prniciei tor ſit ſignum.

¶ O dulciſſime ieſu a me ī digniſſimo ſeruo tuo amoue huiuſmōi dira mortis oſcula: ⁊ tua benigna elementia prebe: ut dulcia tibi dilectionis ⁊ amoris oſcula figam: ut dicere tibi poſſit anima mea. Oſculeris me ; oſculo: oris tui. Feſtina ⁊ ſtude: O anima mea accedere ad oſculum dulcis ieſu: Sed ad pedes ipſius prius oſculum perge. Non tibi ille locus uilis: aut deſpicibilis: uideat ubi ſancta peccatrix peccata depoſuit ⁊ induit ſanctitatem: Defleas cum maria amare: ad pedes piiſſimi ieſu ⁊ de intimis uiſceribus longa trahas ſuſpiria: Proſternere ad terram: o anima mea miſerrima ut deſinas eſſe miſera: Amplectere pedes ieſu oſculis placa: ⁊ lacrimis riga quibus tamen non illum laues: ſed te ⁊ fias una ō grege tonſarum que aſcenderūt de lauacro ut tu merearis audire dimittunt tibi peccata tua audias quoq cōſurge cōſurge captiua filia ſion cōſurge excutere de puluere: Eya o anima mea: cum ad pedes domini prociderimus ⁊ plorauerimus coram dño qui fecit nos: ſurgamus manus eius oſculantes: Tunc oſculabimus manum cum de accepto dono non nobis: ſed domino gloriam exhibemus. Illa quippe manus domini me de ſtercore eriget ī ſpem audiendi potiora: hec nunquā ſunt continentie decor digni penitentie fructus ⁊ de ieſu dono acquiſite uirtutes: Pro his pietatis operib⁹ gratias agas deo ⁊ manum ipſius oſculare. Deniq poſt hec duo oſcula ad tertium oris oſculum audebis aſſurgere ad contēplandam .ſ. conditoris gloriam: quia ſpiritus ante faciem noſtrā;

chriſtus dominus cui adhe
rentes in oſculo ſancto unꝰ
ſpiritus dignatione ipſius ef
ficimur: Tibi domine ieſu ti
bi merito dixit cor meum ex
quiſiuit te facies mea: facieꝫ
tuam domine requiram:
Nempe auditam mihi feciſti
mane miſericordiam tuam
cum iacenti primum in pul
uere tuaqꝫ oſculanti uenerā
da ueſtigia quod male uixe-
ram remiſiſti: Porro in pro
greſſu diei letificaſti animaꝫ
ſerui tui: cum demum ī oſcu
lo manus etiam bene uiuen
di gratiaꝫ indulſiſti. Et nūc
quid reſtat o bone ieſu niſi
iam ut in plenitudine lucis
in feruore ſpiritus ad oris
quoqꝫ oſculum dignanter ad
mittens adimpleas me leti-
cia cum uultu tuo: Indica
mihi o ſuauiſſime o ſereniſſi
me: ubi paſcas: ubi cubes in
meridie ut ad te ueniam: bo
ne ieſu: quia tunc ſatiabor
cum apparuerit gloria tua:
Hec đ oſculo dicta ſufficiāt.

¶ Nunc reuertamur ad no
ſtrum ieſum in oſculo tradi
tum: Scrutemur inſuper: o
anima mea ſi quid deuotum
occurrat quo domino ieſu
compati ualeamus: Et qui-
dem non pretereundum ui-
detur quando feruentem pe
tri notemus amorem: Qui
enī dū caperetur dominus:
preceteris ſignum dilectio-
nis oſtēdit preceteris eſt no
tandus. Quippe de eo dici-
tur ꝙ habens gladium exe-
mit illum ⁊ percuſſit pontifi
cis ſeruum ⁊ abſcidit auri-
culam eius: O princeps glo
rioſe tu quidem quia magi-
ſtrum tuum tenerime dilige
bas iam certe periculo mor
tis te exponis: Et ꝙ uerbis
ꝓmiſeras factis exequeris
paratum. ſ. te in mortem: et
in carcerem ire cum pio ma
giſtro: ⁊ animam tuam pro
ipſo ponere: Heu conſpicis
o anima mea quomodo pe-
trus diligebat ieſum. Nōne
grandis fuit audatia uetera
num hominem inermem et
armorum penitus īexptum
aduerſus armatam turbam
paruulo gladio inſultum fa
cere. Petrus quippe ut arbi
tror cū aurem abſcidit Mal
chi: gladium in eius caput:
uibrabat ut ī ipſo letale uul
nꝰ īfligerēt: ſꝫ fortuitu euēit ut

ad aurem gladius ipē deſcen
deret: Et niſi ſanſcitū fuiſ-
ſet ſermonem ipleri dicentē
Quos dediſti michi non per
didi ex eis quēꝗ Petrus ꝓ
illo exceſſu in carcerem miſ
ſus et morte dānatus et forte
in eodem loco gladio interē
ptus eſſet Quid queſo: o ani
ma mea tantam preſtabat
audatiam petro niſi amor di
lecti magri. Ferre nequaꝗ
poterat ꝙ dilectus magr̄ ſic
uituperoſe caperetur: O ꝗ
fortis ē ut mors dilectio ſed
iam tandem ad te reuertens
ſermonem: o mittiſſime yhu
oro benignitatem tuam amo
rem hunc cordi meo inſere
ut te toto corde tota mente
diligam ut ardenti amoris
tui accēſus deſiderio ex cor
de ⁊ animo dicere ualeam
paratus ſum non ſolum alli
gari ſed ⁊ mori in ieruſalem
pro nomine domini ieſu qui
eſt benedictus in ſecula.

Meditatio quomodo domi-
nus ieſus capt⁹ ⁊ ligat⁹ duc
tus eſt ad domum anne: ubi
alapa percuſſus fuit: ⁊ quo
modo diſcipuli omnes fugie
runt.

POſtꝗ nephandiſſi
mus proditor piū
magiſtrum letali
ſalutauit oſculo:
Mox miniſtri iudeorum qui
uenerant ut ieſum cōprehē
derent manus iniecentes in
manſuetiſſimū ieſum tenue
runt ⁊ ligauerunt eum: Et q
dem non ultra euangelium
loquitur niſi ꝙ ligauerunt
eum: Sed pium erit atq; de
uotū cogitare: ꝗ crudeliter
ꝗ ignominioſe ab impijs ſa
tellitib⁹ ligatus extiterit.

Huc igitur accede o ani-
ma mea ⁊ intimo cordis do-
lore lacrimarūq; profluuio:
⁊ tenera cōpaſſione iſta me-
ditare compatiens benigno
ieſu qui tot conuitia tot uer
bera pro te ſuſtinuit: hic
namq; cepere afflictiones et
uerbera inferri illo precio-
ſiſſimo corpori que et tota
nocte hac ſibi minime de-
fuerunt: O dulciſſime ieſu
ediſce michi contumelias
⁊ terrores quos paſſus es
ab impijs illis cum te com-
prehenderunt: Equidem ini
qui inſurrexerunt ſuper te
et ſynagoga potentium:

queſierunt animam tuam ⁊
non propoſuerūt deum ī cō
ſpectu ſuo: Crede o anima
mea ꝙ cum perfidis illis da
ta fuit licentia a mitiſſimo
ieſu: Omnes impetu furēti
irruerunt in eum: Circūde-
derunt eum ſicut apes ⁊ ex
arſerūt ſicut ignis in ſpinis
circūdederunt eum ſimul:
Traditus eſt ⁊ non egredie
batur oculi ſui languerūt p̄
inopia: Conſpice deuote ⁊
non ſine lacrimis: o anima
mea quomō furenter irruē
tes in eum uenerandum il
lud corpus nephandis mani
bus apprehenderūt: Alius
quidem ueſtimēti fimbriam
cōprehēdit: Alius tenet pre
cioſa illa brachia: Alius īſul
tat in collum illud eburneū
Alius fulgidos perenſat cri
nes: Nec mora timentes ne
ex eorum fugeret manibus
paratam catenā ueluti thau
ro indomito ad macellum
trahendo collo illo delicatiſ
ſimo iniecerunt manus quo
ꝗ precioſas dura corda poſt
tergū ligantes: O Agne mā
ſuetiſſime: O ouis patiētiſſi
ma ꝗ̃ īmaniter ꝗ̃ crudeliter
ut latro tractaris: Quis un
quā publicus ſtratilata: ſic
dire ⁊ ignominioſe tractat⁹
eſt. Sed credo ꝙ acriora ſu
ꝑ addidere ſeui carnifices.
Cerno quippe canes illos
rabidos ſic ligatum trahen
tes pium ieſum impetu furi
būdo: ſi fortaſſis ut optabāt
non celeri properabat greſſu
Alios uideo ſequentes eum
⁊ fuſtes uibrantes in terga:
Alios poſt ipſum in pedes ⁊
dorſum iactantes lapides:
Nōnullos quoꝗ lutū ac pul
uerem in uenerandam faciē
cōuitientes: Alios pugnis ⁊
alapis totum illud corpus
precioſiſſimum cōtūdentes:
Quid per multa uagor. Om
nes inſimul clamoroſis ulu
latibus cōuitia inferebant:
⁊ inſano ſuccenſi feruore. ⁊
uerberib⁹ obprobria cumu-
lantes poſt ſe. trahunt inno
centiſſimum agnum: O qua
lis compaſſio non ſine ma-
gnis ploratibus referenda:
uidere pium ieſum immacu
latum agnum quomodo du
citur ab illis nequiſſimis de
torrente ſurſum uerſus ye-
ruſalem feſtinantes ⁊ cum
impetu uehementi manibuſ
ligatis catena collo impoſita
exclamidatus tunica non cu
rioſa ſuccint⁹ capite diſcoo

tus ⁊ curuus fatigatione et
uehementi acceleratione in
cedens ſic ducitur ſic atrahi
tur dominus meus mittiſſi-
mus uelut inocens ouicula
inter fanaticos lupos poſita
⁊ obmuteſcens ac patienter
ferrens omnia quecunq; uo
lebant ⁊ humiliter ſequeba
tur: O dulciſſime ieſu quid
feciſti quid meruiſti: ut iſta
portares. Certe tu nil comi
ſiſti domīe niſi ꝙ nimis ama
ſti propter me domine hec
omnia ſubſtuliſti: Ego ille
ſum qui tantorum tormen-
torum cauſa extiti: Peccauit
iniquus ⁊ iuſtus punitur de
liquit reus ⁊ innocens tormē
tatur: Offendit impius et
dampnatur pius: O amantiſ
ſime domīe ego comedi uuã
accerbam ⁊ dentes tui obſtu
puerunt: Ego ſcelus perpe-
traui ⁊ tu penas exſoluiſti:
Erubeſce igiť o anima mea
plange ⁊ dole ⁊ lacrimis te
macta quia ingrata es ⁊ im
memor tante dilectionis: O
bone ieſu quid tibi pro tan-
tis retribuam. Nihil habeo
domine delictum meum co
gnitum tibi feci ⁊ iniuſtitiã
meam non abſcondi: Sꝫ tu
liberaliſſime domine ſupple
qđ ingratitudini mee deeſt:
Et qui ſolus potes id efficer̄
gratum facias ſeruulum tu
um in te ſperantem ⁊ de tua
miſericordia confidentem.
¶ At nunc proſequamur
ulterius o anima mea: Ecce
dum pius ieſus ſic ligatus
ducitur omnes eius diſcipu
li territi ⁊ de ſe timentes re
licto ſuo domino ⁊ magiſtro
dilecto fugierunt uere tunc
dicere poteras o dulciſſime
ieſu qui uidebant me foras
fugierunt a me obliuioni da
tus ſum tamq̄ mortuus a
corde: Et iterum elongaſti a
me amicum ⁊ proximum et
notos meos a miſeria uerifi
catum eſt quod propheta ille
p̄dixerat: Omnes amici mei
dereliquerunt me ⁊ preua-
luerunt inſidiantes mihi:
Tradidit me quem diligebã
⁊ terribilibus oculis plaga
percutiens aceto potabant
me: Tu ſic ſolus relictus es
benigne domine ⁊ qui iuxta
te erant de longe ſteterunt
Conſidera hic o anima mea
diſcipulos fugientes ⁊ errã
tes dolentes et meſtos Me-
ditare quoq; dolentia uer-

ba que diceebant cum domi
num ſuū dilectiſſimum cer
nerent ad mortem duci: O
quales gemitus quanta ſuſ
piria quātos clamoꝛes quot
lacrimas inſimul efferebāt
Et ſic clamātes ⁊ triſtes ad
cenaculum ubi cenati fue-
rant rediere. Adoleſcens au
tem quidam qui ut cōmuni
ter tenetur erat diſcipulus
dilectus iohannes ſequeba
tur ieſum amictus ſindone
ſuper nudo ⁊ tenuerunt eū:
At ille relicta ſindone nudꝰ
profugit ab eis: Poſtea ad
ſe reuerſus rediit ⁊ nolens
pium magiſtrum deſerere:
ſequebatur eū: Petrus quo
que ipſum dominum ſeque-
batur a longe ⁊ ille diſcipu-
lus uſque in atrium princi-
pis ſacerdotum .ſ. anne in
quod dominum ieſum liga
tum duxerunt: Et quia diſci
pulus ille notus erat pontifi
introiuit in atrium: Petrus
ueꝛo extꝛa remanſit ⁊ ſtabat
ad hoſtium foꝛis: Exiuit er
go diſcipulus ille ⁊ rogauit
hoſtiariam ut admitteret in
tus petrum que eius preci-
bus eum introduxit.

¶ Uides o aīa mea quēadmō
hii duo diſcipuli dominum
ſuum diligebant: Et quidē
ualde dilexit iohannes qui
licet territus in primo inſul
tu ueſtes dimiſerit nihilomi
nus rediit ⁊ uſque ad ſepul
chrum dominum non dere
liquit: Petrus uero ⁊ ſi in
initio magna auſus fuiſſet:
ut auriculam abſcideret ter
ritus tamen uoce ancile de
atrio receſſit: nec amplius
rediit: niſi poſt reſurrectio-
nem: Petrus igitur cum in
atrio eſſet ⁊ uidiſſet eum di
xit ad eum: Nunquid ⁊ tu ex
diſcipulis es hominis iſtius
Cui reſpondit negans: Mu
lier neſcio quid dicis: hicq;
petri prima negatio incho
ta eſt.

¶ Nunc ad noſtrum ieſum
ligatum reuertamur qui a
iudeis nequiſſimis An-
ne pontifici preſentatur:
de cōſenſu forſitan Cayphe
aut quia ſic eis occurrit cū
ante domum ipſius tranſi
tum facerent: uel ut ip-
ſum ſtrictius ligarent.

¶ Erat autem Anna ſocer

caypbe qui erat pontifex il
lius anni: Nunc intuere: o
anima mea deuote agnum
ĩnocentiſſimum ſtantem ꝛec
tis pedibus: ⁊ dimiſſis ocu
lis coꝛam pontifice: Ponti-
fex igitur interꝛogauit eum
⁊ de diſcipulis ſuis ⁊ d̃ doc
trina eius: At pius ieſus de
diſcipulis nil reſpondit quia
ab ipſo fugierant ⁊ id ſolum
dicere poterat: Extraneus
factus ſum fratribus meis
⁊ ꝑegrin⁹ filijs matris mee
De ſecundo uerbo reſpõdit:
Ego palam locutus ſum mũ
do: Ego ſemper docui in ſi-
nagoga: ⁊ in templo in quo
iudei conueniunt ⁊ in occul
to locutus ſum nihil: Quid
me interꝛogas. Interꝛoga
eos qui audierunt quid lo-
cutus ſum ipſis: Ecce hij ſci
unt quid dixerim ego: hec
autem cum dixiſſet unus aſ
ſiſtens miniſtroꝛum Mal-
chus.ſ.cui abſciſaꝫ auricu
lam reſtituerat dedit alapã
ieſu dicens. Sic reſpondes
pontifici. ¶ Attende hic o
anima mea ⁊ non ſine lacri
mis pꝛetereas ictum iſtum ĩ
faciem dulcis ieſu datum et
ipſius mirabilem conſidera
patientiam: Non eniꝫ ex hac

percuſſione ad exaſperatio-
neꝫ perductus extitit uel ad
iram non uerbis aut ſignis
cõmotum ſe foꝛe mõſtrauit
Nõ eſt mente turbatus nec
iniurianti ſibi adũſum aliqd
euenire optauit ſꝫ patiẽtiſſi
mus agnus humiliter reſpõ
dit dicens uoce ſubmiſſa et
dulciſſima: Amice, ſi male
locutus ſum teſtimonium ꝑ
hibe de malo ſi autem bene
quid me cedis. O quãta fuit
patientia tua bone ieſu in
omnib⁹ ſemper uſq; ad moꝛ
tem: Non ſic reſpondit pius
ieſus ut illatam ſibi iniuriã
moleſte ferꝛet ſed ad ſui in-
iuriantis coꝛrectionem ⁊ li
cet mandauerit ipſe per-
cutienti unam maxillam al
teram debere preberi nõ uo
luit ut facto ſic fieret: ſed ut
paratus exhibeatur animus
ad ſuſtinenduꝫ percuſſionẽ
in alteꝛam ſi contingat: Sed
o impijſſime carnifex ⁊ ꝛece
pti beneficij immemoꝛ ⁊ in
gratus: Equidem ſi noſces
quem in faciem percuſiſti tu
ipſe ſeuerus ultoꝛ exiſteres
⁊ manum ipſam facinoris
huius auctriceꝫ igne cꝛema
res: Ecce o dulcis ieſu quã
ta mihi ſe offerunt ut tibi cõ

patiar que pro me portaſti.
Sic pro me turpiſ captus li
gatus atractus afflictus ꝛ cõ
cuſſus. Sed precor te bone
ieſu ut ſicut pro mei amore
captiuum te prebuiſti iudeis
Ita tribue mihi ut omnes ſẽ
ſus meos captiuem in obſe
quium tuum: ut iuxta apoſto
lum in captiuitatem redigã
omnem intellectum in obſe
quium tuum.

¶ Meditatio quomodo domi-
nus ieſus a domo Anne ad
domum cayphe ductus eſt.
Et de deriſionibus conuitijs
ꝛ flagellis ſibi. Ibidez illatis
per iudeos.

EXpergiſcere nunc
o anima mea excu
te torporem pelle
ſegnitiem omnem
ꝛ totam te conuerte ad dul-
ciſſimum ieſum tuum deſpe
ctum: ꝛ irriſum afflictum ꝛ
flagellatum. Quomodo dece
tero ſine triſtitia poteris ma
nere quia deinceps in lango
ribus: ꝛ afflictionibus: uer
beribus ꝛ conuitijs repies
dominum deum tuum. Naz
fuit flagellatus tota die ꝛ ca
ſtigatio ſua in matutinis. La
ligent ergo oculi tui a fletu
nec taceat pupilla oculorum
tuorum: ſed continue exitus
aquarum deducant oculi tui
Recedãt igitur multiformes
cogitationes ꝛ uaria fantaſ
mata quibus mens diſtrahi
tur: O benigniſſime domine
ieſu ꝛ in ſeipa conſiſtens to
ta reflectatur ad te: Cogitet
contumelias conuitia ꝛ uer
bera que in manibus impio
rum poſitus ſacerdotuz tãꝗ̃
ouis inter urſos ꝛ leones cõ
ſtituta perpeſſus es. Et pre-
be dulcis domine ut duz hec
mente reuoluo: totus in me
ipſo defitiã ꝛ tibi compatiẽs
ſic afflicto dolore langueam
Deniq; meditemur deuote o
anima mea quomodo pius ie
ſus dum alapa in domo An-
ne percuſſus fuiſſet miſit eũ
Annas ligatum ad cayphaz
pontificem. Nunc igitur con
ſpice: dum agnus innocentiſ
ſimus per truculentos illos
carnifices manibus ligatus
ꝛ catena in collo cõnexa du
ceretur ſecui illi pontifices
ꝛ phariſey ibidem congrega
ti tamꝗ̃ famelici canes: car
nibus pij ieſu ſaturari cupiẽ
tes irruentes in eum impetu
furenti: cum ibi adductus

fuiſſet manibus et pedibus Impellentes ſummo ſacer doti reſidēti ſuper pontificali ſolio preſentarunt.

Nunc intuere o anima mea dilectum tuum ceru leo capite oculis in terram dimiſſis pedibus ſuis aſtan tem: ligatis manibus co ram pontifice conſtitutum ſcribarum et phariſeorum turba copioſa uallatum cla mitant omnes fremit turba illa ſeuiſſima multa ſibi falſa obicientes Inſurrexerunt in eum teſtes iniqui et mentita eſt iniquitas ſibi cuȝ multi teſtes contra ipſum multa de ponerent et cōuenientia teſti monia non exiſterent nouiſſi me duo uener teſtes dicētes nos audiuimus eum dicentē poſſum deſtruere templum dei et poſt triduū illud rehe dificare Omnes quoq ſimul rugientes clamoroſis uocibꝫ uelut leones in ouiculam ru giētes et uerba cōtumelioſa iactantes Impetum in eum unanimiter faciebant Dice re quidem potes o dn̄e yhu quod de te propheta dixit tra diderunt me in manibus im piorum et inter iniquos ꝑie cerunt me et non pepercerūt anime mee congregati ſunt aduerſum me fortes et ſicut gigantes ſteterunt cōtra me O mira patientia manſuetiſ ſimi agni ná ſurdus ī oībus obmuteſcit ob cuius tacitur nitatem indignatus ſūmus ſacerdos intuehens in eum et ſurgens dixit Nihil reſpō des ad ea que tibi obiciuntur ab hijs.

Attende o anima mea grandem dulcis yeſu man ſuetudinem uide q̄ patienter q̄ humilime contra oblatrā tes canes ſeruat ſilentium nec uerbum reſpondet ſed uelut homo non audiens et non habens in ore ſuo redar gutiones Que falſo ei obici untur humiliter ſuſtinet nec reſpondit quicq̄: quia eos nequaq̄ dignos ſua reſpon ſione putauit. Tunc canes illi forciſſimi ex taciturnita te ieſu magis exardeſcentes ex furore: et ad iracondiam concitati impetuoſis clamo ribus in ipſum irruebant: O quotiens ut arbitror in hec contumelioſa uel ſimilis prorumpebant uerba: Non habes linguam o latro im

pijſſime. En mut⁹ ⁊ elinguis effectus es. Quo nunc abijt tua crebra loquacitas qua turbaſ tibi fauentes ⁊ populos ſequentes per templa: vicos ⁊ compita imbuebas. Tunc multum loquax ⁊ clamoroſus extiteras cum turbe ſequebantur te ⁊ eas per ciuitates ⁊ caſtella ⁊ loca deſerta ducebas. Nunquid non tu ille es qui populis in templo prolixos ediſerens ſermones nos phariſeos legis doctores ⁊ principes: ſic audacter: ſic temē arguebas nos uocans ypocritas et mltiplicia īferēs obprobria: ecce nunc tibi digna premia rependimus iam et enim nō ſunt indocte turbe et rudes homuntiones in quib; habebas fiduciā quoſq; tuis blandis ac ſubdolis ſermonibus ſeducebas hec uerba et alia q̄ plurima ſimilia ⁊ acriora in agnum manſuetiſſimum conijtientes facta uerbis addebant: Et uelut amentes furenti impetu manibus et pedibus in ipſum inſiliebāt Circundantes circundederunt eum ⁊ uerberibus obprobria cumulabant: Alij quide; dextras eleuātes omni quo poterant conatu ue nerandam illam ⁊ ſacratiſſimam facie; contūdebāt alij colaphis eum cedebant ⁊ in collum ſuum ſpecioſum percutiebant: O Miranda domini mei deriſio. Solent quidem in collo percuti fatui ⁊ deſpectabiles perſone. Ad maius igitur deriſum: benedictum ieſum in collo cedebant. Alij uero immundiſſimis ſputis vultum angelicum deturpabant: nec ſolum ſimplicibus ſaliue ſputis: ſed execrationibus ſuis fetidiſſimis: O res horrida dictu: Quid turpius. Quid deſpectius q̄ in faciem expuere. Illam ſane faciem in qua; deſiderant Angeli proſpicere. Jam impletum in eo apparet illud prophete uaticinium. Faciem meam non auerti a confuſione ſputorū Prendebant alij crines illoſ conſpicuos ab humeris uentillantes ⁊ barbam fulgentiſſimam atq; excute illa precioſa ⁊ ſplendidis gēnis cuellabant. Alij totum corpus hincinde trahebant ⁊ ad omnem uerſantes partem. Nunc ſurſu; leuabant nunc deorſum precipitabant.

Modo uero pedibus ac pu-
gnis totum concutientes in
terram deiciebant: Jnuehũt
certatim in eo omnes uelut
īmites lupi in ouem mittiſſi-
mam: ⁊ uerberibus ignomi
nioſa uerba miſcentes: totũ
fatigant ⁊ ſautiant: totũ glo
rioſum corpus. Non nũꝗ ue
ro ipum in ſede reponunt ſu
per poſito uello oculos precio
ſos tegũt ⁊ dantes in eius fa
ciem duriſſimas alapas in-
quiunt: Prophetiza nobis o
christe qui propheta a genti
bus uocabaris quiſ eſt qui te
percuſſit. Crede quidem ꝙ
ſepius ex uehementibus pal
marum ictibus nunc ex ore
nũc ex naribus delicatis uio
lentum ſanguinē euomebat
O dulciſſime ieſu ꝗ̄ acerba
ꝗ̄ terrifica ſunt iſta que au
dio: heu mihi pie ieſu: Cur ñ
totus deficio. Cur nõ deficit
anima mea in dolore ⁊ oculi
mei in gemitibus dum iſta
pertracto. Uenite lacrime
mee ab intimo cordis fonte
defluite obruite oculos meoſ
ueſtro imbre copioſo: O cor
meum lapideum cur non ſci
deris. heu me miſeruꝫ quia
dominus meus innocēs pro
me culpabili tot portat ob-
probria ⁊ ego ingratiſſimus
nequaquam eidem compa-
tior Miſerere mihi clemen
tiſſime domine quia omnia
iſta conſidero: mente ſepius
uerſo: ſed pre inopia dilectio
nis non ſentio ⁊ pre ariditate
non guſto: vulnera igitur
cor meum pie ieſu ut tecum
doleam tecum contriſter: et
tibi compatiar ecce enīꝫ tibi
merito compatiendum fate
or. Quid enīꝫ feciſti quid me
ruiſti: ut tot contumelias pa
tiaris. Tu es factus deriſio
⁊ obprobrium hominum et
abiectio plebis: A ſeculo nõ
eſt auditum ꝙ nephandus
homo aut ſceleratiſſimus
quiſquam ſic uiliter tracta
retur. Et quare dulcis domi
ne tanta ſuſtines. Nempe
pro me. Quid igitur tibi re
tribuam pro omnibus que
feciſti michi. Ue mihi ingra
tiſſimo: nam ego deliqui et
tu tormentis ſubiceris per-
petraui delictum ⁊ tu penas
luis. Ego ſuperbus fui ⁊ tu
humiliaris. Ego fruor deli
tijs: ⁊ tu totus uerberibus
⁊ conuitijs cruciaris: heu
me infeliciſſimum. Cur non
plango. Cur non pectus ma
nibus pulſo ⁊ ſingultibus

rumpor. De te enim audio pie domine tot ꝛ tanta quibus quidem compaſſione deberent ſaxa moueri. Sed miſerere michi bone yeſu ꝛ adiuua infirmitatem meam ꝛ ad auge exiguitatem doloris mei. ❡ Sed iam ad noſtrū benedictum ieſum in manibus frementium ꝛ rabidorum canum poſitum reuertamur ubi igitur ſeuiſſimi ſacerdotes iam ſatures de carnibus pacientiſſimi ieſu fuere laſſati dixerunt ad inuicem: Quid de hoc homine faciemus. Magna adhuc pars nocturni temporis ſupereſt. Si libet unuſquiſqꝫ ad domos redeamus proprias quouſqꝫ dies illuceſcere ceperit: ꝛ ſinguli mente recogitent qua pena hunc feriamus maleficum. Tunc aliqui ex miniſtris armatis ad uocantes mitiſſimum ieſuꝫ totum afflictum totum ſqualentem ꝛ palidum ac liuoribus ſauctium in opaco ꝛ teterrimo carcere in parte domus inferiori reponi mandauerunt atqꝫ ad calomniāꝫ quandam reſte tenaciſſima fortiter colligari. Nōnullos quoqꝫ ex illis diris carnificibus ad eius deputauerunt cuſtodiam. Hiſqꝫ peractis unuſquiſqꝫ ad propria rediere. Heu heu bone ieſu quia poſuerunt te in lacu inferiori in tenebroſis ꝛ in umbra mortis: O quales ſermones putas fuerant quos abeuntes illi crudeliſſimi ad inuicem loquebantur nunc diuiſi nunc inſimul iuncti bini aut terni. Equidem ut arbitror funerey ꝛ letales fuerant ſermones de perdimendo .ſ. dominum ieſum. Hoc intra ſe ſolummodo cogitabant hec eorum colloquia erant obliti erant ſomni et quietis: tanta erat perdendi cupiditas ut labor eis non eſſet noctem illam inſomnē ꝑtrahere. ❡ Sed hic ſiſte o anima mea ꝛ cum magna cordis compaſſiōe ꝛ effuſione lacrimarum uberima cōſpice dilectiſſimum ieſum tuum ad columnam ligatuꝫ manibuſqꝫ poſt tergum ligatis ſuper frigida ꝛ humenti terra intuere faciem illam ſanctiſſimam ſputis ꝛ puluere deturpatam circuierunt eum canes illi ſpurcidiſſimi ad eius cuſtodiam poſiti ipſum multipliciter deridētes

et cõuitijs exagitantes .So
lent namqꝫ tales utpote uini
potatores ſimilia facere Et
nũc illud pſalmiſte impletũ
eſt aduerſum me loquebãt
qui ſedebant in porta et ĩ me
pſallebant qui bibebant ui
num o dulcis yhu in cõſpec
tu tuo ſunt omnes qui tribu
lant te Jmproperium expec
tauit cor tuum et miſeriam
Conſideraqꝫ :O anima mea
in his obprobrijs dominum
uerecundum ꝛ in deriſioni-
bus ac afflictionibus patien
tem vultuꝫ ſemper dimiſſuꝫ
ad terram habentem ꝛ ſilẽ
tem ad omnia tamqꝫ uere eẽt
deprehẽſus in culpa ꝛ mira
cordis contritione compate
re benigno ieſu:O bone ieſu
o benigniſſime domine quã
tis te afflictionibus ꝛ contu
melijs oppreſſuꝫ cerno attri
tum ꝛ concuſſum ex pugnis
ꝛ colaphis ꝛ p̃dolore ꝛ ſom-
no caput erectum tenere nõ
ualentem ſed inclinantẽ nec
habentem ubi reclinet :O
dulcis ieſu trahe me ad te ut
quieſcat caput tuum ſuper
humerum meum ieſu ſuauiſ
ſime : qui ſic blaſfemari et
conſpui ꝛ derideri uoluiſti
tribue michi: ut tui amoris
igne accenſus flagellari et
mori pro tui nominis gloria
non formidem.

¶ Meditatio de trina petri ab
negatione facta in domo cay
phe ꝛ de eius fletu pro dic-
ta negatione.

Nunc diuertamus
ad petrum ſtãteꝫ
in atrio pontificis
Dum pius ieſus
conuitijs ꝛ uerberibus affli
geretur .Dum enim ipſe do
minus ieſus a domo Anne
ad domum cayphe duceret
ſecuti ſunt eum petrus ꝛ ali
us ille diſcipulus qui ꝛ huic
pontifici ſimiliter notus erat
quiqꝫ petrum introduxit.
Cum igitur petrus ſtaret de
orſum in atrio cuꝫ miniſtris
ad ignem uidiſſetqꝫ euꝫ an
cilla quedam ait hijs qui ibi
aderant .Et hic erat cum ie-
ſu nazareno ſtatimqꝫ alius
homo ibi exiſtens ſubiunxit
uere ꝛ tu de illis es. Petrus
uero reſpondit cum iuramẽ
to quia non nouerat homi-
nem ꝛ mox gallus cantauit
hecqꝫ ſecunda negatio Pe-

tri. Poſt puxillum uero in-
teruallo facto quaſi vnius
hore acceſſerunt qui ſtabãt
⁊ dixerunt petro: uere ⁊ tu
ex illis es. Nam ⁊ galileus
es: ⁊ loquella tua te manife
ſtum facit. Dixit vnus ex ſer
uis pontificis cognatus eiꝰ
cuius abſcidit petrus auricu
lam non ne ego te uidi in or
to cum illo. Petrus uero tũc
cepit deteſtari anathemati-
zare ⁊ iurare quia neſcio ho
minem iuſtum quem dicis.
Et cõtinuo adhuc illo loquẽ
te cantauit gallus: dominus
vero qui ſurſum erat in ma
nibus impiorum conuerſus
deorſum reſpexit petrum.
Tunc recordatus eſt petrus
uerbi quod dixerat ei ieſus
⁊ egreſſus foras fleuit amare
Nunc predictã omnia de
petro ſingulariter diſcutia-
mus: Cõſidera o anima mea
feruentem petri amorem: ⁊
eius fragilitateꝫ: Uere equi
dem ſuum dominum dillige
bat quia ſe paratum ſecum
offerebat ire in carcerem et
in mortem ⁊ amoris ſtimula
tus ardore mortis ſubmiſit
periculo cum abſcidit auri-
culam ſerui. Uide quoque
grande dilectionis inditium
quia cum ceteri fugerent ip-
ſe cum alio diſcipulo ſeque-
batur eum licet a longe. Sꝫ
tamen vnius mulieris uoce
ꝑterritus negauit magiſtruꝫ
vnde hoc. non aliunde arbi
tror: niſi quia primo cum ma-
gna audebat: cum ſuo ieſu
erat ⁊ ideo grandia preſume
bat. Sed cum ab eo extitit ſe
paratus decreuit calor ille
quod patet: quia ad ignem
ſtabat. Deficiente namqꝫ ca
lore intrinſeco ad extrinſe-
cum ſe uertebat. Dum ſui
preſentia fruebatur ⁊ nichil
habebat moleſtum multa p̄
ſumebat. Ingreſſus uero do
mum pontificis ubi flagella
⁊ tribulationes inferebãn-
tur omnes amiſit uires. Diſ
ce ⁊ tu o anima mea exẽplo
petri ieſum feruenti amore
dilligere ſic tamen ut quod-
cunqꝫ tribulentum emerſe
rit non te ſepet ab amore di
lecti ieſu: Sed dicas cuꝫ apo
ſtolo: Quis me ſepabit a ca
ritate xp̄i. Tribulatio an ãgu
ſtia: an ꝑſecutio: an fames.
Paratus ſuꝫ non ſolum alli
gari ſꝫ ⁊ mori in yeruſalem
ꝓ noĩe dñi ieſu. Diſce quoqꝫ
exemplo petri nõ ſic p̄ſumer

de dñi gratia cum ad nutum
concta ſuceſſerint ne accedē
te temptatiōis nube refrige
ſcat in te ignis amōis yh̄u:
Quādiu enim tibi ſpirat af
flatus pij yh̄u q̄diu adeſt de
uotio ſic ſuſcipe gratiam ſic
delectare in eam ut tñ non te
exiſtimes donū dei iure her̄
ditario poſſidere ne cum for
te ſubito retraxerit donum
tu animo concidas et triſtior
q̄ opportet fias Nec dixeris
in habundantia tua non mo
uebor in eternū ne cum ge
mitu cogaris poſtea dicere
Auertiſti fatiem tuam a me
et factus ſum conturbatus
Sed ut ait ſapiens in die ma
lorum non immemor ſis bo
norum: Uerum cum te tor
pore uel accidia: uel tedio
affici ſenſis noli propterea
diffidere ſed acclama ad de
um cū defecerit uirtus mea
ne me dereliquas: Quod ſi
tua infirmitate pium yh̄um
negaueris plange cum petro
et rememorās paſſiōe; dilec
tiſſimi magr̄i et reatum tuū
egredere foras amariſſime
deflens ſi quando te reſpiti
at qui petrum lacrimantem
reſpexit Quieſce dole lacri
mare et diſce cum petro fle
re amare Et ſi uis mereri
ueniam dilue lacrimis tuam
culpam Semine quoq; ama
rificationis. ſ. contritionis
pro te et cōpaſſionis ad chri
ſtum inebrieris abſinthio
ut expiatus cum petro: a re
atu ſceleris replearis cum
petro ſpiritu ſanctitatis S;
attende anima mea ubi pe
trus negauit yh̄um quia in
atrio principis et inter mul
titudines miniſtrorum cum
uero flere uoluit exiit foras
quia inter impios penitētiā
agere non ualebat diſce et
tu exemplo petri cum lacri
mis uacare uoluēis locum
ſecretum querere ꝛ a turba
ſecedere ¶ Nunc igitur de
uote intuere anima mea pe
trum cum exiit de atrio ꝛ ua
dit ad locum ſeu ad foueam
que modo galicantus uoca
tur ibiq; ex cordis amaritu
dine deflet: ubi ꝛ in memo-
ria fletus ſui hedificata eſt
eccleſia ſancti petri qui locꝰ
eſt inter montem ſyon ꝛ ciui
tatem yeruſalem: Et ex tunc
petrus traxit in conſuetudi
ne ut ſingulis noctibus ſur
gens a primo gallorum can
tu uſq; ad horam matutinā
in oratione perſiſteret pro

Hac negatione continue plo
rans ita ut facies eius ex fle
tu lacrimaruꝫ uideretur adu
ſta ſemperqꝫ in ſinu ſuo ſu-
darium deferebat quo flen
tes tergebat lacrimas. Quo
tiens ⁊ galluꝫ cantantem au
diebat aut cum chriſti nega
tio in memoriam ueniebat
lacrimas continere non ua
lebat. Flebat itaqꝫ non tam
pro peccato negationis ꝙ̃ ꝓ
dulcedine ſui ieſu. Flebat
non propter penaꝫ ſed quia
dilectum negauerat quod
omni moleſto moleſtius ei
fuerat: O quã ſepius ut arbi
tror flebat cum recogitabat
bona que ſibi dominus fece
rat uides quoqꝫ quia ſuo in
tuitu dominus petrum pro
uocauit ad lacrimaſ. Nec mi
rum quia oculi domini ue-
lut flamma ignis oculi uero
petri erant ut glaties: O bea
ti oculi tui bone ieſu qui ſic
calefaciunt cor frigidum: ⁊
in amorem tuum accendunt
illuminãtqꝫ ut uideat homo
errorem ſuum: O quam cito
gellicidium pectoris liquefa
ciunt: ⁊ in aquas amaritudi
nis atqꝫ deuotionis uertunt
O benigniſſime ieſu: O mi-
ſericordiſſime domine miſe
rere mei qui pluries te pro-
caciter negaui uolũtate uer
bo uel facto. Reſpiciat me
queſo te o dulcis ieſu ocul⁹
tuus qui te totiens ad uoceꝫ
ancille procacis ſcilicet car
nis mee: prauis operibus
confectibuſqꝫ negaui: Mi-
ſerere mei ſuauiſſime ie-
ſu: quoniam infirmus ſum
ſana me dñe quoniam infir
mata ſunt oſſa mea erige me
dñe labentem niſi etenĩ me
reſpexeris cum cecidi ſurge
re non ualeo ſine te nihil poſ
ſum nam et tu ſolus erigis
eliſos Reſpice igitur in me
et miſerere mei quia unicus
et pauper ſum ego nec auer
tas fatiem tuam a me ſed
oculi tui in me pauperem reſ
pitiãt Si enĩ hoc feceris pie
dñe ad me reuerſus plangã
quod erga te comiſi et per tu
am ampliſſimam miſicordi
am miſereberis infirmitati
mee et diriges me in ſemi-
tam rectam meqꝫ exequi fa
ties quod tue placitum fuerit
uoluntati.

Meditatio quomodo pontifi
ces ſummo mane ducentes
yhum in ſuũ cõſilium multi
plicia eidem ꝯuitia intulerũt

Et poſtea pñtantes eum pi-
lato multipliciter accuſarũt
quomodoqꝫ pillatus ieſuꝫ ad
herodem miſit a quo ſp̃tus
eſt ⁊ fatuus reputatus.

QUi paululum di-
greſſi ſumꝰ in pe
tri negatione nũc
reuertamur ad pi
um ieſum ad columnam li-
gatum. Sic igitur manſit:
Ibidem pius ieſus uſqꝫ ad
diei diluculum: illuceſcente
uero die prout ſancitum fue
rat canes famelici: ad domũ
cayphe rediere ⁊ in loco ubi
celebrabant concilium unaa
cum caypha qui concilio pre
erat: Conuenerunt qꝫ ⁊ inter
ſe longis hĩtis ſermonibus
omnes una uoce eum p̃imẽ
dum fore ſanxerunt: Morqꝫ
accerſitis nõnullis ex ſatelli
tibus illis in ſuum conſiliuꝫ
pius ieſus iubetur adduci.

¶ Nunc intuere o anima
mea quomodo furibunde ab
illis nequiſſimis trahitur nr̃
ieſus ⁊ eorum pñtatur con
ſpectui o ſuauiſſime ihũ quõ
ↄſpiceẽiſ qũo uilificaris ꝓh do
lor ſedet impiorꝫ pontificum
turba ⁊ dominus meus ſtat
ſuis pedibus ante eos. Se-
dẽt ſpurcidiſſimi peccatores
⁊ uiliſſime creature ⁊ domi
nus rex celi ⁊ terre ⁊ creatõ
omnium ſtat rectus in pedi
bus: Reſidẽt in ſedibus ſer
ui ⁊ mercenarij ⁊ dominus
eorum ac totius mundi pro
prijs pedibus ſuſtẽtatur: O
quãta eſt humilitas tua beni
gne ieſu interrogatur igitur
ab eis benedictus ieſus. Dic
nobis ſi filius dei es. Quibꝰ
pius ieſus eorum ſubdolas
cogitationes noſcens humili
uoce reſpondit. Si uobis di
xero non credetis michi: ſi
autem interrogauero nõ reſ
pondebitis michi neqꝫ dimit
tetis. Tunc illi dixerunt: Tu
ergo es filius dei. Quibus
reſpondit ieſus uos dicitis
quia ego ſum non auteꝫ ego
Priceps uero ſacerdotum:
quia clare eis non reſponde
bat uehementi impetu ſur-
gens de ſolio ſic loquitur di
cẽs: Adiuro te per deũ uiuũ
ut dicas nobis: ſi tu es xp̃us
filius dei benedicti: Pius ue
ro ieſus diutius nolens ſcile
re reſpondit ego ſum: ⁊ filiũ
hominis uidebitis ſedentem
a dextris uirtutis dei ⁊ ueni
entem in nubibus celi. Tũc
princeps ſcidit ueſtimenta

ſua dicens: blaſſemauit.
Quid uobis uidetur. Illi ue
ro Impetuz unanimiter faci
ẽtes in eum manib⁹ et pedi
bus ac pugnis percutientes
eundem crines trahentes et
alapas cumulantes una uo
ce clamauerunt: Reus eſt
mortis Tollatur omnis mo
ra et uinctus ducatur ad pil
latum qui eum cruce ſuſpen
dat: Fit clamor ualidus et
tota domus cayphe clangori
bus et rugitibꝫ repletur du
citur agnus mitiſſimus ex
tra cõſilium currunt certa
tim miniſtri et ſerui qui fo
ris aderant et omnes in illũ
inſiliunt uerba ṽbis adden
tes: O benigniſſime yħu ha
beo unde tibi merito cõpati
ar ingratitudinem meam ar
guere potes et dicere Quoni
am propter te ſuſtinui obpro
brium operuit confuſio faci
em meam Et ſuſtinui qui ſi
mul contriſtaretur et non fu
it et qui conſolaretur et non
inueni attrahitur ergo dñs
meus ad pretorium pillati
precedunt pontifices et cru
delles miniſtri ligatum funi
bus uiolenter trahunt Iam
uolat fama per urbem captũ
eſſe prophetam, qui dicitur
xp̃us Currunt omnes rudes
indocti et ſimplices nobiles
et ignobiles mares ⁊ femine
ad tam grande ſpectaculum
Conuocãt ſacerdotes mino
res plebeos et uulgus inep
tum et in eorum ſuſurãt au
ribus ſuadentqꝫ ut interitũ
petant dulciſſimi yħu plebs
autem indocta que prius ip
ſuꝫ ut prophetam ueneraba
tur facile ſeducitur et maio
ribus ãnuunt. ¶ Nunc cõ
ſidera, dum ſic attraheretur
benign⁹ yħs ecce mater eius
dulciſſima dña glorioſa cui
per ap̄l'os qui fugerant cum
yħs caperetur ea que geſta
fuerant innotuerant Adue
nit ergo mater ſãctiſſima cũ
maria magdalena et alijs
mulieribus. Cũqꝫ ſic uiliter
aſpiceret attrahi natum ſu-
um non noſcens eum cuꝫ fo
ret vultu palidus facie detur
patus ⁊ laniatos geſtaret cri
nes ⁊ ex crebris tonſionibuſ
tumentes ⁊ inflatos oculos
habens cepit ambigere an il
le filius ſuus eſſet: Non eniꝫ
erat ei ſpecies neqꝫ decor: at
ubi filiuꝫ ſuum eum fore co
gnouit pre dolore pene exani
mis eſt effecta: Compatere o
aĩa mea pie genitrici ⁊ ſecuꝫ

ac cum Maria Magdalena
⁊ reliquis mulieribus plan
ge ſuſpira ⁊ tota deficias in
teip'a: O domina mea glorio
ſa: quis tuum poſſet reſera
re dolorem. Jaʒ illud Sime
onis uaticinium impleri in
cepit ꝙ tuam ipſius animã
pertranſibit gladius. Sʒ ad
noſtrum ieſum redeamus:
quem canes illi truculentiſ
ſimi ad pillati pretorium du
xerunt. Et quia pillatus gen
tilis erat ⁊ dies erat paſcha
lis ipſorum in pretorium in
troire noluerunt ut non cõ
taminarentur ſe immiſcen
do gentili: Sed puri ⁊ mun
di exiſterent ad manducan
dum paſcha. O ceca fatui
tas ⁊ fatua cecitas inquina
ri timent intrando in domũ
gentilis ⁊ maculari non ti-
ment occidendo iuſtum ⁊ in
nocentem. Et qui mores ei⁹
nouerat exiuit ad eos foras
Cumq; agnum innocentiſſi
mum ligatum cõſpexiſſet cõ
ſuetudinis iudeorum non in
ſcius quia quicũq; reus mor
tis a iudeis iudicatus exiſte
ret vinctus preſidi tradeba
tur ut in eum mortis profer
ret ſententiã mox ad hoc ad
ductuʒ eſſe cognouit ut mor
te dampnaretur. Non igitur
queſiuit: quid a me petitis.
ſed ait. Quam accuſationeʒ
affertis aduerſus hominem
hunc quem ligatum adduci
tis. Cui ſupbe reſpondentes
pontifices nõ directe accuſa
tionem expoſuere ſed per ob
liquum diuertentes ⁊ ſe iu-
ſtificare volentes dixerunt.
Si non eſſet hic malefactor
non tibi tradidiſſemus eum
O iudei nepharij O accuſa
tores falſidici O calumpnia
tores mendaces O inuerecũ
di criminatores q̃ inique q̃
impudenter dominum meuʒ
accuſatis. heu ſcelus nephã
dum. hunc malefactorem
aſſeritis qui peccatum non
fecit: nec inuentus eſt dolus
in ore eius qui ſolus bonus
eſt a quo bona cuncta proce
dunt. Dicite queſo O doloſi
⁊ inuidi detractores. Quid
mali fecit. Quod maleficiuʒ
comiſit. Interrogate libera
tos ab immundis ſpiritibus
cecos uidentes mortuos ſu
ſcitatos leproſos mundatos
hij uobis reſpondeant:
hij an vera aſſeratis te-
ſtentur. ¶ Et quidem ſi

talia maleſitia dici meren
tur digne cum malefactorē
eſſe phibetis preſes uero qa
per īuidiam eum cepiſſe ſcie
bat reſpondit eis . Si uobis
malefactor uidetur accipite
eum uos et ſecundum legem
urām iudicate eum Illi uero
ad eum nobis non licet īter
ficere queē ſed ad nos exa
minatio ſpectat et ad te ſen
tentia Tunc pil!atus In quo
igitur culpabilem eum dici
tis. At illi accuſationē tripli
cē intulerūt expſſe dicentes
hunc inuenimus ſubuerten
tem gentem nr̄am et ꝓhibē
tem tributum dari ceſari et
dicentem ſe xp̄um regem eſſe
O Impudentes accuſatores
qui tam falſa aſſerere non
uereminiet omni prorſus ue
ritate carentia non pudet
aſtruere penſate et reducite
ad mentem qualibus machi
nationibꝰ gentem ueſtram
ſubuertit Monita ſaluberri
ma genti ur̄e prebebat ſtu
dēs au̇tere a uia praua et re
ducere in uiam rectam : O
gens ceca et inuida quia be
nigniſſimum dn̄m de bono
opere lapidatis dicitis et ſe
cundum quia tributum ueta
uit dari ceſari: O lingue pro
caces : O labia doloſa quia
recte mentimini in capita
ur̄a Eſtote memores cum tē
ptātes ſubdole queſiſtis ab
eo an licēt tributum dari ce
ſari quid uobis reſpondit ob
latoribꝫ numiſmatis .i . mo
nete nonne ait Reddidte q̄
ſunt ceſaris ceſari et que ſūt
dei deo : Ip̄e quoqꝫ ne uobis
ſcandalum eſſet pro ſe et pe
tro tributum ſoluit Deniqꝫ
ꝙ ſe regem dixerit eidem ob
icitis Sed : o inſenſati et de
mentes equidem ip̄e rex eſt
qui non eripit mortalia ſed
regna dat celeſtia Sed quid
de regno tēreno loquimini:
ubi nam queſo Inditia terre
ni regni appuere : ubi coro
na regia: ubi ſceptruꝫ: ubi di
adema: ubi Amictus purpu
reus: ubi militum cunctio:
ubi ſeruorum copioſus nu
merus : Ubi ampla et lata
palatia : Ubi equorum exer
citus: Iſta ſane terrenis re
gibus conueniunt Iſtis ut
untur Iſtis delectantur ſed
intuemini dominum yh̄um
meum nulla talia in eo repe
rietis inſigna Cernitis nem
pe hominem mittem et humi

lem corde ſobrium pium: ac
benignum: ac omni uirtute
conſpicuum qui diſcorperto
graditur capite groſſa ac uil
li ueſtitus tunica pedibus de
nudatis. Duodecim pauper
culis ⁊ ſecundum carnem
ignobilibus comitatus diſci
pulis. Nulla ei fuerat habita
tio: Uulpes enim foueas ha
bent ⁊ uolucres celi nidos fi
lius autem hominis non ha
bet ubi caput ſuum reclinet
Super proprijs incedebat pe
dibus aut interdum parua
nauicula ducebatur. Ipſe
quoqꝫ ⁊ eiusꝫ diſcipuli remi-
ges erant. Si de equitatu
queritis: ſemel cum ueniret
in yeruſalem ſuper uilem
aſellum ſedebat introduc-
tus a turbis cum gloria et
laudibus. Hec eius fuere in
ſignia: hij regni faſtus ex ꝗ
bus nunquid rex foret pote
ratis deprependere. Sed o
perfidi ⁊ inuidi calumpnia
tores nunquid a mente exci
dit ꝙ cum ingentem turbaꝫ
cum pauculis panibus et pi
ſcibus ſaturaſſet uoluerunt
ipſum regem facere. Sed au
fugit ab eis. ⁊ aſcendit in
monteꝫ: Eya deſiſtite precor
dominum meum ſic menda
citer accuſare. ¶ Pillatus
ergo audita accuſatione ie-
ſum in pretorium introdu
xit. Et quia de primis duobꝰ
non curauit cum audierit de
fama eius ⁊ predicationibꝰ
ſcieritqꝫ ꝙ pontifices ex inui
dia tradidiſſent cum queſi-
uit tantum de tertio: quod
honorem tangebat imperij
dicens ei. Es tu rex iudeorū.
Audi nunc anima mea man
ſuetiſſimum ieſum uerecon
do ore: ⁊ placido ſermone ſu
perbo barbaro rn̄dentē qd
inquit humilis ieſus A teme
tipſo hoc dicis: an alij tibi di
xerunt de me. Pillatus au
tem reſpondit. Nunquid ego
iudeus ſum. Gens tua ⁊ pō
tifices tui tradiderunt te mi
hi ⁊ ab eis hoc didici. Quid
igitur feciſti. Tunc ieſus ait
Regnum meum non eſt de
hoc mundo. Si de hoc mun
do eſſet regnum meum mini
ſtri mei utiqꝫ decertarent:
ut non traderer iudeis. Nūc
autem regnum meum non
eſt hinc: ideſt non eſt de ter
ra: ſed d̄ celo procedit. Di-
xit itaque pillatus ergo rex
es tu. Reſpondit ieſus tu di

cis: quia rex ego ſum. Ego in hoc natus ſum ꝛ ad hoc ueni in mundum ut teſtimonium perhibeam ueritati. Omnis qui eſt ex ueritate audit uocem meam: Tunc dicit ei pillatus. Quid eſt ueritas. Et cu; hoc dixiſſet: quia foris ſtabat turba luporum clamans non expectato reſponſo benedicti ieſu exiuit iterum ad iudeos. Iamq; cōpatiens manſueto ieſu nihil in eius reſponſione dignum reprehenſione diiudicans. Iam enim eloquium domini dulce inflamauerat eu;. Ait ad principes ſacerdotum et ad turbas. Ego nihil inuenio cauſe in hoc homine. Tunc rabidi canes frementes ꝛ uocibus inualeſcentes uociferabant dicentes. Commouit populum docens per uniuerſam iudeam incipiens a galilea uſque huc. Pillatus autem audiens galileam interrogauit ſi homo galileus eſſet. Et ut cognouit ꝙ de herodis eſſet poteſtate ut ſe exoneraret cogitauit ipſum remittere ad herodem qui et illis diebus yeroſolimis erat

Accerſitis itaq; ſatellitibus ſuis ligatum illum ad herodem miſit quem ſecuti ſunt impiiſſimi ſacerdotes. Herodes autem uiſo ieſu gauiſus eſt ualde: Ex multo enim tēpore fuerat cupiens uidere eum eo ꝙ audierat multa de eo ꝛ ſperabat ſignum aliquod uidere fieri ab eo. Cu; igitur ipſum multis ſermonibus interrogaſſet herodes ipſe ieſus nihil reſpondit illi. Principes uero ꝛ ſacerdotes conſtanter accuſabant eum: Uidens autem herodes ꝙ nichil ei reſpondebat eum, ut delirum et fatuum extimauit. Et in maius obprobrium eum alba ueſte ueſtiri iuſſit: Erat autem ut dicitur ueſtis hec ad modum ſchapularis religioſorum ſine caputio ante ꝛ retro dependens a collo. Forſitan namq; petiam pāni albi accipientes foramen fecerunt in medio collo eius: imponentes ut ſtultis fieri conſueuit: et ad pillatum eundem remiſit.

Uides o anima mea ꝙ̄ta ſe offerūt quibꝰ ꝯpatiaris

afflicto ieſu. Quis ille unq̄
fuit tam ſceleſtus homo qui
tot ſuſtineret obpropria. qui
tot ferret ſubſannatiōes ⁊ irri
ſiones. O abhominabile ne
phas Dominus meus qui fe
cit mare ⁊ aridam qui celos
in intellectu fecit cui aſſiſtūt
angeli nunc inſtabilis circū
rotatur ⁊ per manus uerſaf
iniquorum. Nunc mittitur
ad iſtum nūc ad illum: Con
ſueuit uniuſcuiuſq; iniquiſſi
mi ⁊ ſceleſtiſ hominis cauſa
coram uno tribunali coram
dūtaxat iudice uentilari: et
ſub uno tantum iudice ad q̄
ſtionem poni: Sed agnus in
nocentiſſimus qui peccatu;
committere non poteſt cora;
quatuor eſt oblatus atq; ſub
uno quoq; eorum conuitia ⁊
tormēta perpeſſus: ante An
nam poſitus alapa percuſſuſ
eſt. Sub cayphe examine cō
ſtitutus allapas: ſputa: uer
bera ⁊ omne conuitij genus
percepit preſentatꝰ herodi ī
ſanus ⁊ fatuus reputatus ē
⁊ in deriſum ipſius ſtultoru;
ueſte indutus: Poſt hec a pil
lato uerbera ⁊ afflictiōes ac
conuitia ⁊ demu; ignominio
ſe mortis accepit ſententia;:
O benigne ieſu quare tanta
ſuſtines. Certe ex caritate
quam ad me habuiſti ſic te
humiliaſti ſic irrideri ⁊ deſ
pici uoluiſti. Tu ergo o humi
lime ieſu tribue mihi ſeruu
lo tuo indigno: ut omnem de
riſionem deſpectionem qua;
ꝑ tui nominis amore patior
humiliter ferra; alacriterq;
pro tui amore ſuſcipiam. Ef
fice queſo me uerum humi
lem ut deſpectiones letus
ſuſcipiam. Laudes uero ⁊ ex
altationes abhorream: Scio
namq; bone domine: quia ſu
perbis reſiſtis humilibus ue
ro das gratiam. Et ſcio do
mine quia qui cupit ad alta
cōſcendere prius opportet ut
humilis fiat. Qui igitur ſo
lus potes id facere ueram ī
me humilitatem immitte: ut
cantare tibi ualeam cū pſal
miſta. Bonum mihi quia hu
miliaſti me. Et ut facilꝰ hu
miliari ualeam īſere in me
tue dilectionis ardentē ignē
Si enim mandata tua dilexe
ro: nitar tui fieri imitator:
qui me doces ut a te diſcam
ut mitis ſim: et humilis
corde.

¶ Meditatio de reductione do
mini ieſu ab herod̄ ad pilatū

ꝛ quomodo iuſſu pillati acer
be ad columpnam flagella-
tus extitit: ꝛ ſpinis coronat⁹
purpura īdutus ꝛ alias mul
tipliciter deriſus.

Indutus alba ue
ſte: ꝛ ut inſcipiēs
ſpretus ab hero-
de pius ieſus re
mittitur ad pillatum: Et ex
hoc facti ſunt amici in ipſa
die herodes ꝛ pillatus qui an
tea inimici fuerant: At poſt
quā benignus ieſus reduct⁹
extitit ad pillatum conuoca
tis principibus ſacerdotum
ꝛ magiſtratibus ꝛ plebe di
xit ad illos: Obtuliſtis mihi
hominem hunc quaſi auer-
tentem populum ꝛ ecce corā
uobis ego interrogans nul-
lam cauſam inuenio in homi
ne iſto ex hijs in quibus eum
accuſatis. Sed neqꝫ herodes
nam remiſit illum ad nos.
Et ecce nichil dignum mor-
te actum eſt ei. Summi uero
ſacerdotes ipſum accuſabāt
in multis. Ipſe uero ieſus ni
hil eis reſpondebat. Cui pil-
latus. Non uides in quātis
te accuſant. Non reſpondes
quicq̄. Ieſus autem amplius
nichil reſpondit: ita ut mira
retur preſes uehementer:
Per diem autem ſolempne;
conſueuerat dimittere popu
lo vnum uinctum quem vo
luiſſet. habebat autem tunc
uinctum quēdam inſignem
qui dicebatur barabas: qui
propter ſeditionem quādam
factam in ciuitatem ꝛ homi
cidium miſſus fuerat in car
cerem. Cum igitur aſcendiſ
ſet turba: dixit ad illos pilla
tus. Eſt cōſuetudo uobis ut
vnum dimittam uobis ī paſ
cha. Quem vultis de duob⁹
uobis dimitti. Baraban: an
ieſum qui dicitur chriſtus.
Optabat equidem pillatus:
dominum ieſum liberare un
de nō queſiuit in genere quē
vultis ex vinctis uobis dimit
ti. Sed quia barabas ſcele-
ratiſſimus erat homo cuius
mortem omnes affectabant
putauit eos potius aſſentire
ut ieſus liberaretur q̃ ut ta;
ſceleſtus mortem euaderet
Ideoqꝫ ad barabā ſe reſtrin
xit. Sed inſatiabilis rabies
ipoꝝ: potius omnes nephan
diſſimos homines q̃ ipſu; ie
ſum liberari petiſſent. Reſ-
ponderūt igitur. Non hunc
ſed baraban: Tolle igitur
hūc ꝛ dimitte nobis barabā

Ait iterum pillatus ad eos
Quid igitur fatiam de yh̄u
qui dicitur xp̄us: At illi cla
mabant dicentes Crucifige
eu; Ait tertio ad eos pillatꝰ
O gens maledicta quid mali
fecit iſte: Nullam cauſā mor
tis inuenio in eo Corripiam
ergo illum et dimittam In
terea dum ſederet pillatus
pro tribunali miſit ad eum
uxor eius dicens Nihil tibi et
iuſto illi multa enim paſſa ſū
per uiſum propter eum pro
pter quod pillatus magis ti
muit et cogitabat dimittere
eum ut igitur rabidam et in̄
extinguibilem iudeorum ſe
daret ſitim ratus eſt mitiſſi
mum yh̄um diris torquere
flagellis ut ſic poſtulatam
mortem uerberibus commu
taret Conuocans igitur cāni
fices ſuos xp̄um acriter fla
gellari iuſſit. ¶ Nunc ſiſta
mus hic pauliſper o anima
mea hic diutius īmoremur.
Occurret enim quo non mo
dicū pio yh̄u compatiamur
Contemplemur in q̄ et ītuea
mur q̄ dire quam turpiter
ſpinis flagellis ac ūberibus
eſt afflictus O dulciſſime do
mine: o ſuauiſſime yh̄u mo
llifica cor meum durꝝ ut ī me
moria tue flagellatōnis acer
be totum diſſoluatur Da mi
chi queſo benigne dn̄e eam
ſic affectuoſe penſare ut ip
ſam rememorando tuorum
particeps ſim dolorum Ego
enim Amātiſſime dn̄e quod
cupio a meip̄o perficere ne
queo Sepe michi prepono
de tua paſſione cogitare et
que geſta ſunt erga te mecū
tacitus mente reuoluo Sed
omni repletus ariditate ne
quaq̄ ſentio quod cogito tan
ta eſt duritia cordis mei heu
michi quia tamq̄ fabulam
pertracto quod interno cor
dis dolore et lacrimarum ꝑ
fluuio penſandum foret Sed
fateor dulciſſime dn̄e quia
merito hec patior modica et
enim michi ineſt cura parua
que ſedulitas in tuis uulneri
bus immorari unde ſi forte
mentem ad id meditandum
coaptāe incipiam mens ab
ea meditatione facille diuel
litur per plurima uana et oci
oſa diſcurrens ad certum lo
cum corpus repono ut mens
ad te dirigatur omnes cogi
tationes meas ſtudeo in unū
colligere ut mens intra ip
ſam conſiſtens uacare uale
at tibi ſoli Et ecce repente

hincinde irruit multiplicium cogitationum diuerſorumque fantaſmatum turba: mentē diſtrahentium et per ea neſcio que uana et ocioſa diſcurrerē cōpellentium: Sic mobile et inſtabile eſt cor meum domine: ut ad queecūque ei ocioſa oblata facile dilabitur. Sed hec unde mihi dulciſſime domine. Sola profecto dilectionis exiguitas in cauſa eſt. Ea enim que grata ſunt ſolicitus ſum mente uerſare: nec ab hijs facile diuellitur animus: unde quia parte dilligo bone ieſu: ideo cor meum in te fixum ſtare non ualet: At ſcio domine quia impotēs et ībecillis ſum ad iſta que cupio niſi tu ipſe preſtiteris. Te igitur oro ut ad meam deſidiam nō attendas ſed ſecūdum multitudinem miſerationum tuarum confirma cor meum: et inſtabilem ac uagam mentem meam in ſe ipſam iube conſiſtere. Pelle a me omnes alias curas: et trahe me ad te: ut deuota cō paſſione cogitem quot et quā ta fuerint tormenta atque deriſiones: que iuſſu pillati in tuo precioſiſſimo corpore pertuliſti. ¶ Igitur carnifices pillati ipſius iuſſu furenti impetu rapiunt pium ieſum uelut lupi famelici trepidem ouem. Et adhuc ligatum post ſe trahentem: ſeceſſerunt ad partem eiuſdem domus. Tunc ligatas eius manus et brachia diſſoluentes ſuis: eum exuunt ueſtimentis: Heu ſcelus horrendum: nam qui eſt ſpecioſus forma pre filijs hominum nudus ante conſpectum ſpurcidorum: ac fetentium ſatellitum exhibetur: Adderat ibidem columpna quedam marmorea cui ſic denudatum ueneran diſſimum corpus manibus post terga iterum religatis tenaciſſima fune connectunt. Paret obedientiſſimus agnus et prout eis placet ſe ligari permitit: Moxque quidam ex eis qui robuſtiores et ad nocendum promptiores apparebant aſpera quedam aſſumunt in manibus flagella ex iuncis maris fortiſſimis et uiridibus fabricata: Incipiunt immanes tortores: erga uenerandum corpus furibūde ſeuirē manusque nepharias ī uerba ac flagela laſſarē uibrāt hīcīn

ualidis lacertis aſprima lo-
ra nunc amena et formoſa
brachia nunc pectus illud
eburneum nunc collū ſpe-
cioſiſſimuꝫ modo cōſpicuas
eius ſchapulas cōtundentes
Dant interdum aculeos et ic
tus creberrimos per terga il
la ſanctiſſima non nunq̄ ue
ro per crura prefulgida quid
uagor per cūcta : Tortores
illi Impijſſimi partem illius
precioſiſſimi corporis uacu
am nō reliquerunt que acer
biſſimis flagellis ſauciata
non fuerit nec particula ali
qua a cruētis vulnerib⁹ īmu
nis extitit īſuata o ſuauiſſīe
dn̄e quis ille tam audax exti
tit qui te ſpoliauit Quis tam
temerarius qui te ad colum
pnam ligauit : Quis tam ſa
crilegus qui te flagellauit :
Dulciſſime dn̄e michi uide
bantur flagella eterne afflic
tionis tu ꝓ me flagellari uo
luiſti ut me miſicordiē ab il
lis erueres heu dulcis dn̄e
quomodo decor ille ſpecioſiſ
ſimus de ſacratiſſimo corpo
re tuo abijt Exitus aquarum
deducant oculi mei quia qui
ſpecioſus erat pre filijs homi
num nunc totus efficitur de
formatus Non uides o ani
ma mea quomodo caro illa
ſāctiſſima que prius mirabi
li candōꝛe nitebat modo fit ex
crebris tonſionibus fuſca et
liuida : Incipit tota hīcinde
tumeſcere et ex percuſſionū
frequentia denſi tumores in
cipiunt pullulare dehinc ex
inflata carne ſanguis erum
pit uberimus et uelut aqua
ex fonte undiqꝫ ſanguis exu
berat Iam tota cruoꝛe ma
deſcit terra et fluuius inci
pit ſcaturirē ſanguine⁹ totuꝫ
perfundens corpus heu qd
dicam: Caro illa delicioſiſſi
ma que prius candidiſſima
fuerat nunc rubiconda pror
ſus effecta eſt plange et eiu
la et effer crebros gemitus
et ſuſpiria multa : O anima
mea iam et enim non dicere
potes ut alias dilectus me⁹
candidus et rubicondus ſed
dic potius dilect⁹ me⁹ liuid⁹
tumefact⁹ ulceroſus et rubi
condus Quis igitur tam in
mitis quod pectus tam ſaxe
um quod non moueatur ad
lacrimas cum dulciſſimum
yhuꝫ ſic aſpicit deformatum
Ecce apparet Impletuꝫ ī co
illud yſaye uidimus eum et

non erat aſpectus ꝛ reputa uimus eum quaſi leproſum ꝛ humiliatum a deo. Quid uero putas tūc agebat agnꝰ ille mictiſſimus dum tam du re ꝛ acerbe affligeretur in corpore. Equidem ut arbi troꝛ ꝛ ſi torqueretur corpus mens tamen ſeruabatur ille ſa. Sꝫ quia humana fuerat carne ueſtitus tamꝙ̄ homo inflicta vulnera ſentiebat: Quātoqꝫ delicatioꝛ caro illa fuerat atqꝫ tenerioꝛ tāto acerbius imprimebatur doloꝛ. Suſpirabat interdum ut eſti mo dulciſſimus ieſus nunc tacitos emittebat gemitꝰ mo do ſubmiſſa uoce lamētaba tur: Non nūꝙ̄ caput ex dolo re mouebat querens ubi ex debilitate illud paululum re clinaret: Sed heu quia non erat locus niſi columpna cui fuerat alligatus: ubi caput poſſet adherere grauatum. Interdum etiam lacrime ex limpidiſſimis oculis cogente vulnerum doloꝛe ſtillabant. Aliquando uerbula aliqua doloꝛem atteſtātia plana ac tremula uoce ferebat. Sed crutiatores imaniſſimi nul la permoti compaſſione acri us in eum uerberibus ſter nebant: ꝛ uerba cōtumelio ſa miſcentes cum cruciatibꝰ pium et manſuetiſſimum ie ſum lingua ꝛ manibus la cerabant: Deniqꝫ iam laſſati quia amplius non poterant pepcere uerberibus ꝛ agnū immaculatum a columpna ſoluerunt. Tunc raptus im petuoſe a ſpurcidiſſimis illis apparitoꝛibus nudus per do mum ducitur ut ueſtes ſuas colligat ſparſim ab expolia toꝛibus per domum proiec tas. ¶ Intuere o anima mea dilectum ieſum ſic nudum ꝛ flagellatum ꝛ propter frigus tremētem quia frigus erat Mirare cum grandi cōpaſſi one crebris ſuſpirijs ꝛ lacri marum imbꝛe: iuuenē elle gantem nobiliſſimum inocē tiſſimum: totum autem fla gellatum ſanguineqꝫ ꝛ liuo ribus reſperſū pānos ſuos undiqꝫ ſparſim proiectos de terra recolligere ꝛ cum qua dam uerecūdia ꝛ ruboꝛe nu dum coram illis ſemper ip ſum deridentibus ſe ueſtire Dumqꝫ ſic ſe reueſtire querit humilimus ieſus accedunt quidam ex illis impijſſimis: ad pillatum dicentes. Domi ne quia ſe regē foꝛe dicebat

ipſum coronemus et more re gio ueſtiamus Et tunc con ſentiente pillato congregaue runt ad eum uniuerſam co hortem in pretorium ubi pre ſes ſedebat et ſenatus ut om nes tali intereſſent ſpectacu lo et ut magis illuderetur in loco patenti et coram multi tudine Et eum uix reueſtitū cruentes ueſtimentis ſuis in duxerunt ueſte ſeu tunica pur purea non noua ſed ueteri et abiecta circondederuntqꝫ deſuper clamidem coccineā .ſ. palium uel mantelum nō conſutuꝫ ſed fibula īfrenatū coccinei coloris qui eſt inter rubeum et purpureum in ob proprium regij nominis qꝫ ipē prout aſſerebant iudei ſi bi indebite uſurpabat unde quia rex dicebatur induunt eum ueſte qua ueteres utebā tur reges et ad cōfuſſionis augmentum non nouam ſed ueterem clamidem accepe runt. O Anima mea quid hīc lacrimas poteris continere. En cernis quia hij nepharij animam dilecti ybu illuſiōibꝫ replere nō ceſſant uides quo qꝫ quaꝫ dignus ſit cōpaſſione quia ſtatim ſoluto dn̄o a colū pna toto cruentato et toto li uido ueſtis imponitur nudo corpori ſic cruentato: O mi ra compaſſio non eniꝫ affuit ſic afflicto: ſic pſoſſo ſic laſſa to qui aliquod leuamen im penderet: heu bone ieſu non affuit tibi medicus: qui ſic ſautio corpori medicamenta preberet qui vnguentuꝫ aut oleum vulneribus ſuperpo neret qui membra ſanctiſſi ma ſanguine delinita laua ret qui aque poculum aride preſtaret ori. Conſiderabat paciētiſſimus agnus ad dex teram ꝛ uidebat ꝛ non erat qui cognoſceret eum. Et cō ſpexit qui ſimul contriſtaret ꝛ non fuit: ꝛ qui eum conſo laretur ꝛ n̄on inuenit: Sed mox ut ſolutus eſt a colump na liuidus ꝛ deformis ꝛ cui non erat ſpecies necꝫ decor: Induitur ueſte purpurea q̄ ſtatim coagulato ſanguini a plicat: Nec mora in ſolio qđ ibi aderat deridendus impo nitur: Afferuntur illico ex ſpinis accentiſſimis ꝛ longis ramuſculi quidam denſas habētes ſpinas uelut clauos cuꝫ mortali cuſpide artificio ſe cōfectos. Statimqꝫ ex hijs ramis ſertum quoddam in forma corone cōficit qđ ſic

ſpinis cōdenſum uenerando
imponitur capiti utq; tenaci
us capiti infigat̄: fuſtibus co
aptatur ꝛ baculis: dehinc in
manibus ipſius arundo que
da; datur pro regali ſceptro.
¶ O lacrime mee uenite et
fluite inceſſanter quia a ſe-
culo non eſt audita tanta de
riſio: Nōne plangendum non
ne ſuſpirandum eſt: nōne li
queſieri debes in horum re
cordatione. O anima mea ō
duc quaſi torrentē lacrimas
quia tanta pro te patitur mit
tis ieſus uide ouem manſue
tiſſimam ſtantem in medio
ꝛ ante ipſum famelicos lu-
pos facere funeſta preludia:
Accedunt ad eum ſinguli fle
ctentes genua ꝛ adorantes
manuq; penſantes arūdineꝫ
pulſant coronam capiti inſi-
denteꝫ ut firmius infigatur
Figuntur ſpine cuti precio-
ſiſſime uſq; ad carnem ꝛ ce
rebrum: penetrantes: Per
foditur ꝛ iaculatur totum
uenerandum caput, totumq;
incipit cruore cōſpergi: Aſp
guntur quoque flaui capilli
fluenti ſanguine ꝛ facies il
la ſereniſſima ſanguine ru-
bricatur: Ita ut non ampli
us facies domini ieſu ſꝫ exco
riati hominis uideret̄: Nec
ſatis hec fuerant eis: Sed in
ſuper cōtumelioſa uerba in
geminantes alapas in facieꝫ
dabant ꝛ quecūq; cōuitiorū
genera inferebant: Quem
tandem cum bene deriſioni
bus ꝛ uerberibus repleue-
runt ſic ſaucium ſic afflictuꝫ
ꝛ uelut ſemunecem pillato p̄
ſentarunt: Uides o anima
mea quot ꝛ q̄ta pro te pertu
lit pius ieſus tuus: O ieſu be
nigniſſime qui ex immenſa
tua caritate tam uiliter trac
tari uoluiſti fac queſo me tā
ti beneficij cognitorem ꝛ ui
ciſſitudinariam ad te carita
tem quam ſolam a me expo
ſcis: ſic imprime uiſceribus
meis ut nichil mihi ſapiat ni
chil delectet nihil applaudat
niſi tu rex meus ꝛ deus meꝰ
ſaluator meus: ꝛ liberator
meus: Jnmitte precor igneꝫ
amoris tui in oſſibus meis
ut quocunq; me uertam ſem
per meum ieſum reperiam
crucifixum.

¶ Meditatio de oſtenſione
domini ieſu facta per pil-
latum: et ſententia mortis

lata per ipſum: Ac etiã quo
modo iudas triginta argen-
teos proiecit in templum.

REgi ſeculorum i-
mortali ⁊ inuiſibi
li ſoli deo dolor et
compaſſio in ſecu
la ſeculorum: Attende o ani
ma mea quia ecce rex tuus
uenit manſuetus totus ſan
guinolentus contuſus ⁊ liui
dus purpura indutus ⁊ coro
na ſpinea coronatus. ¶ Pil
latus autem putãs rabiem
iudeorum ſedaſſe exijt foras
ad iudeos adducens ſecum
ieſum ⁊ dicit eis. Ecce addu
co euꝫ uobis foras ut cogno
ſcatis quia in eo nullam in
uenio cauſam: ſed ſi quam
uos cãm pretenditis ecce pu
nitus eſt aſpicite hominem
qualis apparet: O proterua
iudeoruꝫ nequitia ⁊ inuidia
ꝓteruiſſima quale cor tam
iniquum tam aſperum erga
inimicum ſuum ꝙ conſpecta
de ſuo inimico tau facta uin
dicta ad compaſſionem non
moueretur. Sed perfidi pon
tifices ⁊ miniſtri licet ſic de
formem ſic afflictũ cernerẽt
pium ieſum non propterea
ſatiantur ſed clamant cruci
fige: crucifige eum. Tũc ira
tus pillatus credens ꝙ eorũ
ſedaſſet ſitiꝫ ait. Accipite eũ
uos ⁊ crucifigite: Ego enim
ñ iuenio cauſaꝫ ĩ eo: Sẽs ma
ledicta eſtis ⁊ vultis occider
ĩnocẽtẽ. Rñderũt iudei: Nos
legem habemus et ſecundũ
legem debet mori quia fili
um dei ſe fecit pillatus autẽ
cum audiſſet hunc ſermonẽ
magis timuit timens ne ma
nus immitteret in filium dei
Et iterum yhũ introducens
in pretorium dicit ad eum
Unde es tu. Jeſus uero reſ
ponſum non dedit ei Et pilla
tus ad eũ Michi non loque
ris. neſcis quia poteſtatem
habeo crucifigẽ te ⁊ poteſta
tem habeo dimittere te. reſ
pondit yhs non haberes in
me poteſtatem niſi tibi data
eſſet deſuper propterea qui
me tradidit tibi maius pecca
tum habet et exinde pillatus
magis querebat dimittere
eum Judei autem clamabãt
dicentes ſi hunc dimitis non
es amicus ceſaris Omnis
enim qui ſe regem facit ꝯtra
dicit ceſari pillatus autem
magis timens inimicitiam
ceſaris q̃ dei adduxit yhum
foras et ſedit pro tribunali in

loco qui dicitur licoſtratos
ebraice autem gabatha et di
cit iudeis Ecce rex ueſter Cō
ſiderate ſi tales ſunt ceteri
reges putatis ne quod talis
rex uobis ſubripiet regnū.
Jlli autem clamabant tolle
tolle crucifige eum dicit eis
pillatus Regem ueſtrū cru
cifigam. Reſponderunt pon
tifices non habemus regem
niſi ceſarem Et inſtabant uo
cibus magnis ut crucifigere
tur et inualeſcebant uoces
eorum uidens autem pillat⁹
quod nichil ꝓficeret ſed ma
gis tumultus fieret accepta
aqua lauit manus ſuas corā
populo dicens Jnnocēs ego
ſū a ſanguine iuſti huius uos
uideritis Et reſpondit uni
uerſus populus dicens ſan
guis eius ſuper nos et ſuper
filios noſtros Erat autem
tunc hora diei inter tertiam
et ſextam uolens igitur pilla
tus populo ſatiſfacere dimi
ſit illis baraban et ſedēs ꝓ
tribunali tullit ſententiam
ut yh̄s crucifigeretur. hic
quomodo tacere ualebimus
o anima mea contra hunc
iniquiſſimum pillatum. O
Judex inique et arbitrator
īiuſte ī quo fuit omnis iuſti
tia O ſententia perpera et ini
que lata antiqua cōſuetudi
ne et Juris ordine minime
obſeruatis ymo ꝛ a iudice ſ̄
ſuo ꝛ ī dn̄m ieſum nullam iu
riſdictionem hn̄te. Quomō
eniꝫ nequiſſimus uermis po
terat ſuum iudicem iudicar̄
qui iudicaturus eſt uiuos et
mortuos ꝛ ſeculum ꝑ ignem
Tulliſti o perfide pillate mor
tis ſn̄iam cōtra dn̄m non cō
uictum non confeſſum: per
teſtes non ydoneos cuꝫ eius
notarij forent inimici Jdem
qꝫ teſtes ꝛ accuſatores exiſte
rent. Nec talia etiam contra
eum depoſuere propter que
mortis ueniret ſn̄ia quia et
ſi ſe regem dixit: declarauit
poſtea regnum ſuum nō ter
renum exiſtere ſed celeſte. ꝛ
ſi ſe filium dei dixit quia ex
hoc nō fuerit male locutus:
iudeos cōuicit uerbo pſalmi
ſte dicentis: Ego dixi dīj eſtis
Nō inſuper ipſe dominus ali
quid ꝯfeſſus eſt morte dignū
ſed nec lata quoqꝫ fuit ipſa
ſn̄ia ſecundum morem anti
quum ꝛ iuris ordinem quia
non fuere diſcuſſa omnia:
que ei obiecta ſunt ymo ue
ro omnis impietas omniſqꝫ
crudelitas erga piiſſimum

icſum iactata eſt. Conſueuit enim ultimo dampnādis ſupplitio triū aut plurium dierum preſtari terminus īfra quem ſe deffendere ualeant ſed benigniſſimus ieſus ī ſero captus & tota nocte flagellis: irriſionibus fatigatus in mane ad clamorem populi mortis accepit ſententiam: que mox fuit executioni mādata. Tu etiam o nephandiſſime iudex: hanc ſententiam cōtra conſcientiam protuliſti cum ſcires mitiſſimum ieſum ex inuidia tibi traditū Ēn quoque ore firmaueras ꝓprio nihil in eo morte īueniſſe cōdignum uerum nec tibi tua proteſtatio ꝓfuit: qua te īnocentem dixiſti manus lauans coram populo: cum ꝓteſtationi contrariū feceris ferendo ſententiam ſine qua crucifigi non poterat. Sed lauiſti o peſſime manus exterius intrinſecus conſcientiā minime abluiſti. ¶ Nūc reuertamur ad noſtrum ieſū. Mox enim ut lata fuit ſentētia uiolenter rapitur pius ieſus & a militibus iniquiſſimi ꝑſidis ad partem domus remotam perducitur: Interim ciuitas tota feruet fama ꝑuia indicante negotium. Stabāt deorſum ut arbitror extra ꝑtorium turbe indociles & inceptū vulgus pontificeſque cū ſcribis. Expectabant anxij ut foras adducatur & omnis mora diuturna nimis uidet̃ Intra quoque pretorium non minus extuat tota pillati cūctio & ſatellitum ipſorum turba nequiſſima Ibi parantur cūcta pro dira ſententia exequenda uocantur carpētarij & ligna querunt̃ ex quibus crux ſanctiſſima componat̃. Mittitur alius ad fabrum ut clauos conficiat longiſſimos quibus ſacratiſſime manus & precioſiſſimi pedes domini mei figantur. Conſtruuntur quoque cetera inſtrūa letalia. Queruntur lancee fuſtes & galee parantur equi & uexilla tendunt̃. Dumque talia per miniſtros ſerioſe fiunt interim ſtat agnus innocentiſſimus ſpurcidorum uallatus turba carnificum qui purpura ipſum exuentes proprijs induunt ueſtimentis: Et quia diu cūcta parantur uerba a lapas: ſputa: & omnia que dici poſſunt cōuitia ei inferre non deſinunt: O dulciſſime ieſu quanta dignus es com

paſſione qui non es permiſ
ſus quieſcere ad momẽtum
ſed in continuis afflictionibꝫ
extitiſti Judas autem qui eũ
tradiderat forte tunc ſtans
extra cum turbis ut audiuit
latam eſſe ſentẽtiam uidens
ꝙ dãpnat⁹ eẽt pẽitẽtia duct⁹
perrexit ad templum ubi et
pontifices fuerant congrega
ti forte inientes cõſcilium ut
ad locum ſupplitij tenderẽt
ne quid ſiniſtri poſſet accide
re quo factum ſuum impedi
retur portanſqꝫ ſecum trigin
ta argenteos quos pro prodi
tionis premio acceperat eos
proiecit in templo dicens pec
caui tradens ſanguinem iu
ſtum: At illi dixerunt Quid
ad nos. Tu uideris: Et abi
ens iudas laqueo ſe ſuſpen
dit principes autem ſacerdo
tum acceptis argenteis dixe
runt Non licet eos mittere ĩ
corbonam quia pretium ſan
guinis eſt Conſcilio autem
inito emerunt ex illis agrũ
figuli in ſepulturam peregri
norum propter hoc uocatus
ẽ ager ille acheldemach hoc
eſt ager ſanguinis uſque in
odiernum diem. ¶ O beni
gniſſime domine yħu xp̄e qui
pro me a pillato mortis ſen
tẽtiam accepiſti ut me a mor
te liberares fac q̄ſo me gra
tum tanti benefitij et in extre
mo iuditio cum ueneris iu
dicare uiuos et mortuos nõ
intres ĩ iuditium cum ſeruo
tuo nec memineris iniquita
tum mearum ſed per tuam
miſericordiam cum electis
me iudices ut cum eis poſſi
deam regnum quod ipis pa
ſti ab origine mundi.

¶ Meditatio quomõ dñs ieſus
crucem portãs humeris ad
montẽ caluarie ducitur cru
cifigendus: ⁊ de his que in
uia acciderunt.

Qui vult uenire p⁹
me abneget ſemet
ipſum ⁊ tollat cru
cem ſuam ⁊ ſequa
tur me: Curre ⁊ ꝓpera o aĩa
mea ad uocem hanc nr̄i dul
ciſſimi redemptoris q̄ crucẽ
ꝓprijs ferens humeris te in
uitat: ut ſi optas ſequi ipſum
⁊ tu crucem tuã baiules: O
q̄ dulce q̄ ſuaue cruceꝫ baiu
lare poſt ieſum: Felix qui ue
nit poſt te domine ieſu: quia
qui ſequitur te non ambu-
lat in tenebris: ſed habebit
lumen uite. Tu quidem eis
qui relictis omnibus te ſecũ

tur: dices uenite poſt me et
faciam uos fieri piſcatores
hominum: veni igitur o ani
ma mea ⁊ ſequamur noſtrū
ieſum crucem proprijs hu-
meris portantem. ¶ Atten
de hic pauliſper ⁊ teipſam in
te parūper recolige. Intuer̃
dominum tuum creatorem
tuum redemptorem tuum:
Conſidera labores eius lan
gores atqꝫ tormenta cuiqꝫ ĩ
portabilia: hic conflue tota
mente totaqꝫ meditatione:
Scinde cor tuum fonde la-
crimarum fluuium inceſſan
tem: nec ceſſes a gemitibus
habes enim unde multum
compati debeas dulci ieſu:
uides enim quomodo deſpi-
citur q̄ immaniter q̄ ſeueri
ter: a iudeis perfidis ꝑtracta
tur. Quis tibi non cōpatiat̃
patientiſſime ieſu. Tota nā
qꝫ fuiſti nocte laſſatus duct⁹
⁊ tractus ab orto funib⁹ col
lo ligatis ⁊ manibus pñtat⁹
anne ⁊ ibi alapa ſeuiſſime ꝑ
cuſſus: Poſt hec ĩ domo cay
phe pugnis ⁊ alijs dire afflic
tus conſputus ⁊ irriſus: In
domo dehinc herodis delu
ſus ⁊ fatuus reputatus de-
mumqꝫ in pretorio pillati du
ris uerberibus acriter fuſti

gatus corona ſpinea perfora
tus cōſput⁹ deriſus: ⁊ pene
exanimis derelictus: Et heu
dulcis dñe. Ecce quid tibi ꝓ
ſolamine quid tibi pro tātoꝝ
leuamīe laborum prebetur.
Quid inq̄. Crux equidē ua
ſtiſſima ⁊ oneroſa tuis ſacra
tiſſimis humeris deferenda
imponitur. Nunc uero audi
o anima quid de dilecto ieſu
factum fuerit: poſtq̄ pillat⁹
in eum mortis tullit ſenten
tiam: ubi enim ſacratiſſima
crux fabricata extitit ⁊ cete
ra rite perfecta pro ſentētia
exequenda trahitur dulcis
ieſus de domo pillati ſuis in
dutus ueſtibus funibus pre
cioſiſſimo collo eius iniectis
⁊ manibus dire ligatis: Sta
bat foris rabida canum ob
latrantium turba: Aderant
⁊ pillati millites: truculenti
q̄ carnifices armis rutilātes
⁊ gladios ac fuſtes: necnon
⁊ lanceas tenētes ĩ manib⁹
ipſumqꝫ manſuetiſſimū agnū
circūcirca ſtipantes: Con
fluunt undiqꝫ cateruatim iu
deoꝝ cet⁹ uiri pariter ⁊ muli
eres ac pueri ad tā grāde ſpe
ctaculum. Irruit furenti im
petu denſiſſima turba ⁊ tra
ctū dñm ĩgentib⁹ ullulatib⁹

inſequuntur. Clamitant om
nes ꝛ terrificibus uocib⁹ et
hera rumpūt conuitia inge-
minantes ꝛ obprobria Cer-
tant omnes ut urſi ac leones
atrociſſimi ad ipſum appro
ximare: O qualia ꝛ quāta ut
arbitror ludibria paciebatur
humilimus ieſus ab illis ne
quiſſimis. Credo quidem o
anima mea ꝙ noſter ieſus ef
fectus erat ludibrium puero
ruꝫ. Alius namqꝫ in eius ue
nerandam faciem lutum ꝓ
iciebat. Alius caput aut ter
ga: fuſte tundebat. Alius
aquam ſuper eum deſurſuꝫ
effudebat: Alter uero impe
tebat lapidibus. Sed ſtat pa
tientiſſimus dulcis ieſus et
velut ouis innocens que ad
macellum iugulanda ducit
ut ſurdus pretranſit in om-
nibus. ❡ O progenies uipe
rarum: O iudei nequiſſimi
hiccine eſt honor: hec gloria
hec exaltatio quam uero ex
hibitis prophete: quem tāto
pridie extuliſtis honore frō
des ꝛ ueſtes in terra ſternen
tes cum yeruſalem introiret
O ingratiſſimi ꝛ crudeles q
tantum honoreꝫ in tot igno
minias ꝛ tanta conuertiſtis
obprobria. Sed uide ꝙ non
ſufficit eis ſic eum uerbis in
iurioſis affligere ſed cruceꝫ
uaſtiſſimam ubi cōfigendus
fuerat: humeris ſuis impo-
nunt: O humilis obedientia
mei ieſu: qui uere obediens
ſemper extitit uſqꝫ ad mor-
tem. En cernis quomodo ſic
afflictus dominus meus la
borem non recuſat: nec on⁹
reſpuit portare quod iniungi
tur: O benigne domine o pa
tientiſſime ꝛ ſuauiſſime ieſu
q̄ magna dignus es compaſ
ſione qui totus attritus adeo
ꝙ laſſatus ut uix poſſes ſuſtē
tare te ipſum crucem tam
grauem iuberis collo ſuſci-
pere ꝛ tu obedientiſſimus q̄
uis te impotentem fore co
gnoſceres: onus non euitas
tam grande: ut enim fertur
crux illa ſacratiſſima. xv. pe
des habebat in altum: onus
quidem etiaꝫ robuſto homi
ni graue. Et heu īmanitas iu
deorum: qui cum duo latro
nes ſecum ad locum ſuppli-
tij pergerent ad manus eius
obproprium ſimiliter cruci-
bus affigendi de ipſis non le
gitur ꝙ cruces portarēt ſuas
ſꝫ ſoli ieſu crucē īpoſuer̄ ferē
dā. Quō hic nō clamas o aīa
mea. Uides enim quāta eſt

impietas iudeorum: O gran
de ꝛ admirandum ſpectacu
lum dominus enim meus ꝓ
prijs humeris: ſuum defert
patibuluꝫ: O pie domine: O
Amantiſſime ieſu ludibriuꝫ
perfidis iudeis effectus es.
Rident ꝛ deſpiciunt te ſeuiſ
ſimi canes quia pro uirga re
gni lignum tui defers ſuppli
tij. Quis tibi non compatia
tur dulcis domine: dum re
gem regum conſpicit lignuꝫ
baiulantem ad ſemetipſum
figenduꝫ quod fixurus eras
in frontibus regum in quo
glorificanda erant corda ſan
ctorum. Sic igitur noſter ie
ſus graditur ad locum ſup-
plicij crucem ferens hume
ris. ¶ Sed hic o anima mea
compatere ſapidiſſimo ieſu
quia lento'incedens paſſu ſe
pius pre ponderis magnitu-
dine ꝛ grauedine dimittebat
ad terram: ſed cruciatores
peſſimi nulla ꝓmoti compaſ
ſione ſubleuantes ipſum ꝓ
ficiſci cogebant: O tortores
crudeliſſimi nunꝙ quieſcitis
a cruciatibus ſed continue
dominum meum affligitis.
Heu mihi quia non vnicam
ſed plures ei infertis mortes
Feſtinate oro ipſum affigite
cruci: ne tantum torqueatis
corpus illud iam fere exan
gue. Dum ſic laſſus incede-
ret meus ieſus: ecce ei obuiã
uenit dulciſſima mater eiuſ
comitata a dilecto diſcipulo
Johãne ꝛ cara diſcipula Ma
ria magdalena erantqꝫ cum
eis: mulieres: que ꝛ pro ma
tris compaſſione ꝛ morte et
afflictione dulciſſimi ieſu:
lamentabantur ꝛ flebãt: ipã
namqꝫ glorioſa mater beni
gniſſimi ieſu preſens in loco
fuerat cum eius dilectiſſimꝰ
filius a pilato coraꝫ populo
perductus eſt coronam ſpine
am portans. Cũqꝫ lata fuiſſet
ſententia adiudicationis ad
mortem: uidens tumultum
populi acclamantis ꝛ ſequẽ
tis ieſum: cum duceretur ad
crucem: per aliam breuioreꝫ
uiam preuenit occurrere ti
mens ne accedere poſſet ad
locum ꝛ doloroſum mortis
filij ſui modum conſpicere.
Cumqꝫ in curſiue cõſpexiſſet
filium ꝛ ex qualide faciei ip
ſius oſtẽſionibus cordis ſui
anxietates: oppreſſionemqꝫ
duri oneris fuiſſet ĩtuita ĩ ſĩ
copim reſoluta pre dolore fi
lij in conſpectu eiꝰ ad terraꝫ
decidit: quod cernens ipẽ di

lectus fili⁹: crucem quam de
doloꝛib⁹ matris ſemꝑ geſta
bat ĩ coꝛde uoluit demõſtrarꝫ
Et licet ſuuꝫ potuiſſet occul
tare doloꝛẽ extrinſeco tamẽ
ſigno edere uoluit: ⁊ matri
comitem exiſtere in pena. un
de ibi ſignis doloꝛoſis ⁊ pa
loꝛibus pꝛetenſis in facie q̃ſi
anguſtiatus ſeminecis ſuper
lapidem ibi poſitum quaſi d̃
ficiens reſedit. Tuncq̃ male
fici illi ipſum ducentes ad
moꝛtem angariauerũt ⁊ pꝛe
cio cõduxerunt inuitum coe
gerunt ſimonem quendam:
patreꝫ alexãdꝛi ⁊ ruffi ut cru
ceꝫ poꝛtaret: poſt ipũꝫ ieſuꝫ.
¶ Nunqd hic ſcilebis o ani
ma mea. Nunquid lacꝛimas
poteris continere: ut non de
fitias tota. habes enim. Un
de multum compatiaris di
lecto ieſu ⁊ doloꝛoſe eius ma
tri: O clementiſſime ieſu: O
amantiſſime domine: cur ñ
ibi tunc tp̃ris aderaꝫ: ut cru
cem tibi poꝛtaſſem. Sẽſiſſeꝫ
foꝛtaſſe aliquid doloꝛis: ſi tu
as uidiſſem penas ⁊ cum me
ſtiſſima matre: ⁊ alijs mulie
ribus doluiſſem: O q̃ꝫ felix
fuiſſem: ſi tecum iuxta crucẽ
poſitus occubuiſſem: O q̃ꝫ il
laris ⁊ iocunda moꝛs cuꝫ do

mino ſuo moꝛi. Tu foꝛſitan
nubi ſicut ⁊ latroni ĩdulgen
tiã p̃buiſſes. Nã illa hoꝛa ma
gna uſus fuiſti liberalitate.
Sed audi benigniſſimum do
minum nihil loquẽtem mr̃i
ſue ne eius augeret doloꝛeꝫ.
Ad ceteras ṽo mulieres flen
tes ait. Filie yeruſalem noli
te flere ſuper me ſed ſup uoſ
ip̃as flete ⁊ ſuper filios uр̃os
quoniam ecce ueniẽt dies in
quibus dicẽt Beate ſteriles
⁊ uentres qui non genuerũt
⁊ ubera que non lactauerũt
Tunc incipient dicere mon
tibus Cadite ſuper nos ⁊ col
libus ꝺpite nos: quia ſi in ui
ridi ligno: hoc faciunt in ari
do quid fiet, Sic igitur comi
tatus duobus latronibus du
ctus eſt ad montem caluarie
q̃ paululuꝫ diſtabat ab urbe
ubi fuerat erigenda crux.
¶ En uides o anima mea
quomodo ieſus tuus ad ſup
plitij locũ pro te uenit. Quid
igit̃ non ipũm conaris ſequi
ut ⁊ tu crucẽ tuã baiules p⁹
ipũꝫ. Sed o benigniſſime do
mine ſi uis: ut ueniam poſt
te trahe me poſt te: ut cur-
ram in odorem vnguento-
rum tuorum. Niſi enim pa
ter tuus: et tu traxeris me::

ad teuenire non ualeo. Pre be igitur michi auxilium bone ieſu: quia beatus cuius ē auxilium abſte: Fac michi dulcis ieſu crucem portare i corde. Imprime cordi meo amorem tuum: ut nil queraꝫ nil cogitem: niſi te ſolum ieſum pro me miſero crucifixum.

¶ Meditatio de crucifixione acerba domini ieſu facta in monte caluario ⁊ quomodo ipſius ueſtes a pillati militibus ſunt diuiſe.

AD montem caluarie ductus eſt benedict⁹ ieſus: Felix hic mons: mōs pinguis: mons coagulatus: mons in quo beneplacitum eſt deo crucifigi in eo: Sed quis aſcendet in montem domini: ubi dominus ieſus crucifixus eſt. Et quidem innocens manibus: ⁊ mundo corde. Qui amat dominum ieſum: toto corde: tota anima tota uirtute: hic aſcendet in montem: ⁊ cum dilecto ieſu crucifigetur. Qui carnem ſuam cum concupiſcentijs crucifigit: ille cum domino crucifigitur. Opto tecum crucifigi: o dulciſſime ieſu domine prius tamen michi fore opus ſcio: ut mihi mundus crucifixus ſit: ⁊ ego mūdo. ¶ Sed iam uideamus o anima mea quomodo noſter ieſus crucifixus ſit in monte illo ubi igitur peruenit dulcis ieſus ad montem ubi malefactores pro ſuis ſceleribus puniebantur: immittes illi carnifices ipſum dominum rapientes coram aſtante copioſa hominuꝫ turba ipſum ſuis ueſtimentis exſpoliant. Heu quis non compatiatur ſuauiſſimo domino ieſu. Conſpice queſo ſed non ſine lacrimis dilectum ieſuꝫ iam pluries ab illis ſpurcidiſſimis denudatuꝫ: ⁊ nūc quoq coram toto populo: ueſtibus exutum: ⁊ etiam femoralibus ad maiorem: pudoris cumulum: ⁊ frigori nudus exponitur. Crede equidem ꝙ illa expoliatione carnes ille ſanctiſſime magnuꝫ ſenſere dolorem. Renouate namq ſunt vulnerum fracture cum ueſtis interior pp ter flagellationum ſanguinē corpori pretioſo tenacit̄ inhereret: O ieſu mi delicioſiſſīe

qnale tunc apparuit corpus tuum tam eleganter formatum. heu quam ulcerosum apparui totum cruentatum et liuoribus plenum: O benigne iesu quanta fuit tue paſſionis ignominia. Nam nudus in cruce poſitus es: quod niſi uillibus et abiectis perſonis fieri conſueuit: O mater ieſu amariſſima quantus tibi affuit dolor: cum hec tuis cerneres oculis. Sed ſuper omnia triſtabatur meſtiſſima mater quia dilectum filium ſic ignominioſe conſpicit denudatum: Unde ut dicitur Acceſſit pia mater et filio ſuo approximans uello ſui capitis eum cinxit: atque uellauit: O quanta putas tunc fuere lamenta gemitus et lacrime: que pia mater ſup filio emittebat. Non potuit ſe tenere: quin filium amplexaretur et ſtringeret: licet filius ſuus nil ei loqueretur: ne eius uerba maioris ipſi fuiſſent cauſa doloris: Sed parua mora licuit meſte matri filio adherere. Nam immittes appitores ipſum de manibus matris eripuit: Et extenſa ibi ſuper terram ſacratiſſima cruce: corpus eius precioſiſſimum ſuper ea ſuppinum repoſuere. Morque quidam ex eis clauum unum ibi paratum aſſumūt longum groſſum et obtuſum ac cuſpide detroncatum: et preſentantes uenerandum mitiſſimi agni brachium ad tamque palmam ligno iungentes clauo illo ſuperpoſito et ingenti malco: ictum prebētes perforatam dexteram ligno affixerunt: heu res horrida dictu horrorem nō modicum ingerens audienti: heu quam acerba ut arbitror fixura illa extitit dulcis domine: et qualem imprimens dolorem. Diſgregata ſunt inuicem oſſa omnia et diſſoluta neruorum compago: heu quid dicam. ut clauus ille acerbū vulnus īfixit dextera illa delicioſa ſic ſancta ſtatim ſanguinem aceruum euomuit cruorque denſus effluens dexteram ipſam et lignum cui inherebat penitus madefecit Sane in illius crucis ſanctiſſime tranſuerſali ligno. duo fuerant facta foramina tantum ab inuicem diſtantia quantum manus precioſiſſime: dulciſſimi ieſu: vna diſtabat ab altera: ut facilius poſſent claui infigi ligno: Altera igi

tur manu confixa: mox ſan
guis ꝛ humores cūcti ad ma
num ſauciam decurrunt. vn
de factum eſt ut attracti ſūt
nerui adeo: ut manus altera
ad ſuum foramen attingere
nequaꝗ̄ poſſet: Igitur liga
ta manu cum tenaci corda:
uiolenter traxerunt imanes
tortores: manum ipſam ſini
ſtram ut ſimili modo confi-
gerent quam ꝛ ſimili perfo
dientes uulnere ligno tenaci
ter inherere fecerunt crede
quidem nec dubites o anima
mea ꝙ tanto intenſior exti
tit dolor iſte ſecondus q̄to
prior nundum remiſſus fue
rat unde dolor dolori addit᷒
ipum dominuꝫ i ſicopim fac
tum et uelut exanimem ani
mā pene exalare coegit tunc
diſtenta ſunt omnia pretioſiſ
ſima corporis oſſa et nerui
protracti ita ut numerari poſ
ſent utpote que fuerant ſola
liuida pelle contecta ſangui
ne penitus exhauſto Tunc
illud uerificatū extitit quod
de eo pſalmiſta predixit fode
runt manus meas et pedes
meos dinumerauerūt omnia
oſſa mea heu res terrifica af
fatu horrida o anima mea ui
dere agnum immaculatum
tuum yħum crucifixum tuū
regem condempnatum mor
te Ecce homo mittis et inno
cens inuolutus in ſanguine
Intuere queſo fixis ī illa uul
nera oculis et interna pieta
te conſidera illud corpus ſu
per horrida cruce grauiter
laceratum attēde et uide ſi ē
dolor ſimilis ſicut dolor eius
Et licet non ignores quid bo
ni illa tibi conferat paſſio ta
men ſi qua ſunt in te pietatis
ſi q̄ ꝯpaſſiōis ſigna: caritatis
pietatis uiſcera affecta ꝯpatē
ꝛ emitte lacrimas et clamās
dic uulnera et perfodi cor me
um dulciſſime yħu ut in hijs
tuis uulneribus cōquieſcat
imprime firmiter cordi meo
dulciſſimos clauos illos con
fige clauis ipis carnes meas

Sed nunc ultra progre
diamur confixis igitur mani
bus arripiunt ſacratos ipiuſ
domini pedes et pedem alte
rum alteri ſuperponētes cla
uo longiſſimo ligno cōnexe-
re. Extimo quidem ꝙ cum
ex oſſium magnitudine: ac
duritie neruorumꝗ̄ dēſa cō
gerie clauus ille non facile
pedes fodere potuiſſet neceſ
ſe fuit ut alio acuto ferro:

48

pedes foderentur: uel ſi ipſo clauo foramen infixum exti tit uiolentes malei ictibus: dolorem indicibilem prece-dentibus adiecit doloribus: ⁊ Heu michi: heu michi ⁊ ite rum: heu pie ieſu dulcis ieſu care ieſu quomodo te exten ſum in cruce uideo. Ita ia ces coangustatus undiq;: ut te mouere non ualeas: niſi dūtaxat in capite: In hora ⁊ enim: ⁊ in tempore illo fle bili: ſpacioſa terre latitudo: tibi defecit ut non haberes: ubi caput reclinares feſſuz: O bone ieſu q̄ acerrimos do-lores tolleras ⁊ ultra q̄ dici uel excogitari poſſit affligeris: uideo te domīe mi nudo corpore uēto ⁊ frigori expoſi tum: ſed. ueſtitum amore et calore inflamatum: a planta pedis uſq; ad uerticem a le ua in dexteram interius et exterius cruciatum: heu mi chi ubi iaces mitiſſime ieſu Ubi cubas. Ubi reſidet cor-pus illud uenerandum: q̄ō angeli in celi tanto uenerantur honore. heu q̄ acerbus eſt hic lectus tuus pie domi ne q̄ horridus ſtratus: q̄ aſperum ſedille q̄ durum: pre tioſiſſimi corporis reclinatorium: Quomodo nunc iaces confixus cruci. Eet no te ſpatulis laceratis ſuper duro patibulo reſidentez: ſic afflic tum: ſic deformez: ſic deſpec tum quaſi exanguem ⁊ ſpiri tum emittentem: O miſerā da compaſſio ⁊ magno fletu deploranda domini mei affli ctio: ſic acerrima. Quid feci ſti dulciſſime domine: ut ſic acerbe tractari d̄beas. Quid mali geſſerunt membra illa ſanctiſſima: ut tanta debe-ant immanitate torqueri. Equidem tu nil peccaſti nil feciſti niſi q̄ nimis amaſti ſo la ad hoc te compulit caritas ego domine ille fui pro quo tanta ſuſtines Et heu me in feliciſſimum quia omni ple nus ingratitudine non atten do ad penas tuas Miſerere mei miſericordiſſime domīe quia ut deberē tibi minime compatior nec dolores tuos ſentio quos in tuo pretioſiſſimo corpore luis pro me heu michi quia non tāto compri mor dolore ut tui amore d̄fi tiam o bone yhu: Sicut tu ꝑ mei amore mortuus es: Sed ignoſce queſo clemētiſ ſime domine quia cor adeſt ferreum:. Et niſi ipſum

mollifices tibi compati neſ cit aut certe non poteſt: Aut cur non inuehor in meipſum miſerum quippe et omni in felicitate miſerimum quia pro te dolorem modicum cō pati nequeo qui tanta pro me in comoda ſuſtinuiſti. Ego dormio in molli ſtrato et tu iaces ſuper horrido crucis li gno nudus et frigoris tempo re dum alij ad prunas ſedent Ego ſi forte caput doleaꝫ te nero ſuperpono ceruicali et tu benigne domine caput tu um ſanctiſſimuꝫ totum tene bratum totum cruentatum ſuper accutiſſimarum ſpina rum corona reſpoſitum tēes ſed audi anima mea quomo do affligere non deſinunt pi um yħum: Offerunt enim ſi bi uinum mirratum et ama rum cum felle mixtum ſed ſi tiens pius yħs cum guſtaſſet noluit bibere Quid uero pn tas agebat pius yħs dum eū ſic crucifigerent. Credo ſa neqꝫ ex intenſo dolore ſuſpi ria ab alto trahebat pectore et gemitus et uoces īterdum querulas efferebat cogebat ut arbitror uehemens angu ſtia ſudores per totum cor pus effluere: O dulciſſime domine non erat qui ſudorē detergeret Non aproximare poterat pia mater Nec erat qui ſubſidium preberet ali quod uel ſolamen Dumqꝫ ſic torqueretur agnus manſue tiſſimus iam confixus cruci cruce adhuc in terra iacente primum uerbum protulit orans pro ſuis crucifixoribꝫ et dicens pater ignoſce illis quia neſciunt quid fatiunt hoc primum uerbum ē quod in cruce protulit dominus yħs Attende o anima mea uerba dulciſſimi yħu Attēde patientiam mitis agni In tā tis enim preſſuris non q̄relle aut excuſationis aut maledic tionis uerbum aduerſus ca nes illos profert: Sed nouiſ ſime uerbum benedictionis quale a ſeculo non eſt auditū ſuper inimicos ſuos effudit Quid hoc uiro manſuetius quid benignius o anima mea uidiſti. uides q̄tam tranqlī tatem ſeruauit pietatis non ſuam attendit iniuriam non penam reputat non ſentit cō tumellias ſed ipſis potius: a quibus patitur ipſe compati tur a quibus uulneratur ip ſe medetur uitam procurat a quibus occiditur: O cum

q̄ta mentis dulcedine cum
q̄ta ſpiritus deuotione: In
qua caritatis plenitudīe cla
mabat: Pater ignoſce illis:
Sic clama pro me: o dulcis
domine ⁊ comenda me patri
tuo dicens: Pater ignoſce il
li. ¶ Sed ſequamur: quid
de benedicto ieſu in cruce
confixo factum fuerit. Erigi
tur ergo illa crux ſāctiſſima
⁊ in ſtipite ligneo fixo confi
gitur: A dextris autem et a
ſiniſtris: alie due cruces duo
bus latronibus: ſuper ipſis
ligatis: eriguntur: Cogita o
anima mea hic cum grandi
compaſſione ⁊ commotione
uiſcerum q̄tum tunc dolorē
ſenſerit dulciſſimus noſter
ieſus in crucis eleuatione.
Ex corporis namq; pondero
ſitate pedum ac manuuꝫ uul
nera lacerata ſunt ⁊ dilata-
ta atq; ex magnis illis ſciſſu
ris ⁊ fontibus ſaluatoris co
pioſi undiq; riui ſanguinis
profluxerunt: Erat autem
crux ſanctiſſima ex lignis tri
bus fabricata: Stipex nam
q; ſiue truncus in terra de
foſſus cui crux erat infixa
ex ligno cedri erat. Palus au
tem: ſiue lignum erectum
de cipreſſo fuerat quodquidē
ut creditur longitudinem qn
decim pedum habebat Trāſ
uerſale auteꝫ lignum de pal
ma. ¶ Hec igitur crux ſanc
tiſſima ſolum habebat tria
brachia: In ſummo enim li
gni erecti erat lignum tranſ
uerſale ad ſimilitudinem lit
tere Thau loco autem quar
ti brachij pillatus deſuper ta
bulam poſuit: que de oliua
erat ⁊ hoc eſt quartum li-
gnum: Erat autem tabula
ipſa unius pedis ⁊ dimidij ī
qua ſcripſerat pillatus titu
lum litteris ebraicis grecis
⁊ latinis ieſus Nazarenus
rex iudeorum: Ex quattuor
igitur lignorum generibus:
crux fuerat fabricata ex ce
dro cipreſſo palma ⁊ oliua:
Significat autem cedrus al
titudinem contemplationis
Cipreſſus famam bone opi
nionis palma fructum iuſti
tie: Oliua uero lenitatem mi
ſericordie. Cum ergo legiſ-
ſent iudei hunc titulum dixe
runt pillato noli ſcribere rex
iudeorum ſed quia dixit rex
ſum iudeorum Quibus reſ
pondit pillatus: Quod ſcrip
ſi: ſcripſi: Millites auteꝫ pil
lati cum crucifixiſſent ieſuꝫ
acceperunt ueſtimenta eius

et fecerunt quatuor partes
unicuiq; milliti partem et tu
nica; habebat autem ipſe be
nedictus yħs duas ueſtes ue
ſtem .ſ. ſuperiorem et tuni
cam inferiorem De ueſte er
go ſuperiori quatuor fecerūt
partes de tunica uero quia
comode ſcindi non poterat
ſortes miſerunt quis eorum
acciperet eam utiliter enim
et comode ſcindi non poterat
quia erat inconſutilis et ſine
ſutura et reticulato ope fac
ta qualibus indumentis pau
peres in paleſtina uti conſue
uerant Ideoq; ne ſcinderet
uni eorum integram perue
nire maluerunt Erat autem
ut dicitur ad modum cirote
carum ſeu birretorꝝ et quorꝝ
dam alioru; opere facta dex
trali quam proprijs mani-
bus fabricauerat beata uir
go : Ipſa quoq; tunica yħu
creſcente paulati; creſcebat
Et erat deſuper contexta per
totum quia ut dicitur ad exē
plum per totum de pāno alio
erat appoſitum ad eam forti
ficandam unde ſecundū cri
ſoſtomum hoc dicens euāge
liſta occulte ueſtis uilitate; ī
ſinuat In paleſtina enim eſt
quoddam genus ueſtium ꝑ

pter pauperes ex multis pan
nis contextum quaſi unus pā
nus ſuper alium hanc igitur
tunicam nō diuiſerūt ut ſcrip
tura Impleretur dicens di
uiſerunt ſibi ueſtimēta mea
et ſuper ueſtem meam miſe
runt ſortem ¶ Nunc uertēs
ſermonem ad te o yħu dulciſ
ſime crucifixe quem ſic ī cru
ce conſpitio patulis brachijs
⁊ apertis ulnis aſtantem :
me peccatorem queſo ad te
reuertentem non renuas: ſ;
ſuſcipe me ad pedes ſacratiſ
ſime crucis: Ia; enim te cer
no in cruce: manibus expan
ſis: extenſum quaſi paratu;
me recipere ad amoroſum
amplexum tuum inter bra
chia tua uiuere uolo: ⁊ mori
cupio ibi ſecurus decantabo
Exaltabo te domine quoniā
ſuſcepiſti me: Da michi pie
ieſu: ut cum apoſtolo dicere
ualeam: chriſto confixus ſu;
cruci: Confige clauis timo-
ris tui carnes meas: Prebe
michi: ut totus totaliter car
ne ⁊ ſpiritu tranſfigar ⁊ cru
cis tecum affligar patibulo:
nichilq; ſentiam niſi ieſum
meum ⁊ hunc crucifixum:
Et clamabo toto cōde. Quis
michi det: ut pro te moriar

deus meus. Mirari te non
ſufficio: bone ieſu ſaluator
meus ꝛ liberatoꝛ meus qui
ut cirografum illud deleres
manibus ꝛ pedibus concla
uatis: ligno ſalutifere crucis
affigi uoluiſti: clauis inuic-
tiſſime caritatis delens per
hoc cirografum decreti: quod
erat contrarium nobis: ꝛ ip
ſum tuliſti de medio affigẽs
illud cruci: O q̃ libenter cru
cem aſcendiſti pie ieſu: quã
toque amore omnia pro
me ſuſtinuiſti: O cum quãta
paciencia obediſti: Quãtum
q̃ pater in tui obedientia ob
lectatus eſt: O anima mea
quãtas ibi uoces: ac triſtes
vululatus ꝛ gemit⁹ ab ami-
cis ſuis ꝛ precipue a matre
ſua meſtiſſima audiuiſſes:
cum ſic crudeliter extendi
tur clauatur ꝛ foditur: ꝛ to
to corpore diſſipatur: O ſtu
por ꝛ pietatis abiſſus: O ca
ritatis incendium: O mira
circha me: tue pietatis: di
gnatio: O inextimabilis dile
ctio caritatis: Confige timo
re tuo carnes meas: ut pre-
ceptis tuis firmiter inhe-
rens ſemper tibi confixus
ſim cruci.

¶ Meditatio de deriſionibus
factis per iudeos domino ie
ſu: cum in cruce leuatus eſ
ſet ꝛ latrone ipſum blaſfe
mante: ꝛ de ſecundo uerbo
quod in cruce: ieſus ipſe
protulit.

IAm erectum ẽ ſa
lutifere crucis ue
xillum: Jam ſtat
agnus innocentiſ
ſimus in cruce ſuſpenſus pe
dibus et manibus conclaua
tus ipſo quoq; benigniſſimo
yh̄u ſic crucifixo eriguntur
et due alie cruces una a dex
tris ipſius altera a ſiniſtris ĩ
quibus et duo affiguntur la
trones poſuit autem pillatuſ
ſuper crucem tabulam litte
ris ebraicis grecis ꝛ latinis
conſcriptam: talem continẽ
tem titulum. Y. N. R. J.
Quem titulum ubi iudei ꝑ
legerunt inuidi dixerunt pil
lato: Noli ſcribere rex iudeo
rum ſed quia dixit rex ſum
iudeoꝝ: Quib⁹ pillat⁹ rn̄dit
Quod ſcripſi: ſcripſi: Tunc
milites q̄ eũ crucifixerant
ſũptis ueſtimẽtis ei⁹: ueſtẽ in
quatuoꝛ diuiſer̄ ꝑtes ꝛ ſingu
lã ꝑtẽ q̄ſq; accepit ſup tunica

uero que inconſutilis erat de
ſuper contexta per totum ſor
tem miſerunt quis corũ eam
acciperet nolentes eam ſcin
dere ut impleretur ſcriptura
dicens: Diuiſerunt ſibi ueſti
menta mea et ſuper ueſtem
meam miſerunt ſortem Sta
bat autem populus expectãs
et deridebant eum principeſ
cum eis dicentes: Alios ſal
uos fecit ſeipſum ſaluum fa-
ciat ſi hic eſt xp̃us dei ellectus
Illudebant autem ei et milli
tes accedentes et acetum of
ferentes illi dicentes: Si tu
es rex iudeorum ſaluum te
fac pretereunteſq̃ blaſſema
bant eum mouentes capita
ſua et dicentes uah q̃ deſtru
is templum dei et in triduo
illõ rehedificas ſalua temet
ipſum: Si filius dei es deſ
cende de cruce ipſorum quo
q̃ latronũ qui crucifixi erant
cum eo alter blaſſemabat eũ
dicens Si tu es xp̃us ſalua te
metipſum et nos Reſpondenſ
autem alter increpauit eum
dicens Neq̃ tu times deum
qui in eadem dampnatione
es: Et nos quidem iuſte nã
digna factis recipimus hic ue
ro nihil mali geſſit: Et dice
bat ad yhum Domine in mẽ
te me habe: dum ueneris in
regnum tuum. Et dixit illi ie
ſus: Amen dico tibi hodie
mecum eris in paradiſo.

¶ Nunc penſemus hic pau
liſper o anima mea anteq̃ ul
tra progrediamur: Rumine
mus omnia hec ⁊ ſepi⁹ men
te reuoluamus In his diu-
tius inmoremur ⁊ hijs ſapi
diſſimis paſcamur epulis:
Reddi ad te o mens mea q̃
ſic uagaris dirige te: ⁊ totũ
te conuerte ad dillectum ie
ſum tuum in cruce penden
tem: Uenite lacrime mee et
faciem meam obruite ueſtro
imbre: Uenite ad pedes dul
ciſſimi ieſu in cruce confixi
Et ſicut de pedibus eius ſa
cratiſſimis ⁊ manibus ſan
guinis fluuius ad terram de
fluit: ſic fluant de oculis me
is lacrime ⁊ cum ſanguine
vulnerum domini mei com
miſceant. Uenite o gemi-
tus crebri ⁊ dolẽtia ſuſpiria
a cordis profundo prodeũtia
O cor meum ſaxeum ⁊ duri
us adamante ſcindere: ⁊ to
tum liquefias: Ecce ⁊ enim
in cruce ſic acerbe confixus
pendet dulciſſimus ieſus:
Nudus iacet dilectus noſter
in patibulo ſicut exiuit d̃ ute

ro uirginis: Quomodo non
madeſcit tota: lacrimis: fa
cies mea: dum faciem illam
intueor i.ſu mei. Conſpice
ipſam: triformi colore depic
tam. Ibi candor uirginee
carnis ibi nigredo: quia liui
da tonſionibus flagellorum
ibi rubor cruoris effuſi: O
clementiſſime ieſu q̃ multa
occurrunt compaſſione di-
gna: Quãta te pati conuitia
uideo dulcis ieſu: Non ſuf-
ficit hijs iudeis impijs tanta
in te exercuiſſe ludibria qui
bus tota nocte: ⁊ uſq; ad ho
ram: qua te pacientiſſimum
cruci affixere animam tuã;
repleuerunt: ymo ⁊ omni pu
dore reiecto ſcelerati princi
pes ſacerdotum cum ſcribis
⁊ ſenioribus iudeorum de
ciuitate exeuntes ad locum
crucifixionis: tibi agno man
ſuetiſſimo inſultare non eru
beſcunt dicentes: uah: qui d̃
ſtruis templum dei: ⁊ alia
q̃ plurima conuitia cumulã
tes ⁊ impetu ducti furibun-
do ad tantam proruperunt
inſaniam: ut in feſtiuitate
dierum ſanctorum non eru
beſcentes populũ ↄtra oẽm
conſuetudinem exierunt ad
locum ſupplitij morientis iu
ſti: Inſuper et inſania miſe
randa repleti in dilectũ yhũ
morientem contumelias im
tuunt et obprobria exclamã
tes magnis uocibus contra
pium ihum per totum corp⁹
ſanguine madefactum
¶ Sed attendamus et intuea
mur o anima mea benigniſ
ſimi yhu largitatem immen
ſam: Ecce quid inquit et ſe
cundum uerbum quod pro
tulit in cruce leuatus: Ecce
peradiſum promittit latroni
dicens hodie mecum eris in
peradiſo: O bone yhu quam
largifluam caritatem huic
latroni demõſtraſti: Dulcis
yhu licet tota uita tua fuerit
noſtre redemptionis meritũ
in tue tamen mortis acerbo
ſupplitio facta eſt ellectorũ
copioſa redemptio: O felix la
tro ſuper quem diuina boni
tas mira liberalitate ſic effu
ſa eſt: O quam affluenter re
pleta extitit muſto inebrian
tis amoris dulciſſimi yhu: O
q̃ excellentes tibi infuſe fu
ere uirtutes: Credidiſti dei fi
lium quem uidebas ut homi
nem infirmum cõtumelioſa
morte finire O grãdis fides
ab illo ſperaſti ſalutem quẽ i
corpe ꝓprio omni cernebas

ỽtute priuatū: O q̄to carita
tis ardore dilexiſti crucifi
xum ieſum quem tibi paradi
ſum pollicentem audiſti.
Quicquid habuiſti: o latro
uenerande ipſi ieſu immola
ſti in ſacrificium ꝑfecti amo
ris: manibus enim ꝛ pedib⁹
crucifixus non niſi de corde
ꝛ lingua eidem ſeruire potui
ſti: Unde ꝛ merito ſaluator
tibi promitti: ꝙ hodie ſecum
eris in ꝑadiſo: Attende o ani
ma mea q̄ ſingularia priui
legia gratie in hoc latrone
fulſerunt ſolus enim inter
membra chriſti paſſus ē cru
cis ſupplitium quia crucifi
xum aſſociauit: Solus cum
glorioſa uirgine ieſuꝫ moriē
tem fleuit ut deum: Ipſe
quoqꝫ in cruce pendens inno
centiam ieſu publice predi-
cauit increpans ſotium ſce
leſtum: ꝛ malignos pricipes
iudeorum poſt tam duras cō
tumelias illatas ſaluatori:
non ſaciatos de eius ſuppli
tijs aſpera increpatione con
fundens: Unde benignus ie
ſus ſingulariter dixit: hodie
mecum eris in ꝑadiſo: Per
hoc inſinuans ꝙ ipſum tunc
rex crucifixus: ſic collatera
lem militem ſecum ſtrenue
compugnantem ad regnum
celeſte producere voluit.

¶ Obſecro igitur te beni-
gniſſime ieſu: ut ſicut hic la
tro potentiſſimus tecum in
cruce mortuus tecum ſotius
aduenit ad regnum tuum.
Sic michi tribuas peccatori
impio uero latroni ut tibi ꝑ
fecte cōmoriar. Et de his q̄
erga te cōmiſi perfecte dole
am ſicut ipſe: ut tua benigna
miſericordia eidem latroni
in fruitione tu: uiſionis bea
te ſocius in ꝑadiſo cōiungar
Et ut facilius aſſequi poſſim
dulcis domine: tui amoris
ignem in me accende: hoc
enim feruentiſſimo amore
tuo ardens hic latro ſanctiſ
ſimus auſus eſt dicere: Me
mento mei domine cum ue
neris in regnum tuum prop
ter quod quia dillexit multū
dimiſiſti ei peccata multa: O
benigne ieſu nōne grandis ti
bi ineſſe debuerat dolor: cū
de toto tuorum diſcipulorūꝫ
cetu: totqꝫ tuis ſermonibus
ꝛ exemplis ac miraculis cō
uerſorum: non unus inueni
retur: qui in te perfecte cre-
deret: ut tibi in cruce pendē
ti compaſſionem impenderet
tuaqꝫ tam acerba tormenta

defleret. Qui ymo hoc ſolo
latrone te in cruce confiten
te omnes dillecti hincinde
diſperſi : ſolum te in cruce
morientem liquerunt ſolo io
hãne dumtaxat excepto: qui
⁊ iuxta latus tuum doloroſe
deplorans deitatem tuam :
plena fide non credidit: ubi
eras tu o lazare de nobilibꝰ
yeruſalem timebas forſitan
ne tibi uitam reddere poſſet
pro eius amore expoſitam:
qui eam tibi reddiderat na
ture conditione ſublatam.
Ubi ⁊ uos eratis o ceteri qui
ab eo tot corporalia ⁊ ſpiri
tualia beneficia recepiſtis.
¶ Defleamꝰ ergo o anima
mea ieſum noſtrum ſic ſolũ
in cruce relictum : Nõ enim
eſt inuentus : qui redderet
deo gloriam dignam morien
ti nec ſibi compateretur niſi
hic alienigena latro: Uoca
igiť me : o dulcis ieſu ⁊ tra
he me ad crucem tuam : ut
tibi comes exiſtam cum la
trone: ⁊ te cum ipſo confite
ar: ⁊ crebro lacrimarum pro
fluuio: tibi ſic morienti com
patiar: Et ſcelera mea deplo
rare non ceſſans dicam do
mine memento mei cum ue
neris ĩ regno tuo : Et tu mit
tiſſime domine qui latronē,
non ſpreuiſti mecꝫ ſuſcipias
⁊ tua benigna miſericordia
in regno tuo me colloces cũ
latrone.

¶ Meditatio de planctu glorio
ſe uirginis marie iuxta cru
cem cum Maria Magdale
na: ⁊ Johanne euangeliſta
cum dominus ieſus in cruce
leuatus eſſet ipſius quocꝫ do
mini ieſu flebili ꝯpaſſione ad
matrē ⁊ de tertio uerbo qđ
in cruce protulit.

Vidimus ⁊ mira-
ti ſumus o anima
mea dilectum ie-
ſum: in cruce pẽ
dentem: ⁊ impios iudeos cõ
tra eum multiformis conui
tijs ⁊ deriſionibus inſultan
tes: latronemqꝫ ipſum confi
tentem deum: miſericordiſſi
mum ieſum celorum ſibi re
gnum promittentem.
¶ Nunc oculos circha cru
cem giremus ⁊ uenerãdum.
cetum deplorantium pium
yeſum deuote intueamur:
ipſis que iungamur : et

⁊ ſecum dilectum ieſum de
fleamus: Stabat iuxta cru-
cem ieſu mater eius ⁊ ſoror
matris eius Maria cleophe
⁊ Maria magdalena ⁊ diſci
pulus Johannes quem dili
gebat ieſus. Que mens ita
arida ſine lacrimis ⁊ ſuſpi
rijs reminiſci poterit ineffa
bilium dolorum acerbarūq;
anguſtiarum glorioſe uirgi
nis: O uirgo ſanctiſſima pre
be michi lacrimarum proflu
uium: ⁊ trahe me tecum ad
crucem dilecti ieſu: ut tecū
amariſſime fleam. Ediſſere
michi immenſos dolores tu
os: O uirgo beatiſſima ut ex
eorum narratōne ego quoq;
ad gemitus prouocer: ⁊ cre
bros ſingultus: Cerno te o
dulciſſima domina iuxta cru
cem dillectiſſimi filij tui ⁊ do
mini mei ſtantem gemebun
dam ⁊ inenarrabili dolore
confectam: Quomodo ergo
miſer ego: ſine compaſſione
tranſibo dum te ſic plorantē
aſpicio: ⁊ agnum innocentiſ
ſimum intueor pendentem
in altum expanſis manibus
⁊ crucis ligno confixis. Ma
nat undiq; ſanguis ex corpo
re illo ſanctiſſimo: Facies
generoſa tota madeſcit ſan
guine qui deſcendit ex capi
te corona ſpinea perforato:
Frons illa anguſtiſſima pri
us immenſo rutilans fulgo
re: modo ex foraminib⁹ ⁊ pū
cturis plena: undiq; cruoris
emittit ſtillantes guttas:
Stant ſparſi hincinde pre
cioſi crines incompti ⁊ ſine
ullo ordine in globos reduc
ti ⁊ dēſitudine ſanguinis co
agulati: Stat inferius iuxta
crucem mater eius dulciſſi-
ma quaſi exanimis ⁊ morti
ferum geſtans colorem faci
em ferens totam lacrimis ir
rigatam: dolentes efferens
gemitus: ⁊ de profundo cor
dis alta trahēs ſuſpiria: Eri
git ſurſum oculos ut aſpitiat
dilectum filium ſic pendētē
Cernit ſereniſſimam eius fa
ciem: totam ſanguine exun-
dantem: uidet ⁊ ſanguinis
aceruos de ſacratis manib⁹
⁊ pedibus inceſſanter efflue
re uelut pluuiam ex domorū
tegulis decurrentem: Et co
ram ſe terram inferius aſpi
cit totam ſanguine rubrica
tam: heu que lingua fa-
ri: quis calamus ſcribe-
re: que ue mens poterit

47

cogitare amaritudines dolo
rum uiſceribus matris inflic
tas. Equidem dolores ſui in
amore fundati fuerāt: unde
et rationes amorem intendē
tes intendebant pariter et do
lorem: Tanto plus dolebas
o dulciſſima domina quāto
plus dilligebas quia ipſum
noueras filium dei ex te na
turaliter genitum: Ita dole
bas uehementer aſpiciens fi
lium dei ſic horribiliter trac
tari uilificari et occidi ī aſſūp
ta natura: et de tuis concep-
ta uiſceribus: dolebas: uehe
menter o domina glorioſa aſ
piciens: quod dillectus filius tu
us omnes dolores in ſe por
tabat: et ſicut benigniſſimus
filius tuus omnium redēptor
fuerat: Ita tu omnium geni
trix: mediatrix: recōciliatrix
excuſatrix: et aduocata omni
um peccatorum: tantum a
ſancto ſpiritu recepiſti imiſ
ſum dolorem quantum ſufficie
bat ad mundi ingratitudinē
excuſandam: quia ſic dura
morte de mundi fabrica ſu
um expellebat auctorem.

¶ Dic michi o domina mea
dulciſſima uoces lamentabi
les quas efferebas: oculos
ſurſum eleuans ad penden
tem ieſum: Sane ut extimis
non poterat ex dolore plene
uerba proferre: ſed quas po
terat ſbmiſſe querulas emit
tebat uoces: Nunc filiū allo
quens nunc ad prē3 lugubrē
dirigens ſermonem. hec uel
ſimilia ad filium proferebat
uerba: Fili dulciſſime quo
modo te uideo ignominioſe
tractari. heu mihi miſere quod
acerbis et grauibus penis ō
ficere te cōſpitio: Mors tua
non michi penam affert: ſed
angunt me tormenta que pa
ti te cerno: Attamen et dura
eſt michi mors tua quam p
pinquam fore uideo: Aſperū
michi quippe eſt ut a te ſe
parer fili dulciſſime: Quis
enim michi ſolatium ampli
us dare poterit. Quis michi
conſilium prebebit aut ſub
ſidium. Uita decetero tediū
mihi erit cu3 a te dimiſſa fue
ro: Suſcipe igitur fili dulciſ
ſime matrem tuam ut tecu3
moriar in cruce: Dehinc uir
go glorioſiſſima: ſurſum ad
celu3 erigens oculos crebra
efferens ſuſpiria deum pa-
trem ſic alloquebatur: O
deus omnipotens nunquid

ego ſola mater et tu non es huius dolorati et tui unigeniti pater eternus. cū igitur me ſolam fieri pmittis. ubi queſo eſt amor tuus quem ī mōte exp̄ſiſti dicēs: hic ē filius me⁹ dilectus ⁊cetera nunquid quia a iudeis reiectus a diſcipulo traditus ab apoſtolis relictus et quia ſpinis coronatus quia fatie cōſput⁹ quia toto corpore flagellat⁹ et quia nunc diris cordis et corpis doloribꝰ crutiat⁹ iō tuus deſinit eſſe filius. ecce q̄a nulla ad ipm̄ compaſſione moueris: Nunquid ego ſola infelix debeo flere filiū quē non ſolum poſſedi dilectū. Cur michi matri ſocietatem frangis: qua me tibi per ſpiritum ſanctum in matrimonium ſuſcepiſti in unius generatione dilecti. An quia deus es ideo bonus non es. An q̄a oīpotēs es īſēſibil' es An quia tu ubiq₃ preſens es non intueris obprobria ⁊ dura cordis iacula atq₃ anguſtioſa cordis vulnera que perſona dilecti filij mei ſuſtinet in aſſumpta natura. Noli ſic īmiſericors eē pater quia pater es miſericordiarum ⁊ deus totius conſolationis. Solare pauliſper dolentem matrem ipſamq₃ aſſotia ſolitariam atq₃ meſtiſſimam quā vſq₃ nunc in obſequijs filij tui fidelem probaſti ancillam ⁊ ſuper quam tue dilectionis viſcera effudiſti: hec ⁊ quāplura ſimilia proferens uerba meſtiſſima mater ſurſū ſepius leuabat manus ſi dilectiſſimum poſſet contingere filium: Sed pre crucis altitudine non ualens attingere ingenti doloris anguſtia: ad terram cadere cogebatur O bone ieſu miſerere meſtiſſime matri tue. Quid putas o anima mea tunc agebat pius ieſus: cum ſic meſtam: ⁊ lugubrem cernebat matrē. Quāto exiſtimas compaſſionis feriebatur tello: quando materna contuebatur uiſcera: omni ſue compaſſionis amaritudine plena: necnon ⁊ ipſam faciem pallidam et quaſi ſine morte mortuam: ſuiq₃ ſacratiſſimi ſanguinis manibus ac ueſtibus ac facie cruentam gemitibus anxiam: uocem raucam lacrimis profluam: caſuum ictibus ex uoluntate ipſum tan

gendi: coliſam : omniqꝫ con
ſolationis ſocietate priuatã.
O benigniſſime ieſu : uere
magnam ⁊ nouam amaritu
dinis crucem ex tue matris
conſoꝛtio tali pro nobis pec
catoribus aſſumpſiſti.

¶ Meditare o anima mea:
ſed non ſine lacrimis uene
randam illam cunctionem:
lugubꝛem meſtam: ⁊ ineffa
bilibus refectam doloꝛibus
Gloꝛioſiſſimam uidelicꝫ ge
nitricem: dilectum diſcipu-
lum iohannem caramqꝫ di
ſcipulam Mariam Magda-
lenam omnes iuxta crucem:
acerbum facientes lamentũ
⁊ dulciſſimum ieſum ſupra
in cruce confixum coruꝫ ge
mitus lacꝛimas: ⁊ amaꝛa ſuſ
piria intuentem : Ipſuꝫ quo
qꝫ ieſum ex compaſſione ma
terna lacrimas effundenteꝫ
ſecum: heu que mens torpi
da que tota non reſoluatur
gemitu : ⁊ fluuium non ef-
fluat lacrimarum : Conſide
rans ⁊ deuote intuens hunc
agnum manſuetiſſimum in
cruce confixum ⁊ ſanguine
⁊ lacrimis. totum aſperſuꝫ.
Fluebant ex illis limpidiſſi
mis oculis: creberꝛime lacꝛi
me: ⁊ ex fronte ſereniſſima
gutte ſanguinis decurꝛebãt
quas coꝛona ſpinea : que to
tum caput confoderat exi-
re cogebat: ſicqꝫ lacrime ſan
guini admixte ſacratiſſimaꝫ
irꝛigantes faciem ſupꝛa ma
trem inferius reſidentem
decurꝛebant . Quid igitur
mirum: ſi totum maternum
celebrum defluebat in lacri
mas quando ⁊ totum : filij
corpus fluere ſanguine : et
oculos eius in lacrimis qua
ſi fontes effluere ſuo doloꝛo
ſo contuebatur aſpectu .

¶ Quis etiam dicere : valeat
quãtis confodiebãtur dolori
bus quãtiſqꝫ ſuſpirijs ange
bantur : dilectus diſcipulus
Johannes ⁊ Maria Magda
lena : qui ab ipſo bono ie-
ſu tot ſigna dilectionis ac-
ceperant. Credendum ſane
quod hij duo dilecti totali-
ter reſoluebantur in lacri-
mas ⁊ mentis eorum precoꝛ
dia : intenſo ſcindebantur
dolore aſpicientes : dilec-
tum: tam doloroſo flere plo
ratu : totumque lacera-
tum et ſanguine cruentatũ

in duro ſui corporis cruciatu
heu quis referat lamenta ⁊
querula uerba: Magdalene
erga dominum ieſum dilec-
tum. Arbitror quidem ꝙ co
pioſis reſperſa lacrimis ⁊ ſin
gultibꝰ plena hetera clamo
ribus rumpebat dicens: O
care magiſter: O ſingulariſ
ſime domine mi: O unice mi
benefactor iam amplius ſi
ne te uiuere neſciam: heu
me miſeram quia cerno ꝙ a
me ſeparaberis dulciſſime ma
giſter: heu ꝗ̃: is te uideo pe
nis affligi: horrorem michi
ingerunt que pati te uideo
magiſter optime: Aſpicio ca
put tuum quod unguento p-
unxi modo fractum perfoſſū
⁊ vulneribus plenum: Cer
no manus ⁊ pedes quos la
crimis rigaui nunc ſanguīe
cruentatos plura alia effere
bat uoce querula ⁊ flebili di
lecta diſcipula: Nec modico
etiam dolore compreſſus fue
rat carus diſcipulus Johan
nes plorabant inſimul: oēs
indicibili merore compti: ue
re o dulciſſime domine hij ꝙ
te feruentiſſime dilligerent
demonſtrabant quia te uſ-
que ad mortem ymo quouſ
ꝗ fuiſti ſepultus non lique

runt ſed continuo: ſecus cru
cem ſtantes: cum lacrimis
ſingultibus ſuſpirijſꝗ inten
ſis omnia cernebant que di
lecto inferebantur magiſtro
Audiebant uoces illas terri
ficas iudeoruꝫ conuitia quo
ꝗ improperantiuꝫ: hecꝗ do
lorem cumulabant dolori cū
dominum ſuum non ſolum
tormentis ⁊ penis in corpo
re: ſed etiam obprobrijs con
ſpicerent cruciari. ¶ Nūc
ad meipſum me conuertens
quid dicam: o benigniſſime
ieſu: heu me infelicem quia
conſidero ⁊ cogito matrem
tuam ⁊ caros diſcipulos: te
iuxta crucem plangentes: et
ſecum non defleo ut deberē;
O dulciſſime ieſu: cur non
ibi merui preſens eſſe ad cru
cem tuaꝫ. Forſitan plus plo
raſſem: cum caram genitri
cem ⁊ diſcipulam flentes cō
ſpexiſſem: Sed ⁊ ſi ibi non
o benigniſſime domine pote
ro ⁊ modo ſi preſtiteris ⁊ te
in cruce aſpicere pendenteꝫ:
O pie domine da capiti meo
aquam ⁊ oculis meis fonteꝫ
lacrimarum: quia aliunde
haurire aquas non potero
niſi de fontibus tuis ſalua
toris mei: Caligēt oculi mei

a fletu meo: Exite: exite lacri
me ⁊ irrigate pedes domini:
Cur erubeſco ipiꝰ lacrimas
effundere: pro compaſſione
chriſti mei. Ipſe enim pro
me continuo fleuit: toto uite
ſue decurſu: Continuum ha
buit ſpiritualem fletum con
tritionis offenſionum mea
rum: Fleuit quoqꝫ non ſoluꝫ
fletu mentali: ſed ⁊ corpora
libus oculis fleuit puulus in
preſepio ⁊ in matris gremio
ſepe martirio uagitus dedit
O benigniſſime ieſu qualibꝰ
agitabatur affectibus mens
illa uirginea: cum te deum
puulum ſui ueteri filium in
brachijs ſuis flentem cerne
bat. Puto equidem qꝫ ipſa
copioſiſſimis lacrimis tuis
fletibus ungebat: Bone ie
ſu quid feciſti quid docuiſti
⁊ dixiſti beati qui lugent.
Non igitur teipſuꝫ huiuſmo
di beatitudinis benedictõne
priuaſti: Et non ſolum in ui
ta habundauit in te fletus ut
in reſurrectione lazari: ⁊ in
aſpectu ciuitatis inſipide ſꝫ
qꝫ maxime in patibulo cru-
cis habunde fleuiſti quod ⁊
apoſtolus paulus teſtatus ẽ
dicens: Cum clamore uali-
do ⁊ lacrimis teipſum offe-
rens expiraſti: Si igitur tot
lacrimas pro me fudiſti o ie
ſu mitiſſime: nõne ego igra
tiſſimus cenſebor ſi tecum
non lugeam tibi taliter affli
cto compatiens: Trahe me
o bone ieſu ad crucem tuaꝫ:
ut tecum ⁊ cum dulciſſima
genitrice tua cariſqꝫ diſcipu
lis lacrimas inceſſanter fun
dam. ¶ At nunc proſequa
mur dolores uirginis glorio
ſe: Plãgit filius dilectus ex
compaſſione materna plan
git mater ⁊ diſcipuli. Et beni
gniſſimus filius ut dolorem
matris aliqualiter mittiga-
ret ſubmiſſa uoce: paucula
hec edidit matri uerba: Mu
lier deſine flere: ⁊ meſta eſſe
nec mea morte triſteris: Nã
ecce hic dilectus diſcipulus
meus Johannes filius tuus
erit Deinde dicit diſcipulo.
Et hec mater tua erit: hoc
quoqꝫ tertium uerbum exti
tit quod in cruce protulit pi
us ieſus: O qualis doloris
gladius fuit uerbum iſtud
glorioſe uirgini: Ipſa igitur
uix ualens: uerba formare
ſuſpiciens in benignum fili
uꝫ tota lacrimis madefacta
tremula uoce dicebat: heu
que ſunt hec que audio fili

dulciſſime. Modica ſunt uer
ba ſed acerba quidez ꝛ cor
dis mei uiſcera penetrantia
Heu me miſeram qualecom
mertium qualis commutatō
iam ecce datuz michi audio
diſcipulum pro magiſtro ſer
uum pro dn̄o mortalem pro
ĩmortali creturam pro crea-
tore filium zebedei pro uni
genito filio dei: Sz aliqual'r
cōſolata poſt multos gemit⁹
ꝛ querula uerba tandem dil
lectum diſcipuluz aſſumpſit
in filium. Ipſeq; diſcipulus
eam acceptauit in matrem:
O ſancte ꝛ deuote diſcipule
q̄ dulciter a dn̄o ieſu fuiſti
dillectus tam in ceteris q̄ in
recomendatione materna:
Equidem non mediocriter
ampliatione uirtutum di'-
tatus fuiſti huius ſacratiſſi-
me matris uirtutibus ꝛ ex
ceſſiuis meritis eiuſq; cordia
libus affectibus inſertus ex
hac unigeniti filij ſui recom̄
datione precipue. ¶ Te igi-
tur oro dilectorum dilectiſſi
me ꝛ uere dilecte iohannes:
ut me peccatorem in poſſeſſi
onem ſacratiſſimi beneficij
materni amoris protectionis
ꝛ lauacri ꝛ ſuarum ſacrarū
uirtutum optati ꝑticipij con

tinuis apud ipa; patrocinijs
introducas ut uel modicum
poſſit pūgi iſēſibilitas cōdis
mei dolorata memoria mor
tis ieſu: ut ſicut pyiſſima ma
ter tua ipius filij ſui morien
tis aſſiſtens: tota cordis iter
nis uiſceribus reſoluta fuit
ſic ꝛ mihi peccatori impetra
ab hac miſericordiſſima ma
tre nr̄a ut aridum cor meuz
ſimili ſecum liquefactōne to
tum in cōpaſſionis lacrimas
reſoluat: Teq; oro o uirgo
clementiſſima collige ſangui
nis lauacrum tui filij quo tā
q̄ forti laſſiuio poſſis meas
abluere maculas collige tue
facici pallores ſuorū vulneꝝ
dolores ſue lamentationis
cordialis dolores inextimabi
leſq; anxietates compatere
dulciſſima mater michi mi
ſero: Nam amor inſatiabilis
boni yhu qui omni modo ſē
per operatus eſt meam ſalu
tem meis iam cōpatiens lap
ſibus apud ſuam propriam
iuſtitiam efficacem te michi
cōſtituiſti aduocatam: Quic
quid enim uolueris ab eo im
petrare poteris Sed hoc unū
a te poſtulo pia mater ut ꝑ
me impetres a dulci ieſu ut
totus in eius filij tui amo-

rem ardeam: ut ſecum com-
moriar ſecum crucifigar ubi
cunq; me uertam dulcem ie
ſum crucifixum reperiam q̃
cunq; conſpexero eiꝰ plagas
intuear ⁊ continuo meo cor
di impreſſas defferam: ipſo
rũq; vulnerum ſanguine ſic
inebrier: ut ceterorum obli-
tus nil aliud cupiam niſi dul
cem ieſum: ⁊ hunc crucifixũ
Cumq; ſic computatum hũc
ro ipſum teneam cum tenue
ro non perdam ſed continuo
in eo eiuſq; precioſis vulne
ribus conquieſcam.

Meditatio de obſcuratione
ſolis circha horam nonam:
⁊ de quarto uerbo quod pro
tulit in cruce dñs ieſus.

PEndet in cruce:
lux mundi que il
luminat omnem
hominem uenien
tem in hunc mundum: Pen
det agnus innocentiſſimus:
qui fecit ſolem in poteſtatẽ
diei: Et ſol ipſe prefulgens
dum ſic acriter: ſuum pati
cernit auctorem prebere de
ſinit terris ſplendorem ſuũ;
A ſexta ⁊ enim hora in qua
dominus ieſus leuatus eſt ĩ
cruce obſcuratus eſt ſol uſ
q; in horam nonam: ⁊ tene-
bre facte ſunt ſuper uniuer
ſam terram.

Uides: o anima mea:
quomodo et celeſtia corpora
d̃ morte domini ieſu triſtata
fuere Ipſe uero dulciſſimus
yheſus paululum ante horã
nonam laſſatus penitus et af
flictus clauorum uulneribꝫ
importabilem ſibi ĩfigẽtibus
dolorem ex multitudine ſan
guinis qui penetotus per uul
nera effluxerat pretioſa prop
ter ſudores quos ex ãguſtia
magna perpeſſus fuerat et
ſubſecutum frigus rigidus
et totus attritus caput erec
tum tenere non ualens om
niq; ſe diuino ſuffragio pror
ſus priuatum conſpitiens eri
gens ſurſum oculos ad celũ
uoce magna clamauit dicens
hely hely lamazabatani q̃
interp̃tatur deus meus deus
meus ut quid dereliquiſti me
Clamabat dulciſſimus ieſus
ſuſpenſus in ſanctiſſima cru
ce: Pater ſancte deus meus
reſpice in me quia me dere
liquiſti in tanto mentis ſuſpi
rio ⁊ merore: Quid me ſic

acerbe affligi ita ut defitiam
nec unde respirare heãm per
miſiſti . O pater mirifice qd
me ĩ tanto angore dereliqſti
qui non derelinquis clamã
tes ad te ꝛ qui nõ derelinqs
preſumentes de te. Crede q
dem o anima mea ꝙ ex mul
timodis afflictionibus et coa
ceruatis tonſionibus et preſ
ſuris que ſine requie noſter
yħs perpeſſus fuerat magnã
patiebatur exterius amaritu
dinem ſed longe plus crutia
batur ĩterius propter noſtrã
ingratitudinem O bone yħu
tu tãta pro me pateris gran
des ſunt pene quibus affice
ris acerbi ſunt claui quibus
confoderis : Et cum tantus
ſit dolor exterior interius ta
men plantus eſt grauior dũ
meam cernis ingratitudinẽ
Sed quid dicã pretioſiſſime
yħu dum te in tanta poſitus
anguſtia cerno ad patrẽ cla
mantem cur me dereliquiſti
Nunquid erga meipſum ĩſur
gam . Nunquid non inuehã
contra memetipſũ q ſi quan
do me aduerſis quibuſ cũꝙ
et tribulationibus oppreſſũ
ſentiam ad modicum patien
ter ferre non ualeo a te ſi qui
dem me arbitrans derelictũ

O ſuauiſſime yħu forma pa
tientie ſpeculum humili-
tatis : Si tu unigenitus e
terni patris filius in tantis
poſitus afflictionibus relict⁹
fuiſti a deo ego miſer Vnicu
lus quid querar ſi uidear de
relictus cum tamen ſciam ꝙ
mecum es ĩ tribulatione eri
pies me et glorificabis me ꝛ
qui iuſta es hijs qui tribula
to ſunt corde. Scio igitur qd
fatiam cum me aduerſis ob
ſeſſum perſenſero confugiã
ad crucem domini mei yħu :
Fugiam quippe ad pedes ſa
cratiſſime crucis ubi clamã
tem audiam yħuz meũ deus
meus deus meus ut quid de
reliquiſti me : Sic igitur
faties: O anima mea cum te
torpore uel tedio uel accidia
uel alia quauis moleſtia affi
ci ſenſis noli propterea diffi
dere aut deſſiſtere a ſtudio ſpi
rituali ſed propera ad crucẽ
dillecti yħu : Sede ad pedes
dulciſſimi yħu: Leua oculos
ſurſum reſpice ꝛ dum clamã
tez audieris dillectum yħum
clama et tu ad ipſum dicens :
Trahe me p⁹ te o dulcis yħu
curram in odorem unguen
torum tuorum Non cõcidas
aĩo nec triſtior ꝗ̃ opportuẽit

fies:ſed iuuantis requiras
manuꝫ ꝛ clamans dic Auer
tiſti faciem tuam a me ꝛ fac
tus ſum conturbatus:Sꝫ tu
o bone ieſu qui non derelin
quis ſperantes in te : cum
defecerit uirtus mea ne de
relinquas me:Si ſic pulſanſ
inſtiteris non exibis:uacua
ſed facta promptioꝛ ꝛ alacri
or dices:uiam mandatoꝛuꝫ
tuoꝝ cucurri cum dilataſti
coꝛ meum. ❡ Tu igitur o
bone ieſu in anguſtia tribu
lationis poſitus qui clamas
ad patrem:Deus deus meus
ut quid dereliquiſti me :da
michi in omni tribulatione
mea ꝛ anguſtia ad te clama
re nec me patiaris uelut de
relictum a tua miſericordia
reprobari : ſed exaudias de
celo uocem meam : ꝛ facias
cum tribulatione prouentuꝫ
ut ſentiens me tua miſera-
tione ſaluatum :cantare poſ
ſim gloꝛiam ꝛ laudem tuam
dicens: Uoce mea ad domi
num clamaui: uoce mea ad
dominum deprecatus ſum ꝛ
intendit michi.

❡ Meditatio de quinto : ꝛ ſex
to uerbo quod protulit in
cruce dominus ieſus vꝫ.
Sitio ꝛ conſumatum eſt.

Audiſti : o anima
mea dillectum ie
ſuꝫ in tanta angu
ſtia poſituꝫ in cru
ce clamantem ad patrem :
Deus deus meus ut quid de
reliquiſti me: Poſt ipſa uero
uerba cum magno mentis
angoꝛe prolata : ſermonem
ad iudeos uertit dicens :Si
tio: Aderant autem ibi gen
tiles milites.ſ.pillati qui lin
guam hebraycam perfecte
non nouerant: unde ut au-
dierunt ipſum ieſum clamā
tem: hely :hely putauerunt
ꝙ heliam in ſuum auxilium
inuocaret: Et dicebant ad i
uicem : heliam uocat iſte :
Mox uero:ut dulcis ieſus di
xit :Sitio: vnus ex miniſtris
currens accepit ſpongiam
ipſamq; in uaſculo quoddaꝫ
quod ibi aderat: aceto plenū
cum felle immergens circū
poſuit eam cuidam calamo
ſurſumq; leuabat: ut potum
tam acerbum preberet : ſua
uiſſimo ieſu: Fuerunt enim
qui dicerent crucifixos ci-
tius moꝛi: ſi acetum cu ꝫ felle

biberent Ideoqȝ milites ace tum poſuerunt ut citius a cu ſtodie liberari poſſent ſi ci tius moreretur: Qui autem ibi aderant eum prohibere uolebant dicentes: Sine uidē amus ſi ueniat helias libe- rāt cuȝ: Ipſe uero miniſter dicebat ad illos: Sinite me facere talem enim ei prebeo potum ꝙ os eius torquebit nec impedienus quominus uideamus an ueniat helias quem uocat Cum autem gu ſtaſſet yħs acetum eius deli catiſſimo ori porrectum ad didit et ſextum uerbum. ſ. Conſumatum eſt: Conſuma te. s. erant omnes ſcripture que de ipō locute fuerant

¶ Sed ſiſte hic paulıſper o anima mea nunquid enim modica eſt adhibenda com paſſio dilecto yħu. nunquid poteris continere lacrimas quominus gemens et ſuſpi rans loquaris ad dilectum yħum dicens: O amantiſſi domine: O preciofiſſime do mine yħu ꝙ̄ magna dignus es compaſſione qui uſqȝ ad uite tue ultimum omnia ſu ſtinuiſti incomoda et in tuis tam multiformibus pſſuris nullum refrigerium recepi ſti: O impietas nepharia: O crudelitas deteſtanda perfidē gentis iudaice: Denegatur enim poculum aque frigide domino meo morienti qui po tens eſt dare aquam uiuam quam qui biberit non ſitiet in eternum: heu dolor heu compaſſio miſeranda: Alijs ſceleſtis quibus cūqȝ ultimo deputatis ſupplitio potus ne dum aque ſed nec uini dene gatur: Et ut arbitror hijs qui cuȝ yħu pendebant latronibꝰ minime ōnegatū extitit ſȝ dilec to yħu ſic afflicto ſic fatigato aqua modica ꝓhibetur ymo illius loco acetum cum felle amariſſimo ꝓpinatur utinā ibi fuiſſem benigiſſime dn̄e ut potum tibi potuiſſem dare cum lacrimis in menſura: o mater yħu amariſſima: O dilecta diſcipula o care di- ſcipule iohannes qui ad pe des ſtatis ſacratiſſime cru ucis qui omnes fluuium effunditis lacrimaruȝ iuuate dulciſſimum yħum Cur non datis potum dulciſſimo yħu. Aruit enim tamqȝ teſta uirtꝰ eius et lingua ſua adheſit fau cibus ſuis: O q̄ntus dolor uo

bis ut arbitror inerat eu; ſic ſitientem audiebatis dillec tu; nec ei ſuccurrere potera tis: Credas ſane q dillectus iſte yhs uehementem patie batur ſitim nedum ſpiritua lem ſed et corporalem: Cum enim dillectiſſimus iſte yhs doloribus cordis anxius tot inpiorum flagellis et obpro brijs laborioſiſq; uigilijs p̄te rite noctis fatigatus exiſte ret necnon et diſcurſibus i- piorumq; ictibus et tractib9 īpulſus quibus fuerat ad lo cum ſupplitij crucis cōtume lioſe deductus necnon tanto fluxu humorum lacrimarū et ſanguinis in ſupplitio cru cis doloroſe portato non eni; mirum ſi deſicatus fuit tam corde quam omnibus mem bris: Et quomodo hoc o dn̄e yhu. tantam ſitim ſuſtines. nonne tu es qui clamabas ſi quis ſitit ueniat ad me et bi bat. Tu alios ſitientes ſatias et tu ipſe ſiti ardeſcis nonne tu es ille o bone ieſu qui ſa- maritane dixiſti te habere aquam uiuam quam qui bi berit non ſitiet in eternum; ſed fiet ei fons aque ſalien- tis in uitam eternam. Ego autem ueniam ad te dulciſſi me ieſu: ut inebrier ab uber tate domus tue ⁊ torrente voluptatis tue potabis me: Ad te fugiam ſuauiſſime ie ſu qui ſitis meam ſalutem li berationem: Na; ſitit anima mea ad deum fontem uiuu;: Sedebo ad pedes ſanctiſſi- me cruris tue et gemitibus ac lacrimis potum ſumam Clamabo ad te deum meu;: ſaluatorem meum protecto- rem meum: et dicam: Sitio ſitio benigniſſime ieſu: Siti uit in te anima mea q̄ multi pliciter tibi ⁊ caro mea: O dulciſſime crucifixe immit te extremum digiti tui ī uno ex precioſis vulneribus tu- is et in delicatiſſimo ſangui ne intinge mittaſq; in os me um uerius in cor meum: ut refrigeret aridam mentem meam quia in tui dilectione aruit cor meum: O me feli- cem ſi ad modicum liceret ſuggere minimam tui pre- cioſi ſanguinis guttam quē pro me ad terram cerno de fluere: Qui enim bibit tuu; ſanguinem in te manet: et tu in illo.

¶ S; attēde o aīa mea qd ait

benedictus ybs Sitio inquit Sitim quippe in corpore pa tiebatur non modicam cum enim naturaliter omnes mo rientes ſitiant non eſt mirū ſi pius ybs tot anguſtijs attri tus ſitim ſuſtinebat arden tem eo maxime quia ſangui nis effuſio ſitim cauſare ſo let unde cum de illo tot cor pore delicatiſſimo ſanguinis effluxerit copia non eſt mirū ſi faucesille ſanctiſſime per grandi cruciabantur ſiti ſed plus ſpiritualiter ſitit beni gniſſimus ybs q̄ corporaliter Audi dulce uerbum et totū inextimabili caritate prolatū ſitio inquid non doleo Et qd ſitis o domine. Non uinum de uite aut aquā de flumine ſed ſitis tua ſalus mea cibus tuus redemptio mea Tu fidē meam ſitis ſalutem meam gaudium meum plus te ur get anime q̄ tui corporis cru ciatus Sic ſitias tu o anima mea et deſidera ſicut deſide rat ceruus ad fontes aquarū Jllum deſidera illum ſitias qui ſitiuit te Non te tedeat in temperies aeris moleſtia car nis et cordis pugna cū uitijs uarietas fortune et incertitu do temporis expectatio et ti mor mortis cur te retardat uita mortalis et non te puo cat uita uitalis beatitudo fō talis ſocietas et letitia ſpiri tualis. ¶ O benigne ybu ī prima ſitim uehementem tui amoris: mihi ut ſitiat anima mea te deū fontem uiuum: Magna eſt multitudo dulce dinis tue domine. Satia me o bone ieſu aqua tua viua: Tu enim ſolus es qui hanc ſitim ſedare poteris quonia apud te eſt fons uite: Pota me o dulcis ieſu uino cōpūc tionis: Fac me queſo uinum deuotionis cum murra mor tificationis: ac felle peniten tialis compunctionis tibi di gne offerre: Et da mihi acer bitatem calicis tui non hor rere: ſed gaudio amplecti: ⁊ bibere ad ſalute ut pro amo re tuo anime mee ſitienti: amara dulcia: acerba ſuaue tia: inſipida: ſapida: uideantur.

¶ Meditatio de expiratione do mini ieſu circha horam no nam: ⁊ de ſignis que in mor te ipſius uiſa ſunt ⁊ quomo do crura latronibus frac ta ſunt ⁊ latus ipſius domi

ni ieſu lancea perforatum
eſt.

PEſtq̃ agnus man
ſuetiſſimus dilec
tus yħs dixit Con
ſumatum eſt dum
hora dici nona eſſet ſigna et
inditia propinque eius mor
tis cepit pretendere licet et
enim continuo fatiem terreã
et liuidam habuerit ex innu
meris afflictionibus quas ſi
ne requie paſſus erat Jta ut
ſi quis ſanctiſſimam illam
fatiem fuiſſet intuitus homi
nis mortui iudicaſſet:
Nunc tamen propinquior fi
ens morti: nouam fecit in fa
cie mutationem: Cepit nãq
facies illa ꝓciosiſſima nouo
ꝛ horribili pallore ſuffundi
Fauces ille ſanctiſſime plus
ſolito affligi: Et quaſi cum
continue dum in cruce pepẽ
dit oculos ex grauedine ad
terram defixos tenuerit nũc
tamen plus ſolito grauatos
oſtendens uix eos mouere
poterat: ſed intus fixos in
capite retinebat: Tunc ſubi
to de celo affuit multitudo:
ĩnumera angelorum de ce-
lo ueniens: Jlla enim ſcõrũ
ſpirituũ agmina crucem ſãc
tiſſimã ſepiuerũt: ut egredi
enti glorioſiſſime aĩme ſui
dñi intereſſent: Credendum
nãq ꝙ omnipotẽs pater uni
genito eius filio in exequijs
honorem debitum: exhibere
uoluit: ꝛ ut angelorum exer
citus eius adeſſet morti quẽ
omnis celorum: ordo uene-
ratur ꝛ adorat ꝛ cui flectit
omne genu celeſtium: terre-
ſtrium: ꝛ infernorum: Cum
enim legatur q̃ ſepe: ad fune
ra: ꝛ ad ſepulturas quorũli
bet ſanctorum ueniſſe ange
los: ꝛ ad eorum exequias ob
ſequia ꝓſtitiſſe: ꝛ ſi ut pie cre
ditur morieñti ipſius dñi ieſu
gẽitrici celoꝝ militia cũ ſuis
agminibus obuiã uẽit et eã
ingenti lumine circumfulſit
et ſi naſcenti dulciſſimo yħu
affuit Multitudo celeſtis ex
ercit⁹ credendum eſt merito
ꝙ ipſi morienti affuit omnis
angelicus chorus. Nunquid
putas o anima mea ꝙ angeli
ca illa turba ſine merore et
compaſſione eſſe potuerit
cum dominum ſuum in tan
tis poſitum anguſtijs cerne
rent. Si inſenſibilia corpo
ra ut terra et lapides uellum
templi et ſimilia meſtitiam

de morte domini demonſtrā
bant ſi ſol ei compatiens lu
men non dabat quomodo pu
tabimus angelicos ſpiritus
de morte ſui domini indicibi
li compaſſione non fuiſſe per
motos. Igitur inſtante hora
qua anima illa glorioſiſſima
de corpore fuerat egreſſura
piiſſimus ieſus ex angeloruꝫ
pñtia confortatus caput qđ
demiſſum ex debilitate tene
bat ſurſuꝫ erigens ⁊ oculos
attollens ad patreꝫ uoce ma
gna ⁊ altiſona ad inſtar ſa
ni ⁊ robuſti hominis clama
uit dicens. Pater in manus
tuas comēdo ſpiritum meuꝫ
hiis dictis caput deorſum ī
clinans ⁊ oculos claudens
emiſit ſpirituꝫ: Tunc illa ſāc
tiſſima Angelorum agmina
illam glorioſiſſimam animā
aſſumentes ſue unitam diui
nitati ad infernorum profun
da cum hymnis ⁊ laudibus:
⁊ cantibus detullerunt: ut
expectantes innumerabiles
populos: qui ligati ī tenebris
tenebantur: a diaboli dñio
libaret put clarꝰ exp̄mēmꝰ
īferꝰ. ¶ Nūc audi autēꝫ q̄
ſecuta fuerint: poſt emiſſuꝫ
dñi ſpiritū: ſtatiꝫ ⁊ ei ipā hora
q̄ nr̄ dilectꝰ ihs ſpiritū tradi
dit uellū qđ erāt ī tēplo ſciſſū
ē mediū a ſūmo uſqꝫ deorſuꝫ
⁊ t̄remotꝰ factꝰ ē magnꝰ pe
treqꝫ ſciſſe ſunt: ⁊ monumēta
aperta ſunt ⁊ multa corpora
ſanctorum qui dormierant
ſurrexerunt qui exeuntes de
monumentis poſt reſurrec-
tionem eius uenerunt ī ſanc
tam ciuitatem ⁊ apparuerūt
multis. ¶ Tunc uidens cē
turio q ad crucifigēdū uenerāt
pñs: cū ſtāret ex adūſo q̄ ſic
clamās ɔtra morientiū oīuꝫ cō
ſuetudiēꝫ expiāſſꝫ glificaūt
deū dicēs ūe h hō iuſtꝰ erāt b
nardꝰ ſr̄ cantic̄ ſmōe xxviij.
niger erāt ihs: ſꝫ formoſꝰ: ni
ger r̄putatōe hēodiſ formoſꝰ
ɔfeſſiōe latrōiſ ⁊ cēturiōiſ ſiō
qm̄ formoſꝰ adūterāt q excla
mauit ūe h hō filiꝰ dī erāt: ſꝫ ī
q̊ adūtēdū. ſi. n. attēdēt q̄ ap
pebat qūo formoſꝰ qūo dī fi
liꝰ qd niſi ī dfōme ⁊ nigꝝ ocul
īſpectātiū occuēbat cū expāſ
ī cruce māibꝰ mediꝰ duoꝝ ne
q̄ riſū malignātibꝰ darꝫ ſletū
fidelibꝰ. ⁊ ſolꝰ erāt riſui q ſolꝰ
potrat eē t̄rori ſolꝰ hōri dbue
rat. uñ igr̄ adūtit pulchritudi
nē crucifixi ⁊ q̄ hic ſit filiꝰ dī
q cū iniqs r̄eputatꝰ ē. rñdere
ad id aliqd nr̄uꝫ nec fas ē nec
opꝰ ē: nec euāgeliſte hoc dili
gētia p̄tiuit ſic eni hēs uidēs
āt cēturio q ex adūſo ſtabat

ꝙ ſic clamãs expirasſ; ait: ỽe
h hõ filiꝰ dĩ eãt: igr̃ ad uocez
cr̃didit ex uoce agnouit filiũ
dĩ ⁊ ñ ex facie eãt ei fortaſſis
ex ouibꝰ eius d̃ qbꝰ ait oues
mee uocẽ meã audiũt ⁊ cogno
ſco meaſ ⁊ cognõſcũt me mee
auditꝰ ĩuẽit ꝙ ñ uiſꝰ oculũ ſpe
tieſ fefellit auri ỽitaſſe ĩfũdit
oculꝰ ꝓnũtiabat ĩfirmũ ocu
lꝰ fedũ oculꝰ miſeꝝ oculꝰ mõ
te r̃ piſſia ↄdẽpnatũ auri dĩ fi
liꝰ auri formoſꝰ ſ; ñ iudoꝝ q
erãt ĩcircũciſi auribꝰ mẽito pe
trꝰ abſcidit auriculã ſui ut
uiã facẽt ỽitati ⁊ ỽitas libar;
eũ .i. libeꝝ facẽt eãt ille c̃tu
rio ĩcircũciſꝰ ſ; ñ aure q ad
vnã expirãtis uocem ſb tot ĩ
firmitat̃ ĩditijs dñ; maieſtat̃
agnouit ĩõꝙ ñ d̃ſpexit ꝙ uidit
q̃ cr̃didit ꝙ ñ uidit ñ ãt cr̃di
dit ex eo ꝙ uidit ſ; ex eo ꝑcl̃
dubio ꝙ audiuit q̃ fidẽſ ex au
ditu dignũ qppe fuerãt ꝑ ſr̃io
res oculoꝝ feneſtras ỽitatẽ ĩ
trar̃ ad aĩa; ſ; h o aĩa mea ſ
uar̃ ĩ poſteꝝ cũ uidẽbimꝰ fatie
ad fatiẽ ſil̃r̃ q cũ eo erãt cu
ſtudiẽteſ ib; uiſo t̃remotu ⁊
his q̃ fiebãt timuerũt ualdẽ di
cẽtes ỽe filiꝰ dĩ eãt iſte oĩs ãt
t̃ba coꝝ q ſimĩ ad ſpectaculũ
iſtõ uẽerãt ⁊ uidẽteſ q̃ fiebãt
peutiẽteſ pectõa ſua r̃ṽtebãt
ſtabãtq; oẽs noti eiꝰ a lõge ⁊
mĺ'ĩẽs q̃ ſequte erãt ib; a gali
lea miniſtrãteſ ei ĩt̃ q̃ſ eãt mãia
magd. ⁊ mãia iacobi mĩoris
⁊ ioſeph mr̃ ⁊ ſalome ⁊ mr̃
filioꝝ zebedei ⁊ alie mĺ'te q̃ ſi
mul cũ eo aſcẽderãt ieroſoli
mã. Expgiſcẽ nc̃ o aĩa mea le
ua oculoſ tuoſ ſuſpice ad di
lectũ ib; ĩ ara crucis torridũ
qd diceſ h qd fatieſ ⁊ tu o aĩa
mea uidẽſ ꝙ ↄcutit̃ t̃ra ſcidũt̃
lapidẽſ oẽſ pectõa tũdũt ꝑ mõ
te dñi ihu. nũqd ⁊ nos ſcilebi
mꝰ qn d̃ducãt ocl'i nr̃i q̃ſi tor
rẽtẽ lacrĩas uẽi igr̃ uẽi o aĩa
mea ad crucẽ dilecti ihu ſal
uatõis nr̃i uẽi adoremꝰ agnũ
ĩnocẽtiſſimũ ꝑcidamꝰ añ cru
cẽ ploremꝰ corã dño q libauit
noſ ſua acerbiſſia mõte eiule
mꝰ dño lacrĩemꝰ pro ihu ſal
uatõi nr̃o ſedeamꝰ ĩ ſterqlinio
⁊ cũ lacrĩs nõ ceſſemꝰ dolea
mꝰ clamemꝰ ⁊ ſuſpiremꝰ gẽi
tibꝰ ĩenarrabilibꝰ q̃ cecidit
corõa capit̃ nr̃i iã ſuſpira ⁊ lu
ge aĩa mea dũ extictũ ↄſpiciſ
ib; tuũ q te tãto cãitat̃ feruor̃
dilexit exue te ueſtimẽt̃ iocũdi
tat̃ ĩduẽ ciñe ⁊ cilicio q̃ occi
ſꝰ ẽ ſaluatõ tuꝰ d̃duc q̃ſi torẽ
tẽ lacrĩas ꝑ die; ⁊ noctẽ nec
taceat pupilla ocl'i tui plõa ⁊
eiula q̃ uẽit dieſ magna ⁊ a
mara ualdẽ r̃ceſſit paſtõ nr̃ fõſ
aq̃ ui ĩ cꝰ trãſitu ſol obſcuãtꝰ ẽ

Sed heu michi o domine ie ſu quia mortem tuam affectuoſa compaſſione nō defleo unde quidem michi accidit quod ꝓpheta ille aiebat: Ecce quomodo moritur iuſtus ⁊ nemo percipit corde uideo ſane mortem tuam: ſed ex q̄ta erga me tua caritate ꝓceſſerit nequaq̄ȝ corde percipio: Sed tu bone ieſu: auge mee paupertatem affectiōis ⁊ quod proprijs uiribus acquirere neq̄o tue gratie dono īfunde: ut toto cordis affectu ac mentis deſiderio te dilligens toto ⁊ ītime compaſſionis affectu tibi quoq̄ȝ pro me crucifixo compatiar. ¶ Iaȝ uero ad facti ſerié reuertamur Sic igitur mortuo benedicto ieſu cum adhuc illi duo latrones ſupuiuerēt: timentes iudei quoniā paraſceue erat ne remanerēt in cruce corpora ſabato erat eniȝ magnꝰ dies ille ſabati rogauerunt pillatum: ut frangerentur eorum crura ⁊ tollerentur de crucibus uenerunt ergo milites ⁊ utriuſq̄ȝ latronis crura fregerūt: ad ieſum autem cuȝ ueniſſent ut uiderūt eum iam mortuum non fregerūt eius crura: ſed unus militū quecꝰ fuerat lateri ipſius ieſu lanceā apponēs illo ſacratiſſimo pectori vulnus īflixit: ⁊ ꝓcioſiſſimum latꝰ aperuit: Moxq̄ȝ ō ſctiſſimo latere exiuit ſanguis ⁊ aq̄: Cū q̄ȝ ſanguis ꝑ lancee aſtā decurriſſet ⁊ manꝰ ipiꝰ militis madefeciſſet apponēs digitū oculis illico uiſuȝ recupauit ⁊ q uidit teſtimoniū ꝑhibuit ⁊ uerum ē teſtimoniū eius. ¶ Sed nunc o anima mea ſede ſolitaria ad crucem dilecti ieſu ⁊ caligent oculi tui a fletu meror ⁊ luctus occupēt faciem tuaȝ: Suſpice ſurſum ad dillectū ieſum tuum ⁊ q̄ta ꝓ te ſuſtinuit meditare: Et clamās ⁊ ſuſpirās gemitibꝰ iennarrabilibꝰ loq̄re ad dulciſſimū agnū qui iacet in ara crucis ſic torridus ſic aduſtꝰ ſic deformis ⁊ cū crebris ſingultibꝰ dicēs: O piiſſime ieſu: O īnocēs agne: O amātiſſime dn̄e: quāto plꝰ te ꝯſidero: quāto plus te ītueor Tāto plus repio unde tibi cōpatiar ac ꝓ tuis īnumeris tormētis afficiar: Uidͦ enī illd̄ ſacratiſſimū corpꝰ tuū totuȝ laceātū totū liuōibꝰ ⁊ ulceribꝰ ſauciū trāſcurrēs ꝑ ſigl'as ipiꝰ corpis ꝑtes ī eo ꝑticulaȝ

non repio: que ſpeciali: non ſit leſione contuſa. Non ui-deo membru; aliquod quod ſpecifice: non ſit vulnere ſauctium ita ut a planta pedis uſq; ad uerticem non ſit ī eo ſanitas: Stet namq; uenerādum tuum caput totum pūcturis acerbis ⁊ foraminib⁹ vulneratum: ⁊ ſuperpoſita ſpinarum corona: Manet ꝑfoſſum aliſum cerebrum aſperrimis ſpinarum aculeis. Frons illa ſereniſſima tota ſanguine cruentata: Crines fulgentiſſimi cruore coagulati ⁊ ex capite uiolēter euulſi oculi lucidiſſimi uelati pugnis obtuſi ſputis ⁊ puluere deturpati ⁊ multiplici fletu ſepius reliquati: Nares afflicte fetore horribili ſputoru; abhominabilium iudeoru;: Bucha illa ſuauiſſima fellis ⁊ aceti atq; mirati uini acerbiſſimo poculo madefacta: Gene delicatiſſime: ⁊ uelut ſol micbantes pugnis pcuſſe ⁊ alapis frequentibus ceſe: Aures ille precioſe īnumeriſ obprobriis plene: Barba tua ſpecioſiſſima impiorum obſcenis manibus tracta ⁊ decerpta: Collum illud eburneu; acerbe catene ligamine coartatum ⁊ liuidu; factum: ſpatule precioſe uaſtiſſime crucis onere fatigate: Terga uenerandiſſima fuſtibus uirgis ceſa: Quid plus o bone ieſu Immaniſſimi tortores: brachia illa formoſiſſima liuētia fecerunt uirgis ⁊ flagellis: inumeris: Manus ſāctiſſimas clauis perfodere duriſſimis: Lancea quoq; cōfoſſum extitit ſacratiſſimum pect⁹: Crura uenerabilia flagellis dirrupta: Pedes ſanctiſſimi clauorum vulnerib⁹ ſauciati: Et demum totu; corpus flagellis: ⁊ uirgis afflictū: ita ut nec pticula remāſit que ab acerbo dolore immunis ſeruata fuerit: O pie ihu in nullo pepcerūt anime tue Et quare dn̄e tāta ptuliſti. Certe pro me: Et ego ingratiſſimus tibi compati neſcio nec tecum dolore curo qui tantum pro me doluiſti.

¶ Miſere mei miſere dulciſſime ieſu qꝛ penas ⁊ tormēta nō ſentio ut deberē. Sed vulnera cor meū pie dn̄e ⁊ ī ſingulis membris dolorem ſentiam: Infige oib⁹ mēbriſ meis vulnera tua pcioſiſſia ut ſol⁹ te teneatūra ſc recluſum ⁊ ſic demū ceteros ſci⁹

nicos i obſequium tuum capti
ua: ꝛ ad faciẽda quecũq; tibi
ſunt placita oīa mẽbra mea
ↄpone: ut oīa oſſa mea dicāt
Dñe q̄s ſimilis tibi. Et ſi nul
lus ſimilis tibi dñe te ſolum
uolo diligere: Unde vulnera
cor meum pie ieſu tuo ſuaui
amore: ut nihil cupiaꝫ: nihil
queram niſi te ſolum ieſum
crucifixum.

¶ Meditatio quō dñs ieſus: de
cruce depoſit⁹ extitit ꝛ ō plāc
tu ipſius meſtiſſime mr̄is et
ceterarꝫ mulierꝫ: necnō ꝛ quō
in ſepulcro etiam poſitus fu
it ubi ꝛ quale fuerit ipſum ſe
pulcrum deſcribitur.

Adueſperaſcēte iaꝫ
die cuꝫ iam ieſus
dulciſſimus mor
tuus in cruce pen
deret ꝛ latronib⁹ crura frac
ta fuiſſent receſſerunt paula
tim omnes ſola eius dulciſſi
ma matre cum reliq̄s mulie
ribus ibidem remanentibus
cum gemitibus lacrimis et
ſuſpirijs copioſis ſine cibo et
potu et alia quauis corporis
quiete Interim quidam duo
nobiles uiri iudei oculti ip̄ius
yhu diſcipuli qui morti eius
non cōſenſerant ↄſilio iudeo
ruꝫ Joſeph ab arimathia ci
uitate iudee ꝛ Nichodemus
qui uenerat ad ieſum nocte:
Acceſſerūt audacter ad pil
latum ꝛ petierunt corpus ie
ſu: Quibus cum pillatus co
gnouiſſet a cēturione q̄ mor
tuus eſſet donauit corpus ie
ſu uenerunt igitur ad mon
tem caluarie ubi crucifixus
erat ieſus ſecum familiares
adducētes ꝛ miniſtros ſcha
las q; ꝛ maleos: ac cetera op
portuna inſtr̄a ſimiliter por
tantes: Cūq; ibidem applicu
iſſent glorioſiſſimam matreꝫ
eius repererent cuꝫ mulierib⁹
ad crucem ſedentem flebileꝫ
atq; meſtam: hij igitur nobi
les uiri ad uirginem glorio
ſam accedentes ꝛ amicabili
bus uerbis ſalutantes ꝛ affli
ctam conſolantes cauſam ei
dem eorum aduentus expo
nunt flebili nichilominus cō
paſſione ſecum gementes:

¶ Heu anima mea quomo
do putas beatiſſimam matrē
ſibiip̄i renouaſſe dolores: ut
uidit diſcipulos ſecum lamē
tantes ꝛ extinctum ſuuꝫ do
minum deplorantes: Ueruꝫ
aliquale ei ſolamen. ac refri
gerium eſt ei preſtitum: ut
audiuit: ō cruce deponēduꝫ

fılium ſuum dillectum queꝫ
in alto leuatum tãdiu contin
gere non ualuit: Sero aſſu-
mentes: hij generoſi uiri cũ
ſuis ſeruis duas ſchalas q̃s
ſecum detulerant ⁊ in altuꝫ
erigentes ipſas ſanctiſſime
cruci applicant: Et ſurſum
aſcendentes ipſi uiri ſpecta
biles: ut ipſi de cruce depone
rent: quem magna caritate
dilligebãt maleos ⁊ forcipes
ferrunt ſeruis ſuis ipſos ad
iuuantibus: Cumqꝫ clauos
illos ſanctiſſimos extrauiſſẽt
ne corpus illud ſacratiſſimũ
ad terram decideret unus ex
eis quiſquis ille fuerit inter
brachia ſua ⁊ ſuper eius hu
meruꝫ aſſumpſit: quoadusqꝫ
tertius clauus euelleretur e
pedibus: Quo extracto om
nes ad terram corpus uene
randiſſimuꝫ deduxerunt: O
felix diſcipule ſeu tu ioſeph:
ſeu nichodemus extiteris: q̄
dignus es habitus ut ſacra
tiſſimum contingeres corpꝰ
⁊ inter tua brachia ſuſtine-
res: utinam ſemel michi da
retur o domine ieſu ĩter me
as vlnas te ſuſcipere ut te
poſſem ſtrictis amplexibꝰ cõ
fouere: Tunc alacris dicerẽ
Faſciculus mirre dillectus
meus mihi inter ubera mea
commo abitur: Aſſumpſit
te ſctũs ille ſymeon in ulnas
ſuas: ⁊ dulcia figens oſcula
benedixit tibi ⁊ quieuit in pa
ce utinam ⁊ ego ſemper te
ferram ut ſignaculum ſuper
brachium meum: Nullas et
enim michi poteris dare de
litias maiores o benigniſſi-
me ieſu ꝙ ut te continue: in
ulnis geſtem: nunc eleuans
uagientem de preſepio: nũc
ꝑgentem in egiptum ſuꝑ hu
merum portãs: nũc portantẽ
crucem ad ſupplitij locuꝫ iu
uans. Et demum deponẽduꝫ
de cruce cuꝫ ioſeph: ⁊ nicho
demo inter brachia mea ſu
mẽs ut ad omnia que dixero
que fecero: que cogitauero:
ſemper ante me hẽam beni
gnum ieſum: ⁊ hunc cruci
fixum. ¶ Sed nunc progre
diamur ulterius: hij igitur
clariſſimi uiri pededintim le
uiter in terra corpus ſanctiſ
ſimũ ꝯduxer̃ magna cũ reue
rẽtia ipuꝫ ꝑtractãtes: cogita
bo o aĩa mea: ſꝫ nõ ſine lacri
mis ⁊ pia ꝯpunctiõe qđ tunc
agebat dulciſſĩa mr̃ dilleeti
ieſu: At q ut arbitror dũ cla
uos ẽ manibꝰ ⁊ pedibꝰ excu
terent ſtabat inferius uirgo

gloriosa ſurſum oculos erec
tos tenens cūcta que fiebāt
cernens ⁊ anxie ſuſpirans:
Dum ꝑ corpus precioſum ꝑ
ſcalas deducerent ſurſum
man⁹ extendebat ⁊ brachia
ut corpus dilecti filij ſuis vl
nis exciperet: Nec expectare
poterat ut ipſum ad terram
deponerent quominus ⁊ ipā
manibus ſuis deponentib⁹
opem ferret: Tandem depo
ſitum uenerandum corpus
ſuper nuda ſindone que ad
terram ſtrata fuerat: collo-
cauerunt; O quis narrare
ſufficiat fletus ⁊ gemitus q̄
rellas ⁊ ſuſpiria: que tunc
temporis agebantur: Sta-
bant enim circha corpus ſāc
tiſſimum mater eius ⁊ mu
lieres relique omnes: cum
meſtiſſima matre amariſſi
me lugentes ⁊ preceteris fle
bat pia mater ſuper extīcto
filio: Et corpus totum mani
bus ſuis contractans: uene
randam illam ſepius deoſcu
labatur faciem: tota quoq;
plena ſuſpirijs: ⁊ crebros
edens ſingultus nūc vulne
ribus pedum nunc manuu;
frigida oſcula defigebat: to
tum corpus irrigans lacri-
mis: uix autem ex dolore po
terat uerba proferre: Ut ue
ro poterat: hec uel ſimilia ꝑ
ferebat uerba: Quid feciſti
cariſſime fili ut tam turpi: ac
acerba ſis morte dampnat⁹.
Quid faciet meſtiſſima ⁊ tri
ſtiſſima mater tua. heu fili
dulciſſime omne gaudium
quod de te habui: in quāta
amaritudine eſt conuerſu;
hec ⁊ plurima uerba ſimilia
que deuote meditari poteris
depromens conſolari nō po
terat. ¶ Jam uero quid pu
tamus egiſſe tunc temporis
dilectā diſcipulā Mariā ma
gdalenā. Credendum ſane
ꝙ poſt glorioſam eius matrē
indicibili erat ſauciata do-
lore: O q̄ uberrimas ut arbi
tror fundebat lacrimas: Et
lugens amariſſime tremula
uoce cum defuncto magiſtro
ueluti ſi uiueret loquebatur
Manus quoq; ac pedes deoſ
culans: ⁊ lacrimis rigans:
uoce lugubri dicebat: heu
dulcis magiſter: heu aman
tiſſime domine: heu unice
mi conſolator: heu quomo-
do deſolatam dillectam lin
quis diſcipulam: Ad quem
recurram deinceps pie magi
ſter: Ad quem meum erit re
fugium. heu quales nunc

9

aſpitio man⁹ pedes ⁊ caput quos unguēto perunxi. Heu mihi quia loco odoriferi unguenti undiq; exuberat ſanguis: Infelix ego que tali et tanto ſum orbata magiſtro vnde michi dabitur: pie domine qui me ſic dilligat ſicut tu. Tu ille qui ad me ſepius ueniebas in meo hoſpitio reclinabas: ⁊ tāto me dignā hoſpite feciſti: O dulciſſime ieſu: tu me a phariſeo defendebas a ſorore mea: me dulciter excuſabas: Congratularis q; ad pedes tuos ſederem: ⁊ tuo depaſcerer aſpectu: Laudabas me cum te ungebam unguento: lacrimis rigabam: capillis tergebam dolorem meū mulcebas peccata dimittebas Querebas me cum non aderam ⁊ uocari me per ſororem precipiebas: O quāta mihi ſuauiſſime domine dilectionis ſigna monſtraſti: Cum me contriſtatam de morte fratris uidiſti tu quoq; mecum contriſtatus es: ⁊ cum flente inſimul lacrimatus es. Fratrem meum pro mea conſolatione ſuſcitaſti: Et quis unq; tāta tribuit aut tribuere poterit. Hec ⁊ ſimilia magnis efferēs

ſuſpiriis quem uiuentem fletib⁹ rigauerat lacrimis quoq; aſpergere mortuū non ceſſabat: ſtabat ⁊ dilectus diſcipulus: ⁊ extinctum ſuum dominum amariſſime deplorabat: Flebant ⁊ reliquē mulieres que ibi aderant horum plangentium compaſſione ꝑmote: lugebant ⁊ angeli qui ⁊ ibi continuo aderant: Sed ſuper omnes meſtiſſima mater fletibus ſatiari non poterat: O q̄ ſepius ꝯtra iudeos perfidos exclamabat impiiſſimam eorum ingratitudinē arguens: O popule ingrate: O plebs ſcelerata cum meū filium tam horribili peremiſti morte. Quid tibi fecit o popule ingratiſſime hic filius meus: aut ī quo contriſtauit reſponde mihi: Quia eduxit te de terra egipti: ideo paſti crucem ſaluatori tuo. Quia eduxit te per deſertum quadragita annis ⁊ māna cibauit te paſti crucem ſaluatori tuo: ⁊ dulciſſimo filio meo. Ipſe propter te flagellauit egiptum cum primogenitis ſuis: ⁊ tu cum flagellatum tradidiſti. Ipſe te eduxit de egypto demerſo pharaone ī mari rubro: ⁊ tu cum tradi

diſti principibus ſacerdotum
Ipſe ante te apperuit mare
et tu apperuiſti lancea latus
eius: Ipſe ante te p̄iuit in co
lumpna nubis et tu eum de
duxiſti ad pretorium pillati :
Ipſe te pauit manna per de
ſertum et tu cediſti eum ala
pis et flagellis: Ipſe te pota
uit aqua ſaliente de petra et
tu eum potaſti felle et aceto
propter te cananeorum regeſ
percuſſit et tu arundine per
cuſſiſti caput eius Ipſe dedit
tibi ſceptrū regale et tu capi
ti ſuo ſpineam coronā Ipſe te
exaltauit magna v̄tute et tu
eū ſuſpēdiſti in patibulo cru
cis: O quam magna multitu
do amaritudinis tue dn̄e quā
preparaſti non dilligentibꝰ te
Longum foret ſi cuncta uer
ba que amariſſima ferebat
mater uellemus deſcribere
Sed intenſiſſimus dolor do
lentia uerba formare coge
bat Tu igitur o anima mea
intra temetip̄am reducta co
gita pio affectu et tenera cō
paſſione dolores uirginis
glorioſe et crebros gemitus
ſuper extincto filio ¶ Nunc
autem reddeamus ad inno
centiſſimum agnū iacentem
in terra et quomodo ſepultu
re traditus fuerit proſequa
mur : Et quidem longo iam
ſpatio magnus ploratus et
ululatus ſuper benigniſſimo
yh̄u factus erat Iamqꝫ ſol ad
occaſum propere tendebat :
Tunc nobiles illi diſcipuli
meſtiſſimam matrem āmo
uentes a filio corpus ſumpſē
ſanctiſſimum atqꝫ in quodā
candidiſſimo lintheo ut mos
eſt iudeis cum mirra et aloe
multiſqꝫ aromatibus odori
feris inuoluerunt ligantes
illud cum magna reuerentia
Moxqꝫ ipſi conſpicui uiri cū
alijs qui ſecum aderant cor
pus leuantes cum grandi re
uerentia ad ſepulcrum quod
dam in orto ibi exiſtens et
diſtañ a loco crucis paſſibus
q̄nquaginta honorifice detul
lerunt matre glorioſiſſima
cum caro diſcipulo et reliq̄s
mulieribus comitantibꝫ eos
Quale erat ſepulcrum dn̄i.
Erat autem ſepulcrum illud
nouum ip̄ius ioſeph in quo
nundum quiſq̄ poſitus fue
rat ad modum quo nobiles
iudei ſua fabricabant ſepul
cra: Erat enim ut fertur do
mus ſeu ſpelunca rotonda d̄
ſubiacente rupe exciſa: Naꝫ
lapis erat ſeu rupis grandis

in orto in cuius latere erat monumentum exciſſum ſeu ſpelunca octo pedes longitudinis hēns ⁊ totidem latitudinis tātē erat altitudinis ut homo intro conſiſtens: atq̧ in eius pauimento ſtans rectus uix poſſet extenſa manu culmen attingere: Introitum patulum hēns ab oriēte: cui lapis ille magnus advolutus appoſit⁹ pro hoſtio fuerat: In ipſius autem monumenti parte aqlonari: ſepulcrum domini: hic eſt locus ubi corpus dominicum colocatum extitit de eadem petra exciſus eſt ſeptem pedes ⁊ medium habens longitudinis ⁊ a cetero pauimēto altius eminens tres palmos ⁊ medium habens altitudinis eandem habens latitudinem q̄ ⁊ altitudinem: Eſt autem ipſe locus non deſuper ſed a latere meridiano: per totum patulus: unde inferebatur corpus: ut eſſet quaſi ſarcofagus ſuppoſitus monumento inclinatus ſuper latus apertam a latere hēns ⁊ non ſuperius: Color autē ipſius monumenti ⁊ loculi: rubicundo ⁊ albo colore dicitur eſſe permixtus.

¶ Sic igit̄ ut clari⁹ exprimatur erat ſepulcrū dn̄i: ad modum domūcule fctūm intra qđ erat locus ubi corpus repoſitum extitit: Sic namq̧ iudeorum ſepulcra maxime que nobiliū fieri ſolebāt āti qtus: ut eoꝝ filij ibidē poſſēt ſepeliri. Propter hoc dicitur frequenter de regibus iuda ſepultus eſt i ſepulcro dauid ⁊c: Eſt autem ibi in eodem loco ob reuerentiam dn̄ici ſepulcri artifitioſo ope forma rotonda: uno tamen foramine ſupiori aperto dominice reſurrectionis eccl'ia ↄſtructa: cōtinens montem caluarie: ⁊ locum ſepulcri ⁊ multa loca ſacra in qua ſepulcrū domini eſt in quadam cella rotonda pulcris cōſtructa lapidibus que olim canonicos regulares habebat: cui loco abbatis ꝑerat patriarcha: igit̄ hi iſignes uiri āmoto lapide ab hoſtio monumēti corpus ſacratiſſimum itro duxerūt in loculo reponētes matre glioſiſſima p̄ſte ⁊ a fletibus non ceſſante Maria magdalena ⁊ ceteris mulieribus ↄſiderātib⁹ ſepulcrū ⁊ quomō poneretur diligenter cernentibus: Quibus rite

LIVRARIA DE D. FRANC. MANUEL

peractis cum traherent ſera crepuſcula: noctem mater meſtiſſima cum ipſis mulieribus yeruſalem eſt reuerſa generoſis diſcipulis eā comitantibus ꝛ ſingulis ad ꝓpria redeuntibus: Mox ꝗ ipā die Maria magdalena ꝛ alie marie: unguenta ꝛ aromata parauerūt: ut cum trāſiſſet ſabbatū uenirent ꝛ vngerent corpus ieſu. ❡ Nunc ſeriatim audiſti o anima mea ordinē ſepulture dilecti ieſu: ꝛ uenerandas eius exequias celebratas: Flentes audiſti diſcipulos: ꝛ mulieres ꝛ matrē glorioſiſſimam. Nunquid et tu: tam crudelis: ꝛ dura eris ceruice ut ꝛ tu pias ꝛ lugubres exequas ñ celebres cū ſāctis his mulieribus dilecto ieſu: Ad te confugio clementiſſime domine ut des michi fontem lacrimarum: Nō enī hēo quid dicam: niſi ut ī me metipſum iuebam: ꝛ eiulans ac clamās dicam: heu michi heu michi: heu miſerū me ꝛ omni infelicitate miſerum q2 aruit cor meum intra me ꝛ in meditatione mea refriguit ignis: heu infelix ego: Nam omnes dominum meū lugent ꝛ ego ad lacrimas nō

moueor: Omnes triſtant: et plāgunt: ꝛ ſuſpirāt pro morte dn̄i ſui: ꝛ ego cor hn̄s lapideum dolere neſcio: ue michi: Quare ꝛ ego redemptorem meum non plango mortuum: ſaluatorem meum extinctum: ꝛ unicum michi benefactorem pro me turpiter ſic occiſum. heu michi: ꝛ iterum: heu unde me excuſem non hēo parentes ꝛ enim ſpirantes uidi ꝛ multis eos deploraui fletibus: Fr̄es quoꝗ meos: ꝛ beniuoles quos ſecundum carnem dilligebam dolēs: ꝛ meſtus: fleui: ꝛ nūc in mei redemptoris morte: paucula ſ fundere lacrimas nequeo. hic michi pluſꝗ͂ pater: aut mater fuerat: Illi nāꝗ michi corpus hoc putridum ex uiliſſima materia tradidere: Iſte michi intellectū atꝗ animam prebuit duraturos perpetuo: Ab illis habui carnem hanc lutoſam: totam ſordibus plenam: ꝛ uitia pronam: Ab iſto uero memoriam voluntatē intellectum rōnem ꝗ ſuſcepi: Illi ſemper cauſam occaſionē ꝗ dedere: ut ad inferna demergerer ibi perpetuis cruciandus tormentis: Iſte

michi regnum celeſte pa-
rauit cur igitur non ſic lugeo
hunc dominum meum redē-
ptorem meum ſaluatorem
meum ſolatium meum gau
dium meuꝫ refrigerium me
um. Sed o clemẽtiſſime yhu
pater miſericordiarum et de
us totius conſolationis illos
lugebam quia diligebam ga
igitur te non dilligo dolere ī
tua morte nō ualeo: Si te dil
ligerem bone yhu intēſo cru
ciarer dolore non habeo qd
dicā dulciſſime domine niſi
hoc ſolum quod concupiſcit
anima mea dilligere te fontē
uiuum Tu igitur me inebria
torrēte uoluptatis amōis tui
et cor meum uulnera ut to
tum in ſe deficiat tui amore
amplius noli tardare quia
deſiderio amoris langueo:
Reſpice de celo ueni dulciſſi
me domine et uide et uiſita
animam meam Ciba me pa
ne lacrimarum ꝛ potum in
lacrimis da michi in mēſura
tunc uociferans clamabo ꝛ
dicam Quid feciſti benigniſ
ſime domine. Quare pro me
uiliſſimo tu altiſſimus aſcen
diſti in crucem: ꝛ pro me ſic
turpiter occiſus es. ¶ Ue
ni igiť o anima mea ex quo
uiſitauit te: oriens ex alto ue
ni ad funerales exequias do
mini mei ieſu: Non ceſſes a
gemitibus lacrimis aſperge
re ſepulcrum ꝛ crebra emit
tens ſuſpiria eiulans de ſin
gultibus duris dicas. heu:
heu domine: heu: heu redēp
tor meus: heu: heu ſaluator
meus: quali te morte turpiſ
ſima cōdempnatum cerno.
Uenite omnes qui amore dil
lecti yhu ardetis et mecum
flete nam pupilli facti ſumuſ
abſꝗ patre matres noſtre ui
due: heu heu benigne domi
ne: Creſcat continue fletus
noſter nā cecidit corona capi
tis nr̄i: ue nobis qr peccauim⁹
Spiritus oris noſtri xp̄us
dominus capt⁹ eſt ī peccatis
noſtris: Defecit in dolore ui
ta noſtra ꝛ anni noſtri in ge
mitibus: Quis dabit capiti
noſtro aquam ꝛ oculis no-
ſtris fontem lacrimarum et
plorabimus die ac nocte be
nigniſſimum dominum Fa-
ciamus nobis planctuꝫ ama
rum ſuper dulciſſimum ieſū
Exuamus nos ueſtimentis
letitie: Induamur cinere et
cilicio Sedeamus in terra ꝛ
ploremus: nec taceat pupil
la oculoꝝ noſtroꝝ Clamem⁹

uoce ⁊ lacrimis: heu heu be
nigne domine: venite o fide
les populi ad ſanctas ieſu exe
quias: Fluant ex oculis lacri
marum fontes ſuper extinc
to corpore ieſu: Erumpant e
corde ſuſpiria pro tanto im
pietatis ſcelere: Totius boni
tatis dominus: heu hodie
crucifixus eſt. Demiſſo itaq;
terre capite inconſolabiliter
eiulemus ⁊ merore cordis
ſaucij a fletibus non ceſſe-
mus. Tui igitur ieſu pijſſime
planctum ſeruuli conſpice:
pupilli tui ſuſpiria non aſpernas
o ſaluator. En breuiſſimo tu
mulo reconditus es domine
O dulcedo ſuauiſſima ad nos
cito reuertere: expectamus
te anxie uidere regem glorie
ueſtitum ſtolla candida prin
cipem celi curie.

¶ Meditatio quomodo iudei:
cuſtodes ad ſepulcrum do-
mini poſuerunt ⁊ quomodo
dum corpus ipſius in ſepul-
cro quieuit anima ſua deſcen
dit ad inferos ubi innumera
biles populos liberauit.

Occiſus eſt benigniſſimus ieſus et ſe
pulture traditus
nec adhuc ſedatur p
fida rabies iudeorum: Nam
die que eſt poſt paraſceuen:
hoc eſt die ſabbati conuene
runt principes ſacerdotum ⁊
pharisei ad pillatum dicentes
Domine recordati ſumus: quia
ſeductor ille dixit adhuc vi-
uens poſt tres dies reſurgam
Iube ergo cuſtodiri uſq; in
diem tertium ne forte ueni
ant diſcipuli eius ⁊ furentur
eum ⁊ dicant plebi ſurrexit
a mortuis ⁊ erit nouiſſimus
error peior priore: Quibus
pillatus reſpondit habetis cu
ſtodiam: Ite ⁊ cuſtodite ſicut
ſcitis: Illi autem abierunt et
cuſtodes ad monumentum
poſuerunt ſignantes lapidem
ſigillis ſuis. ¶ Nunc ecce
audiſti o anima mea quomo
do ſepultus eſt benedictus
ieſus: Non igitur taceas me
ditari deuote quidnam fece
rit: ⁊ quo ierit anima ipſius
ieſu eo temporis ſpacio quo
ſacratiſſimum corpus iacuit
in ſepulcro: Et quidem ma
gna ⁊ grandia operata eſt:
anima ipſius ieſu: dum cor
pus in ſepulcro: quieuit: Ad
inferna namq; deſcendit te
nebrarum ⁊ mortis princi-
pem colligauit: legiones ipſi
us perturbauit: Portarum

inferni uectes ferreos fre-
git: Omnes iuſtos qui origi
nali peccato aſtricti teneban
tur abſoluit: Captiuos in li
bertatem priſtinam reuoca
uit: Peccatorum tenebris ex
cecatos ſplendida luce p r
fudit Audi ergo quid fecerit
noſtre vltionis deffenſor:
Mox enim ut ſpiritum redi
dit unita ſue diuinitati: ani
ma ad infernorum ꝓfunda
deſcendit: Cumq; tenebrarū
terminum quaſi qdã deꝑda
tor ſplendidus ⁊ terribilis at
tigiſſet: aſpicientes cum ipſe
tartari legiones territe ac
trementes inquirere potue
rūt dicētes: vñ eſt iſte tam
fortis: tam ſplēdidus: tam ꝑ
clarus: tam terribilis. Mun
dus ille qui nobis ſubditus
fuit: ſemperq; nr̄is uſibus
mortis tributa ſoluit: Nunq̄
nobis talem mortuum miſit
Nunq̄ talia īferis munera
deſtinauit: Quis igit̄ iſte eſt
qui ſic intrepidus noſtros fi
nes ingreditur. Quia non ſo
lum nr̄a ſupplicia nō uereт
īſup ⁊ alios de uinculis nr̄is
abſoluit: An forte ipſe ē ille
de quo princeps noſter pau
loante dicebat: Qd̄ per eius
mortē totius mundi acciperet

poteſtatem: Sed ſi iſte eſt in
ↄtrariū ē nr̄i preliatoris uer
ſa ſnīa: Et dum ſibi uincere
niſus eſt: ipſe potius uictus
atq; proſtrat⁹ eſt: O prīceps
noſter hic enim eſt ille d̄ cu
ius tibi ſemper futura mor
te plaudebas: Ipſe eſt ī cui⁹
cruce omnem mundum tibi
ſubiugandum eſſe credebas
Ipſe eſt ī cuius exitu tāta no
bis ſpolia promittebas: quid
eſt; quod egiſti. Quid eſt: qd̄
facere uoluiſti. Ecce iam to
tas tenebras ſuo ip̄e ſplendo
re fugauit: ⁊ omnes carce-
res fregit captiuos eiecit li-
gatos ſoluit luctus eorum in
gaudium cōmutauit: Ecce
iſti qui ſub noſtris ſolebant
ſuſpirare tormentis inſultāt
nobis de perceptione ſalutis
Et nō ſolū iam nichil uerē
tur inſuper cominātur. Nū
quid hic ita ſuperbi erant
m ꝛtui nec aliquando ſic po
tuerunt leti eſſe captiui. Vt
quid huc iſtum adducere uo
luiſti quo ueniente omnes
ſunt letitie reſtituti qui ante
fuerant deſperati. Nullus
hic ſonitus nullus eorum iā
mugitus auditur: Nullus eo
rū reſonat gemit⁹: o p̄nceps
nr̄ illas tuas diuitias q̄s ꝑrio

acqſieras per ꝑadiſi amiſſio
nem nūc ꝑdidiſti per crucem
perijt oīs letitia tua in luctū
ↄuerſa ſūt omnia gaudia tua
Dum tu xp̄m ſuſpendiſti in li
gno ignoras q̄ta dampna in
inferno ſuſtineas prouidere
uero poteras qꝛ ↄſorem re
gni tui in mortem ſine reatu
aliquo ꝑducebas: Attendēs
cauſam acgrens culpam in
quo nichil mali cognoueras
quare ad nr̄am cū p̄ria; ꝑdu
cebas. Iſtum liberu; addu
xiſti ⁊ totos obnoxios ꝑdidi-
ſti. ¶ Poſt iſtas crudelium
īfernaliū uoces ſine aliqua
mora: ad imperiū dn̄i ac ſal
uatoris omnes ferrei ↄfracti
ſūt uectes Et ecce ſubito īnu
merabiles ſcōrū populi q te
nebant in morte; captiui ſu
is genibus obuoluti lacrima
bili cum obſecratione depo-
ſcūt dicētes: aduenisti redēp
tor noſter aduenisti quem
deſiderātes quottidie ſpera
bamus: aduenisti quem lex
uenturū nobis nūtiauerat:
⁊ ꝓph̄e: aduenisti donās in
carne uiuis īdulgētia; pecca
torib⁹ mūdi ſoluere captiuos
defunctos inferni deſcēdiſti
pro nobis ad inferos noli no
bis deeſſe cum fueris reuſ⁹

ad ſuꝑos poſuiſti glorie titu
lum in ſeculum pone ſignu;
uictorie in īferno: Nec mora
poſtq̄ꝫ audita eſt poſtulatio
atqꝫ altercatio īnumerabiliū
captiuoꝝ ſtatim dn̄i iuſſu om
nes antiqui iuſti iura poteſta
tis acceꝑunt atqꝫ in ſuos tor
tores ipi protinus tormēta ↄ
uertūt: humili ſupplicatōne
cum ineffabili gaudio clamā
tes dn̄o ac dicentes: Aſcēde
dn̄e ieſu expoliato īferno: et
auctore mortis ſuis uinculis
irretito: Redde iam letitiam
mundo: Iocondent in aſcen
ſum tuū fideles tui aſpicien
tes cicatrices corporis tui:
hoc fecit ieſus ſicut eſt ſuꝑi⁹
iudicatum: Et facta preda in
inferno anima illa ſctiſſima
ad corpus rediit in ſepulcro.
Deo gratias amen.

BIBLIOTECA NACIONAL DE LISBOA
Inc
280